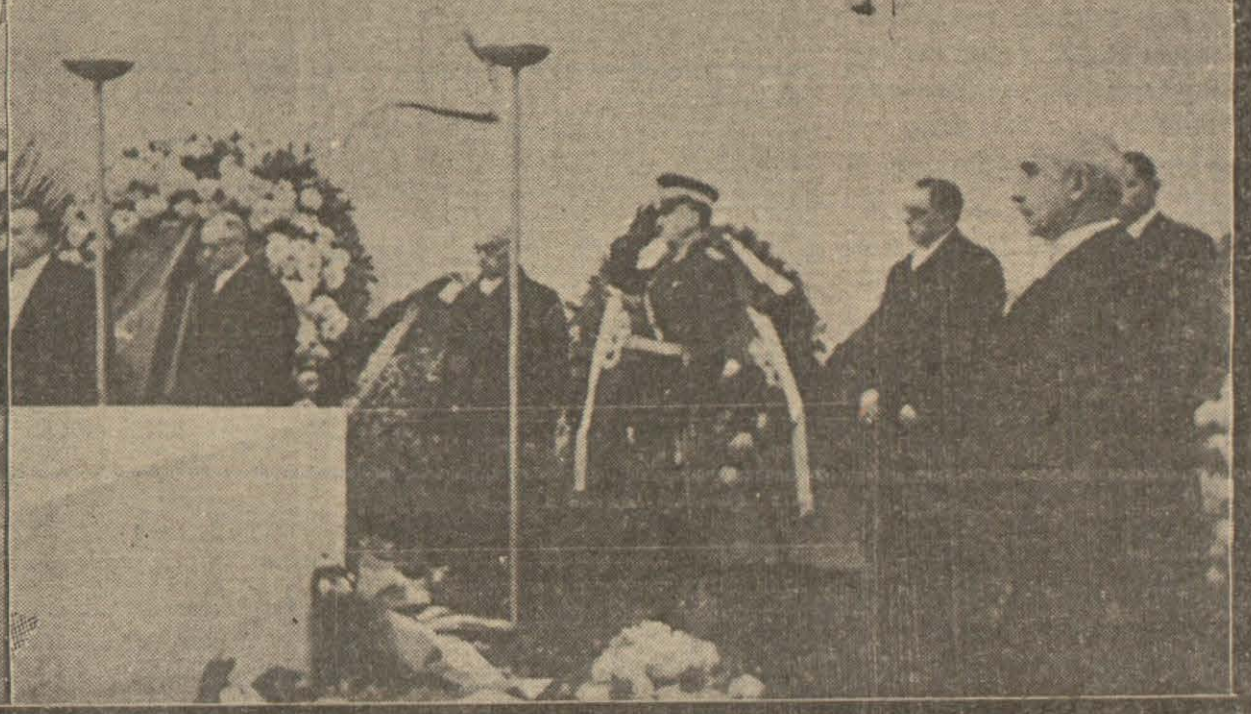
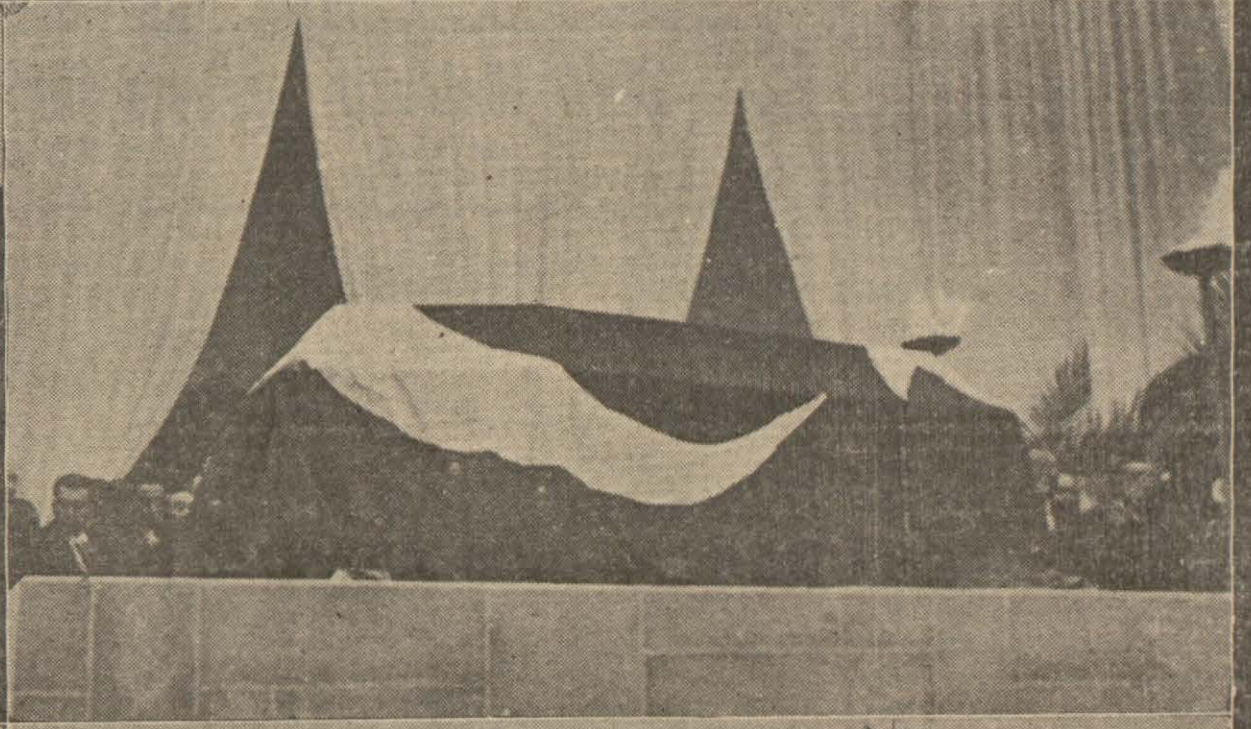
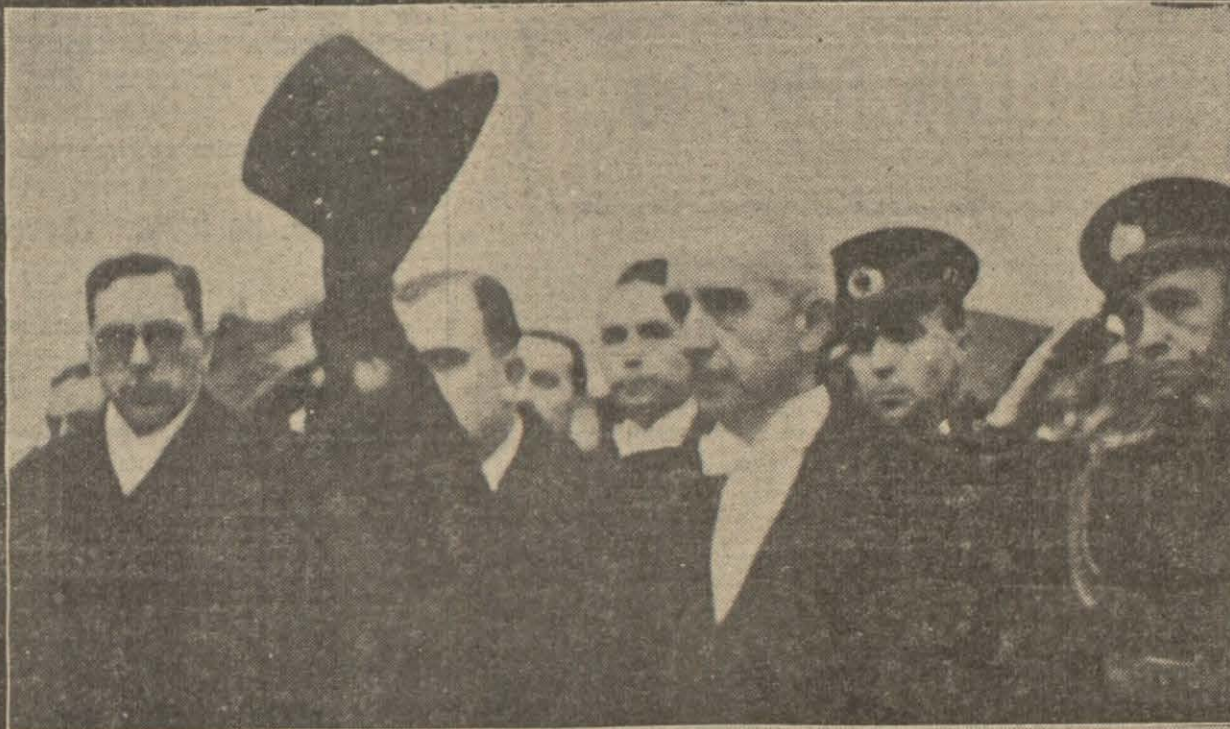

Ankarada Onu dün ebediyete böyle tevdi ettik

Ankaradan bu sabah aldığımız resimlerden: (Sağda yukarıda) Eşsiz kahramanın aziz naşı Etnoğrafya müzesindeki muvakkat istirahatgâhında, (sağda aşağıda) Reiscümhur İsmet İnönü, Mareşal ve Başvekil ile Vekiller heyeti, tabut müze deki mevkiine konduktan sonra baş eğerek onun aziz hatırasını taziz ediyorlar, (solda yukarıda) İsmet İnönüden Atatürke son selâm, (solda aşağıda) Milli Kahramanın hemşiresi Bayan Makbule cenaze alayında tabutun arkasında

Cenaze töreni de kendisi kadar vakur, azametli, ihtişamlı oldu

Ankara 21 — Sabahın saat altısı... Karanlık caddelerde mutadın üstünde bir faaliyet göze çarpıyor. Islak asfalt üzerinde birbirlerini kovalayan otomobiller, bir ışık dizisi halinde hep

(Devamı 3 ncu sayfada)

Ankaradan bu sabah aldığımız resimler

Dünkü cenaze törenine aid diğer resimleri 9 uncu sayfamızda bulacaksınız.

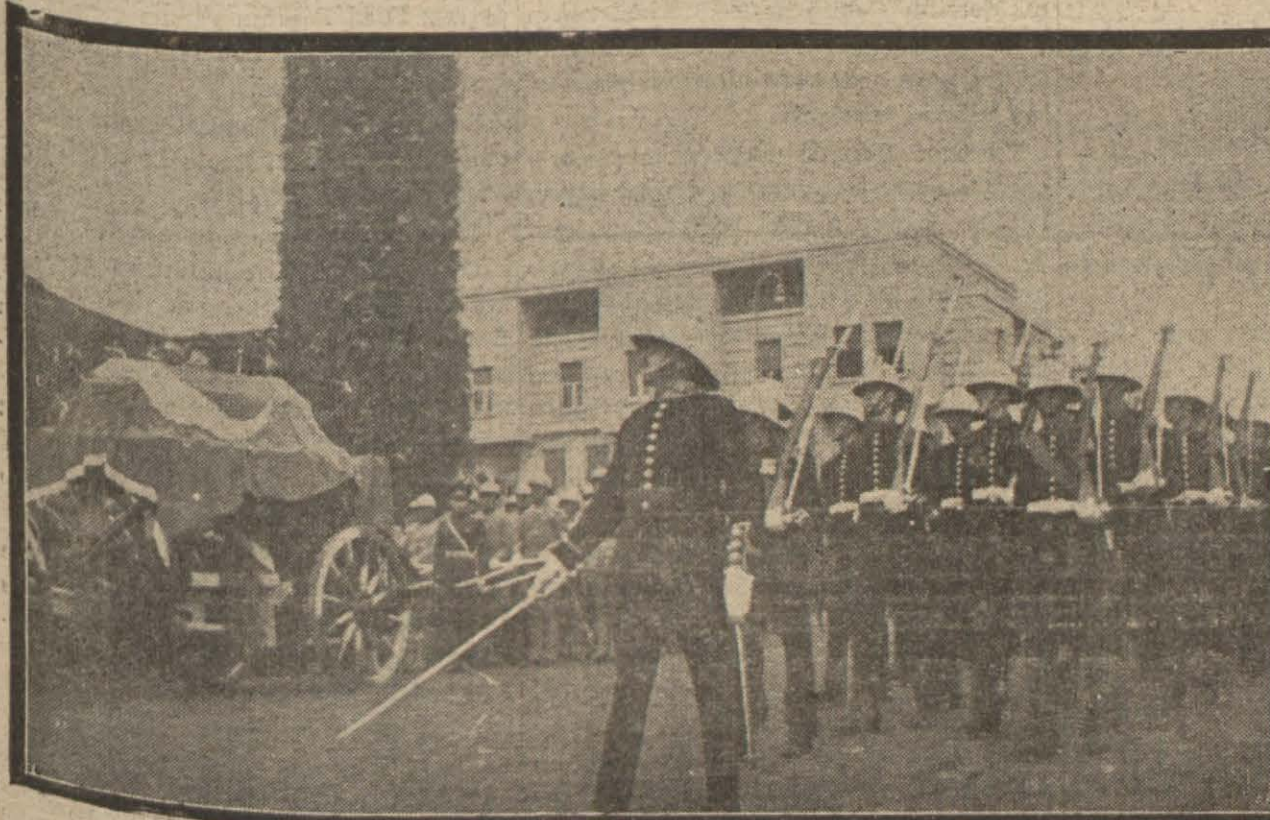
Reisicumhur İsmet İnönünün millete beyannamesi

“Eşsiz Kahraman Atatürk! Emin ol, aziz hatıran, sönmez meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır,,

«Büyük Türk milletine:
Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletinin ihtiram kolları üstünde Ulu Atatürkün fanî vücudü istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin Onun için aşk ve ıftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve haksız ittihâm gününde meydana atılmış, Türk milletinin masum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlkönce ehemmiyeti kavranmamış olan gür sesi, asla yıpranmayan bir kuvvetle nihayet bütün cihanın şuuruna nüfuz etmiştir.

(Devamı 6 inci sayfanın 4 ve 5 inci sütunlarındadır)

Sağda ecnebi heyet reisleri cenaze töreninde, solda İngiliz askerleri Ebedî Şefin tabutu önünden geçiyorlar

ATA TÜRKÜN HATIRATI

Firarının zilletini Türk neferine yükletmek isteyen Generale : "Türk neferi kaçmaz. Kaçtığını görmüşseniz derhal kabul etmelidir ki onun başında bulunan en büyük kumandan kaçmıştır., dedim"

- 7 -

Şimdi padişah ve halife Vahdeddin bu zevat ile görüşmüş, memleketin selâmeti için icab eden tedbirleri almış bulunuyor. Vahdeddin demek istiyordu, ki: — Siz vazife ve salâhiyetiniz fevkinde benimle lâübâlik mi etmek istiyorsunuz?

Bu maksadı anladıktan sonra, Vahdeddin karşısında benim vicdanî vazifem nihayet bulmuştu. Ayağa kalktum. Müsaade talep ettim. Gözlerini kapadı ve hiçbir kelime telâffuz etmeksizin elini uzattı.

Salondan çıktığım vakit Naci Paşa gözlerindeki teessürü okumuş gibi göründü. Kelime teati etmedik, uzaklaştım, Perapalastaki daireme geldim ve düşünmeğe başladım. Hacı zannettiğimiz zatın ziri bağalde haçı çıkmıştı, artık başka bir şey aramak lâzımdı. Birkaç gün daha geçti, vakitsiz kimseyi ürkütmeğe istemediğimden cumaları selâmlık merasiminde, Yıldızın Sultan Hamid yapısı camiiinde ben de ordu kumandanı sıfatıyla isbatı vücud etmekte idim.

Ben Suriyeye gönderiyorlar

Bir gün namazdan evvelde; bir salonda başkumandan vekili Enver Paşa, İzzet Paşa, Vehib Paşa, Balkan muharebesini idare etmiş büyük kumandanlarla beraber namaz vaktini bekliyorduk. Namazdan sonra Naci Paşa zati şahnenin hırsı salonunda beni görmek istediğini bildirdi. «Yalnız mıdır?» diye sordum.

— Hayır, dedi, yanında bir iki Alman generali var.

— Rica ederim, dedim, onlar çıktıktan sonra zati şahane ile ben yalnız görüşeyim.

— Ben de bu noktayı takdir ettim, bir kaç defa vukubulan iradelerine münasib cevablar verdim. Fakat anlıyorum ki sizi bu generaller yanında kabul etmek istemekte musırdır.

— Mümkünse bir daha teşebbüs ediniz, dedim.

Naci Paşa elinden geleni yaptı ve hatâ padişahın kulağına:

«Generaller gittikten sonra kabul etmenizi münasibdir» demiş. O bilâkis onlar orada iken gelmekliğini söyleyince, Naci Paşa bunda bir maksadı mahsus olacağına zahib olarak mavakal bana anlattı.

Vahdeddinin yanına girdim. Ne nazik, ne takdirkâr bir padişah: Henüz ayakta iken, Alman generalleri karşısında kısa bir nutuk söyledi, bu sefer gözleri açıldı: «Çok takdir ettiğim ve emniyet ettiğim bir kumandan!» diyor ve bu sözleri ile beni onlara tanıyordu.

Oturduk, dedi, ki: «Sizi Suriyeye kumandan tayin ettim. Oradaki vaziyetler ehemmiyet kesbetmiş; oraya gitmeniz lâzımdır. Sizden talebim şudur: O tarafları düşman eline geçirmeyeceksiniz! Verdiğiniz vazifeyi muvaffakiyetle ifa edeceğinizden eminim. Derhal o hattaya hareket etmelisiniz?»

İradesini tebliğ ettikten sonra, Alman generallerine baktı:

— Bu kumandan dediklerimi yapabilir, dedi.

Zahir halde ne büyük teveccülhe mazhar olmuşum, benim yerimde bir ahmak olsaydı ne kadar sevinecekti. Ben ise bir entrikaçı karşısında bulunduğumdan ne kadar müteessirdim. Düşündüm, diyeyim ki padişah hazretleri, bana öyle bir vazife veriyorsunuz ki o vazifeyi ifaya memur kumandanlar mevkillerindedir. Beni onların fevkinde bir başkumandanlığa mı memur buyuruyorsunuz? Eğer böyle ise çok iftiharla iradenizi kabul edeceğim. Fakat şüphe etmiyorum, ki bunun farkında bile değilsiniz. Vaktile istifa ederek, haklı sebeplerle bıraktığım bir orduya, ki o ordu bugün mağlûb olmuştur, orada bulunan bütün ordular gibi... Beni onun başına gönderiyorsunuz. O halde bütün bu irade buyurulan vazifeleri yapmağa nasıl muktedir olurum?

Enver Paşayla karşı karşıya

Fakat muhatabımın bu zemin üzerinde münakaşa etmeğe değeri olmadığını artık

Nakledenler

Siird Meb'usu merhum Mahmud ve Falih Rıfki Atay

1926

En büyük harb adamı en büyük sulh adamı olmasını da bilmişti

kabul etmiştim. Sadece müsaade alıp evvelce terkettiğim salona geldim; orada Enver Paşanın çok mütebessim çehresi karşıma çıktı:

— Bravo, dedim, tebrik ederim, muvaffak oldunuz!

Ve ciddi bir tavırla ilâve ettim:

— Azizim, hiç olmazsa biraz esaslı tedbirler üzerinde konuşalım. Benim bildiğime ve anladığıma göre artık Suriyede ordu, kuvvet, vaziyet isimden ibarettir; beni oraya göndermekle güzel bir intikam alıyorsunuz; sonra teamül harici bir şey yaptınız, bizzat padişaha bana emir verdirdiniz!

Enver Paşa gülüyordu; Vehib Paşa da öyle.. Fakat diğer zevat gayri müdrik ve gayri hassas vaziyetlerini muhafaza ediyorlardı. O esnada salonun bir köşesinde demin işaret ettiğim Balkan muharebesi kumandanları hararetili bir muhavere içinde idiler.

Bir büyük kumandan, diyordu, ki:

— Efendim, bu Türk neferlerinden hayır yoktur, bunlar hayvan sürüsüdür. Yalnız kaçmağı bilirler, Allah muhafaza etsin, böyle hissiz bir sürüye kimseyi kumandan etmesin.

Kendi vaziyetimi unutarak onlarla alâkadar oldum. Coşkun mükâlemenin en çok sevilen kumandanına dedim ki:

— Paşam, biz de askeriz, biz de bu orduya kumanda etmiş adamız. Türk neferi kaçmaz; kaçmak nedir bilmez; eğer Türk neferinin kaçtığını görmüşseniz, derhal kabul etmelidir, ki onun başında bulunan en büyük kumandanı kaçmıştır. Eğer siz kaçtığımızın zilletini Türk neferlerine tahmil etmek istiyorsanız insafsızlık ediyorsunuz.

Muhatabım olan general beni tanııyordu; yahud tanınamazlıktan geliyordu. Bir an durdu, sağında solundaki arkadaşlarına sordu: «Bu kimdir?»

Fısıltılar bu zati tenvir etti, ondan sonra sükût devam etti.

Nablus karargâhında

— Nablus karargâhında ikinci defa yedinci ordu kumandanıyım. İlk isim, çok üzücü ve yorucu seyahatlerle cebbeyi dolaşmak vaziyetini tedkik etmek oldu. Bu teftiş neticesindeki kanaatim şu idi ki her şey bitmiştir; yakın felâkete mâni olmak için esaslı tedbir bulmak müşkuldü.

Düşününüz, yüzlerce kilometre imtidadında bir cebbe üzerinde üç ordu var-

dı, isimleri ordu; zayıf, dağınık bir takım kuvvetler... Daha İstanbuldan hareketten evvel düşündüğüm şey bu çekilden çıkmak ve hakikate dahil olmağı. Yeni bütün bu kuvvetler kesif bir kütle, ufak ta olsa kıymetli bir kütle halinde tek bir ordu teşkil etmeli idi ve madem ki ben buraya memur ediliyordum, itimadı nefis ile lâzım gelenlere daha evvel İstanbuldan hareketimden evvel bildirdim, ki bu kuvvet benim emrime verilmelidir. Bu yoldaki tekliflerim istihzaya maruz kaldı.

Biliyorsunuz, ki ben Karlsbaddan tamâmen iyi olarak gelmiş değildim. İstanbul vasil olduktan sonra gerek orada, gerek karargâha kadar seyahatimde çektiğim üzüntüler ve bilhassa cephenin çok sıkı ve az zamanda teftişi yüzünden tekrar rahatsız olmuştum; İstanbuldan çıkalı daha on beş gün olmamıştı; yatağında yatıyordum.

Bir gün erkânî harbiye reisi bernatad bana o günün raporlarını okudu, basit raporlar, her zamanki gibi.. Yalnız bu raporlar içinde bir nokta nazarı dikkatimi celbetti:

İngilizlerin taarruzu

Bir İngiliz esirinin ifadesi... Onun delâletile keşfettim, ki bir veya iki gün sonra İngilizler bütün cephe üzerinde ciddi taarruzlarını yapacaklardır.

— Biraz sonra erkânîharbiyemi toplu olarak göreceğim, dedim.

Yataktan kalktum. Giyindim; iş odasına giderek bir muharebe emri yazdırdım. Bu emirde: Düşman 19 Eylül günü akşamı umumî taarruz yapacaktır» diyor ve buna ordumca alınacak tedbirleri zikreliyordum.

Bu emri berayı malûmat grup kumandanı bulunan Liman Fon Sanders paşaya da gönderdim. Çok hürmet ettiğim bu zat benim raporlardan çıkardı. Şüm neticeyi baîd görmüş ve gülmüş. Maahaza ihtiyattan bir zarar gelmez diye rek bana da fazla bir şey söylemeğe lüzum görmemiş.

Ben verdiğim emrin uğrayabileceği suitelâkkileri tahmin etmişim; bu sebeble düşmanın işaret ettiğim zamandaki taarruzunu çok dikkatle takip ediyordum. 19-20 Eylül gecesi, kolordu kumandanlarını (İsmet ve Ali Fuad paşalar) telefon başına çağırdım ve sordum:

— Verdiğim emri ve ona göre icabeden tedbirleri aldınız mı?

— Emrinizi yapmışızdır, cevabını verdiler.

Ben daha telefon mükâlemesini bitirmeden, düşman topçusu muharebe hatlarımız üzerine ateş etmeğe başladı. Gece muharebe ile geçti; benim ordumun sağ cenahındaki ordu yarıldı, estr oldu. ve boş kalan cepheden geçen düşman silahları Leyman Fon Sandersin karargâhını bastı, hakikat anlaşılmişti, fakat neye yarar? Ben uzun tafsilât ile izah olunabilir müşkûlât içinde nehirlerden geçerek, çöllerden aşarak ordumu Şama kadar getirebildim. Ordum Şam civarında istirahat için toplandı. sırada yanımda küçük bir maiyetle Şama giriyordum. Şamın içinde bir gayri tabililik vardı, bunun manasını anlamak güçtü. Lâkin ben mektebden erkânîharb yüzbaşısı olarak çıktığıktan sonra, ilk menfam olan Şamı tanımış olduğum için, kolaylıkla anladım, ki şehir, bize karşı barid bir huşu net kaplamıştı.

Şamda Liman Fon Sandersi bulacağımı tahmin ediyordum; müşarünileyh Şamı terketmiş, oraya daha evvel gönderdiğim erkânîharbiye reisim Sedad beye bir talimat bırakmıştı.

Kumandansız kuvvetler

Bu talimata göre ben ordumu Şamın müdafaası için dördüncü ordu kumandanı Mersinli Cemal paşaya terkedeceğim ve kendim Rayak civarında kumandansız kuvvetleri emrime almak üzere derhal hareket edeceğim.

Viktorya otelinde dördüncü ordu karargâhı olan odaya girdim. Cemal paşayı buldum, benim aldığım talimattan onun da malûmatı vardı. Yedinci ordu kuvvetlerini kâmilen, kolordu kumandanlarından İsmet beyin emrine vererek kendisine teslim ettim; ben de o gece bir treni mahsusla Rayaka gittim. Hareketimden evvel diğer kolordu kumandanım Ali Fuad paşanın bana iltihak etmesini bildirmiştim.

Rayakta Leyman Fon Sandersle görüştüm. Bana oradaki kuvveti teslim etmek istedi. Hatırlarım ki, Asya kolu ünvanını taşıyan ve bir Alman miralayının emrinde bulunan Alman kuvvetinin karargâhına dahil olmuşuk. Bu karargâh Rayak civarında «Tefnabel» ziraat mektebi binasında idi, güzel ve modern bir bina.. Alman miralayını evvelâ bize birer soğuk bira ısmarladı. Aynı zamanda Leyman Fon Sandersle parlak Alman kolunun, her

şeye rağmen parlak göstermek istediği vaziyeti harita üzerinde izah etti.

Miralay bey sözünü bitirdikten sonra dedim ki:

— Bu zat benim emrime verildi mi?

— Evet!

«Nerede, ne kadar kuvvetimiz kalmıştır?»

— O halde miralay bey bana cevap veriniz; nerede, ne kadar kuvvetiniz kalmıştır, ve ne vaziyettedir?

Sualim karşısında miralay durdu:

— Henüz müsbet cevap veremem, dedi. Çünkü harekât icabı vaziyet biraz meşkûktür.

Dedim ki:

— Miralay bey, bir vatan elden gitmektedir, bunun mes'uliyetini uhdelerine almış olanlar meşkûkiyet üzerine binayı müdafaa edemezler. Ben şimdiki karar vermek mecburiyetindeyim: Sizin nenize istinad edebilirim, bana söyleyebilirsiniz?

Miralay akıllı bir zattı. Ciddi sualim üzerine bir an düşündükten sonra hakikati söylemekten çekinmedi:

— Efendim, dedi, binayı mütaale edilecek bir kuvvet olmadığını kabul etmek muvafıktır.

— Yani karşımda bir miralay bey ve maiyetini görüyorum, o kadar...

— Doğrusu budur, cevabını verdi.

— Karargâhlarımıza gidelim, dedim.

Benim karargâhım Rayakta, Leyman Fon Sanders Paşanın ki Baalbekte idi. Gördüğüme nazaran Rayak civarında perakende, intizamını kaybetmiş, maneviyeti kalmamış, bir takım insanlardan başka kuvvet denecek bir şey yoktu. Efradı itimad ettiğim zabıtlar ve kumandanlar vasıtasile derhal toplatıp tensik ettirdim. Bu işleri yaptığım esnada, bir taraftan Rayak istasyonunun kâmilen ateşe verilmesini emretmişim. İstasyon binalarının ateşi arasında bana haber verdiler: «Bazı ordu kumandanları atla şimale geçti.» Anlaşılmişti ki Şamı müdafaa için ordumu kendisine tevdi ettiğim kumandan Şamdan ayrılmıştı. Gene bana haber verdiler ki, düşmana teslim olmağa mecbur kalan ordunun bir kolordu kumandanı buraya gelmiştir. Hiç unutmam; bu kolordu kumandanını yanıma çağırdım, dedim ki:

— Siz kolordunuzu bırakıp Beruta gittiniz, oradan da benim yolladığım trenle buraya geliyorsunuz. Kolordu denilen cüzüm kuvvet ve kudret itibarile en büyük cüzütdür. Bunun kumandanı bir tek neferini dahi kurtarmaksızın, bilâkis heyeti umumiyesini düşman elinde bırakarak, şahsını kurtardığı vakit, esbab ve gerait ne olursa olsun, kolordu kumandanının aleyhindedir. Şimdi ben size bir iyilikte bulunmak istiyorum. Fakat bir şartla: Henüz kumanda etmek için kuvveti maneviyeniz yerinde midir?

Biraz düşündükten sonra:

— Evet, yerindedim, dedi.

— O halde Baalbekte bekleyen arkadaşınız Fuad Paşanın yanına gidiniz; yarın size tekrar bir kuvvetin kumandanlığını tevdi edeceğim.

Söylemeliyim ki bu zat benim yanımdan ayrılmış, fakat Baalbekte değil, trenle binip İstanbula gitmiştir.

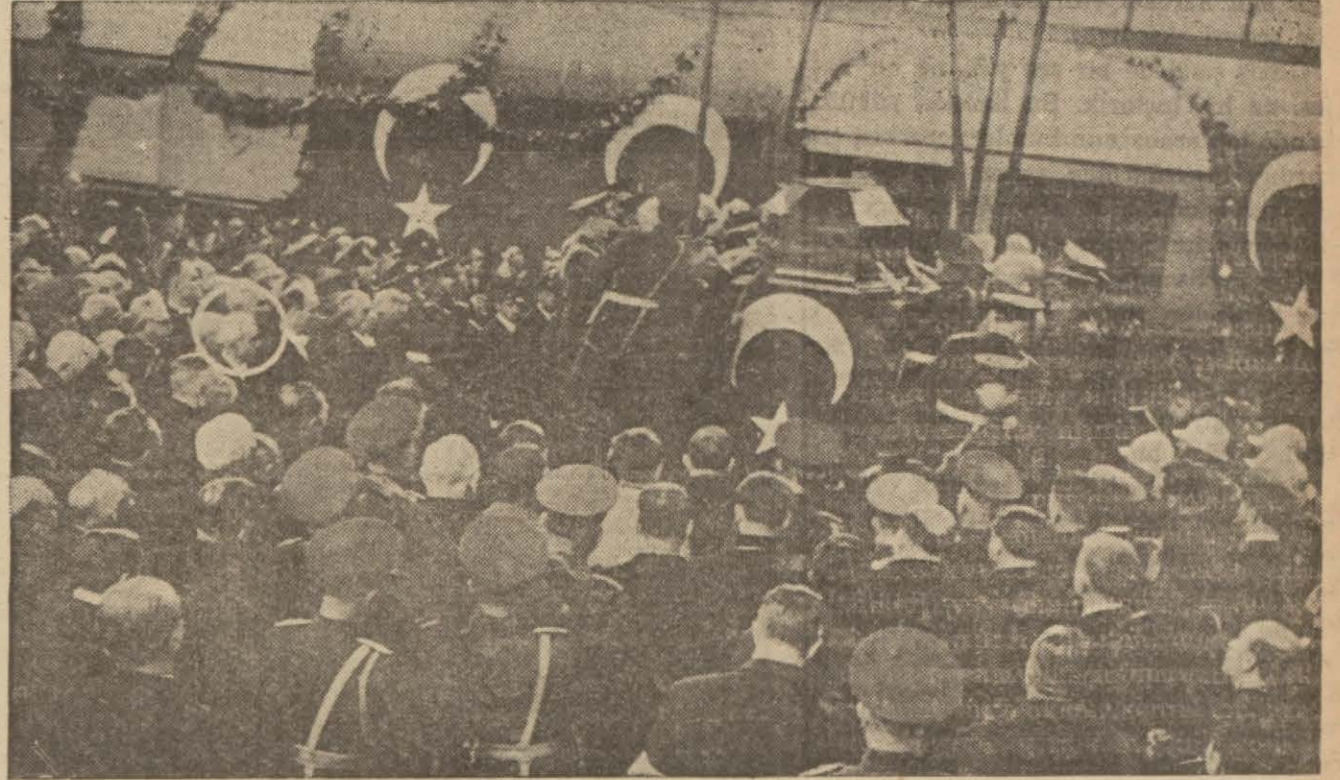
O akşam bende şu teyakkuz hâsil oldu: Bütün cebhelerde ve bütün kuvvetler üzerinde emir ve kumanda kalmamıştır. Adetâ delice bir emir verdim; bu emrin esaslı noktaları şunlardır: «Şamda bulunan bütün kuvvetler benim orada bıraktığım İsmet Beyin [Reisicumhur İsmet İnönü] emri altında, Rayak havalisindeki kuvvetler Ali Fuad Paşa kumandasında şimale hareket edeceklerdir.»

Emrin bir suretini bütün kuvvetlerin kumandanı olan Leyman Fon Sanders Paşaya berayı malûmat gönderdim. Aleyhimde bir isyan olmuş:

Verdiğim karar tatbik olunacaktır

— Bu adam kimdir ve ne yapıyor? Ben zaten buna intizar ediyordum (Arkası var)

Cenaze töreni de kendisi kadar vakur, azametli ve ihtişamlı oldu

Reisicumhur İsmet İnönü, Başpekil ve Vekillerle beraber Katafalkın önünden geçtikten sonra ve Ankara istasyonunda mukaddes tabut trenden indirilirken

(Baştarafı 1 inci sayfada)

aynı istikamete koşuyorlar. Kaldırımlarda telâfla yürüyen siyah gölgeler var.

Şehrin bugünkü erken uyanışı, uykusuz geçen bir gecenin kâbusundan daha evvel sıyrılmak içindir. Bugün Ankara Büyük Atasına son hürmet vazifesini yapacak ve Onu kalbine gömecek.

Saat 6 buçukta

Saat altı buçuğa doğru asker ve polis kuvvetleri Kamutaya giden yolları kesmeğe başladı. Bilhassa Ankarapalası önünde daha kesif bir hareket var. Silindirik şapka, frak giymiş birçok insanlar seri adımlarla, fakat matem bir sükût içinde otele girip çıkıyorlar. Tan yeri ağardı, Ankaranın ufukları bulutlar, ıslak ve nemli bir sabaha açılıyor. Atanın katafalkı günün ilk ışıklarını üstüne çekiyor. Otele protokola dahil ecnebler de gelmeğe başladı. Hepsi Atanın önünden geçerken şapkalarını çıkarıyorlar ve hürmetle eğiliyorlar. Keskin defne ve çam kokuları içinde, çiçeklerle ve yeşilliklerle çevrilen bu dekor, Büyük Atanın atlası bir bayrakla örtülen nâşından heybet ve ihtişam almış gibi vakur.

Saat 7 buçukta

Saat yedi buçuk, memleketlerini temsil eden asker ve diplomat heyetleri birer birer geliyorlar, katafalkın önünde duruyorlar, selâmlıyorlar, matemli bir eda ile, Ankarapalası merdivenlerini çıkıyorlar. Bu ihtiram jestlerinde, Türkün Büyük Dahisine karşı bütün bir dünyanın sempati ve hayranlık ifadesidir.

Saat 8 de

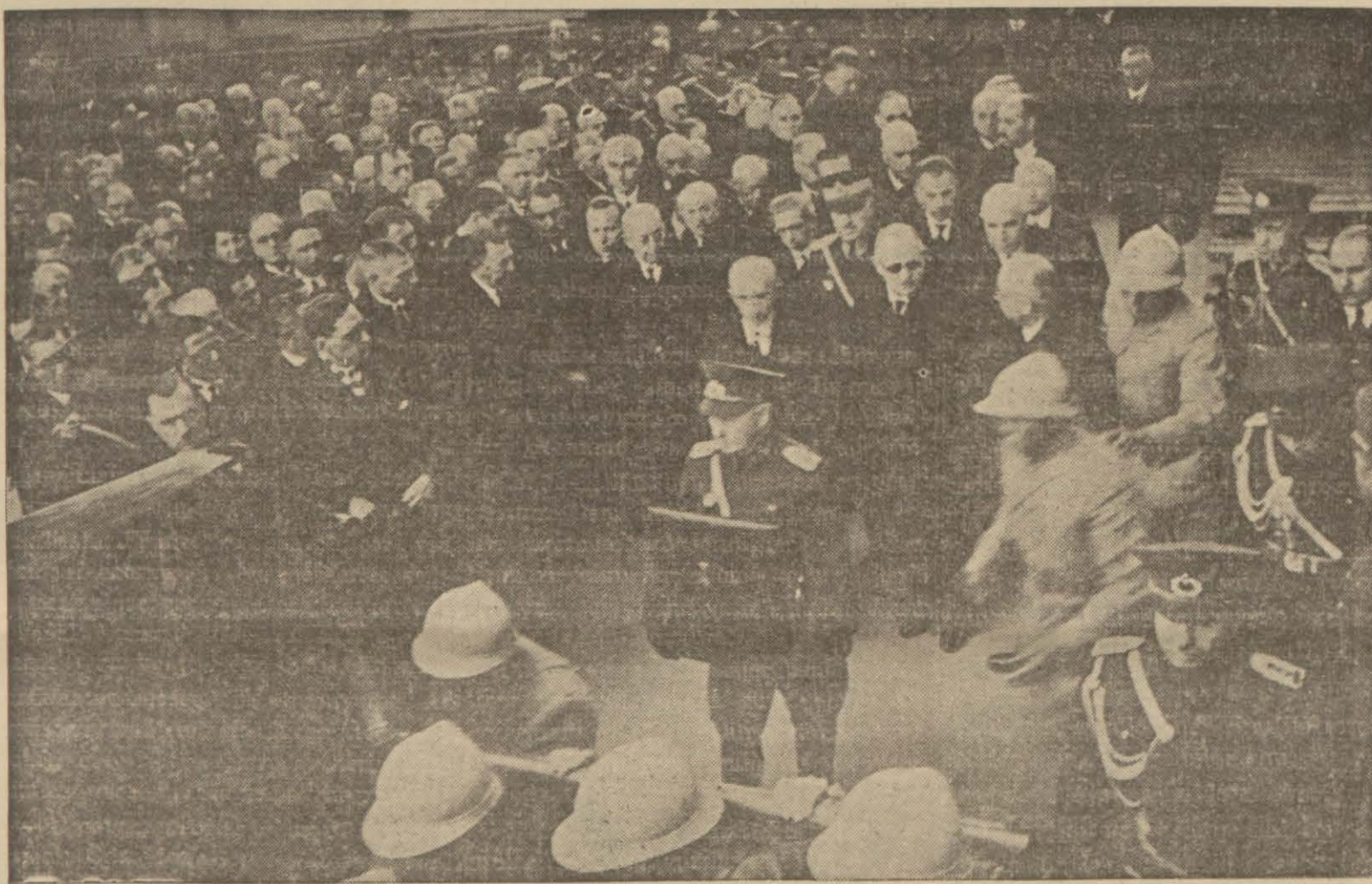
Saat 8 de Ankarapalası büyük salonu bir mahşer manzarası arz ediyor. Dünya milletlerinden pek çoğunun rengârenk uniformaları göze çarpıyor. Birçok gruplar var ve yavaş yavaş konuşanlar arasında hemen dünyanın bütün lisanlarına tesadüf ediliyor.

Saat 9 da

Dokuzda, tektük mebuslar ve generaller de gelmeğe başladılar. Katafalkın sağındaki geçidden Meclis binaasına gidiyor ve orada toplanıyorlar. Hepsi Atayı selâmladılar. Gözlerinde bir kıvılcık ve matem yorgunluğu var.

Gözün alabildiği sahada müteferrik hareketlerden başka ne bir kımlıta ve ne bir gürültü yok. Şehrin hatıta nefes alışında bile ses çıkarmaktan kaçınan bir ifade var. Herkes, yerine, saydığının uykusunu ihlâl etmemek ister gibi sessiz adımlarla gidiyor.

9 buçukta Atatürk ülkesinin her bucagından gelen vilâyetler mümessilleri katafalkın önüne geldiler, eğildiler ve sol tarafta yer aldılar. Biraz sonra da B. M. Meclisi azaları gözüktü. Onlar da Atayı selâmladılar ve sağda durdular.

İsmet İnönü Vekillerle beraber Atatürkün aziz nâşını taşıyan top arabasını takiben İstasyon caddesine çıkarken

9/35 te Orgeneral Fahreddin Altay Ulus meydanında toplanan ecnebi kıtaları teftiş etti. Bulgar kıt'ası Orgeneralin önünde bir selâm geçidi yaptı.

9/40 ta Riyaseticumhur orkestrası gözüktü. Arkasından Atatürkü taşıyacak top arabası geldi. Arabanın önünde beyaz halatları çeken 100 er var. Arkasında da gene beyaz halatları tutan 50 kadar er sayılabiliyor.

Katafalkın etrafında ihtiram nöbetini bekleyenler son defa değişti. Nöbet bekliyen sübaylar, büyük uniformalarını giymiş dört generale mevkiilerini terkettiler ve Atatürkü son defa kılıçlarla selâmlayarak çekildiler.

Saat 9,50 de

Saat 9,50. Büyük Kurtarıcının nâşını top arabasına nakletmek için hazırlıklar başladı. Yaverler katafalkın üstündeki atlas bayrağı kaldırdılar. Tabutu arabaya kadar götürecek 12 Kamutay azası iki tarafta altışar olarak dizildiler.

Tabut biran içinde ellerin üstünde görüldü. Büyük ve Ölmez Şefi bu son seyahatinde baş üzerinde taşıyarak tarihî vazifeyi yapmak, Onun kendisi olan Büyük Millet Meclisine ve onun muhterem mümessillerine düşüyordu. İşte Meclisin temsil heyeti: Nâşid Uluğ (Kütahya), Mehmed Sömer (Kütahya), Eyüb Danişoğlu (Trabzon) Kenan Ural (Manisa), Hasan Âli Yücel (İzmir), Hikmet Işık (Erzincan), Hilmi Çoruk (Mardin), Zühtü Akın (Kırklareli), Galib Pekel (Tokat), Hamdi (İstanbul), Osman (Manisa), Atif Bayındır (İstanbul).

İşte tabut bu suretle top arabasına götürüldü ve yerleştirildi. Bu sırada

Ankarapalasta toplanmış bulunan ecnebi devletler mümessilleri de yer almış bulunuyorlardı.

Saat 10 u 10 geçe

Onu on geçe top arabasının önünden ihtiram geçidi başladı. En önde mızraklı süvariler geçtiler. Sübaylar kılıçlarla Atayı selâmlıyorlar, mızrakları aşağıya çevrilmiş erler, katafalkı Büyük Başbuğlarına dönük, vakur bir hüznün içinde geçiyorlardı. Onları önde sancaklarla topçular ve Muhafız alayı takip etti.

Genç Harbiyeliler Atalarının önünden metin, fakat hüznün sararmış bir yüzle geçtiler. Yarının sübaylarında, şanlı orduyu zaferden zaferce koşturan Büyük Başkumandanın içten duyulmuş matemi sarıh bir ifade halinde okunuyordu.

Saat 10,35 te

10,35 te ecnebi devletlerin gönderdikleri ihtiram kıt'alarının geçişi başladı. Türkün kuvveti, Türkün faziletini bütün bir cihana tanıtarak, yaratığı esere medenî dünyada yer ayırtan Büyük Şefe son hürmeti ifaya koşanlar, Atatürkü bayraklarla ve kılıçlarla selâmladılar.

Kıt'aların ilerisinde giden kumandanlar kılıçlarla Atatürkü selâmlıyorlar ve her milletin bayrağı top arabasının hizasına geldiği zaman eğiliyor du.

En önde alfabe tertibinde Almanlar geçtiler. Önlerinde bir bahriye bandosu gidiyor, bir deniz kıt'ası, sert ve muntazam adımlarla onları takip ediyordu. Arkalarından Bulgarlar geçtiler. Siyah bir kılıf içinde sarılı duran sancakları Atatürkün önünde hürmetle eğildi ve geçti

Bulgarlardan sonra Fransız deniz

cileri geçti. Bölükler top aramasının önünden geçerken her bölüğün sübaya kumanda veriyor ve başlar hep birden Büyük Ölüye çevriliyordu.

Onları müteakib Büyük Britanya kıt'alarının önünde gidan bando gözüktü. Arkadan deniz kıt'ası, daha geriden bir piyade kıt'ası. Onlar da, Fransızlar gibi, bayrakla ve başlarını çevrerek selâmladılar.

Yunanlılar, bir piyade ve bir deniz kıt'ası ile, bayrakları ve kılıçlarla Atatürkü selâmladılar. İran kıt'ası da intizam ve hürmetle geçti. Atatürkü bayraklarla ve kılıçlarla selâmladı. Rumenler bir deniz kıt'ası ile temsil ediliyorlardı. Onlar da bayraklarla Büyük Ölüye selâmladılar.

Sovyetler birliğini temsil eden kıt'a da denizcilerden mürekkepti. Onlar da ileri doğru uzattıkları süngülerle Atatürkü hürmetlerini eda ettiler. En geride Yugoslav kıt'ası vardı ve bayraklarını eğerek nâş selâmladılar.

Misafirlerin geçişi bittikten sonra bir deniz kıt'amız sert adımlarla geçti.

Saat 10,40 da

Saat 10,40. bir kumandayı müteakib Büyük Ölüye hâmil bulunan top arabası (Devamı 4 üncü sayfada)

Fanî Mustafa Kemali muvakkat istirahatgâhına bıraktık, fakat ebedî olan Mustafa Kemal bu müzenin dışındadır

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Ankara, 21 (Telefonla)

Hayır, muazzez sandukayı taşıyan ve 60 Mehmedciğin çektiği top arabası, Ankara caddelerinden değil, bütün milletin kalbini yırtarak üzerimizden geçti. «Onu ebediyete bıraktık» demiye dilim varmıyor. Onu milletin ve insanlığın kalbine gömdük.

Yağmur zaptedilmek istenilen yâz yaşlarını andıran hafif bir çiseleyle Ankaranın yanaklarından dökülüyor. Gök yüzünde siyah bulutlar birbirinin eteğini tutmuş dolaşıyorlar. Onlar da büyük insanı tevaf ediyorlar. Masum dolaşmaları, koyu siyah renkleri Türk milletinin ızdırabını sembolize ediyor.

Evet, Büyük Ata ile bugün son ve dalâşma günümüzü. Onun ölüsü bile bizi teselli eden bir varlıktı. Bu nûdhiş teselli de elimizden gitti. Şimdi hakikatin zalim yüzü ile ve tam manasile karşı karşıyayız.

Dün gece Ankara hiç uyumadı. Haika tahsis edilen yerler gece yarısında doldu. Sabaha karşı taşı. Cenaze törenine yakın zaptedilmez bir hal aldı.

Tören Atatürk kadar vakur, Atatürk kadar azametli, Atatürk kadar ihtişamlı oldu. O iki metrelik abanoz tabut içinde bile dimdikti.

Arkasını takip eden kalabalığa baktım. Dünya siyasetinin rotasını evvelâ kılıcıyla, sonra da zekâsının ve insanlığının

ucuna bağlayarak değiştiren en Büyük İnsanın peşisıra koca bir dünya yürüyor du.

Hükümet reisleri, mareşalleri, nazırları, generalleri, sefirleri ile, askerleriyle... Türkiyeyi yaratan adamı memleketinin ebedî sulh ve selâmet esen havasında rahat ve müsterih uykusunu uyuyacağı yere kadar onlar da bizim kadar mahzun, mükedder ve mağnum teşyi ettiler.

Koca Britanya filed mareşalı, lordu, saray nazırı ve hepsinin üstünde, kralı temsil eden 73 lük soğukkanlı İngiliz bile ağlıyordu.

Halk mı? Yalvarırım bunu sormayın bana.. Kalbinizi değerler de feryad etmez misiniz? Gözlerinizi oyarlar da inlemez misiniz?

Halk... Yeniden yağurduğu insanları mı soruyorsunuz? Nasıl anlatayım? Diz çöktü, secde etti, saçını başını yoldu, duyacakmış gibi bağırды, hiçkırды, dövündü, ızırabdan bir yanardağ gibi indifa etti gürlledi.

O bu akşam yeni bir âlemin başmısadır. Onu bembeyaz ipekler içinde sihirli bir âleme benziyen müzenin salonuna bırakırken hemen müzenin önündeki heykele baktım. Şaha kalkmış ata ile dünyaya meydan okuyordu. Fanî olan Mustafa Kemali gömdük. Fakat ebedî olan asıl Mustafa Kemal, bu müzenin dışındadır.

Nusret Safa Coşkun

Cenaze töreni de kendisi kadar vakur, azametli ve ihtişamlı oldu

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

ağır ağır hareket etti. Bu sırada uzaktan top sesleri aksediyor.

Geniş caddede bir ses yok, ne bir nefes, ne bir hıçkırık. Bu hareket sükûtu içinde top arabasının kumları ezerken çıkardığı hışırtılarında, yalnız Riyaseti - cümhur bandosunun ağır ağır çaldığı Şöpenin matem havası göklere yükseliyor...

Top arabasının arkasında Atatürkün kız kardeşleri Bayan Makbule ve zevci geliyor. Bayan Makbule baştan başa siyahlar giyinmiş, derin bir hüznün manasını taşıyan etvarında milletlin acısına intibak eden bir ifade var.

Arkada Riyaseticümhur kâtibi umumi Hasan Rıza, bağyaver Celâl ve yaverler ve on adım daha geride Reiscümhur İnönü yürüyorlar. Büyük Şefin matemini İnönünün derin bir ızdırabla gerilen yüzlerinde kolaylıkla okumak kabil oluyor, fakat yürüyüşlerinde beşerî ızdırabların her nevine karşı, kaderi yemeğe muktedir insanlarda görülebilen bir enerji ve tahammül var.

Biraz arkasında başvekil Celâl Bayar mahzun adımlarla ilerliyor. Kısa bir fâsıla, ve misafir heyet reisleri, delegeler ve sefirler: Efganistan, Arnavudluk, Almanya, Belçika, Bulgaristan, Çin, Danimarka, Mısır, İspanya, Estonya, Amerika, Finlandiya, Fransa; İngiltere; Yunanistan, Macaristan, Irak, İran, İtalya; Japonya, Letonya, Litvanya; Norveç, Hollanda, Polonya, Romanya, İsveç, İsviçre, Suriye, Çekoslovakya; Sovyetler birliği, Yugoslavya bu kalabalık heyetler içinde temsil ediliyorlar. Ayrıca Milletler Cemiyetinin, Fransız - Suriye manda idaresinin, dünyu umumiyenin mümessilleri de var.

Büyük üniformalarını giymiş bu heyetlerin matemli bir ihtişam arzeden kadrosu içinde şayanı dikkat sımalar göze çarpmaktadır.

İşte şah Veli Han.. Dost Yunanistanın başvekil ekşelâns Metaksas. Sevimli diplomat von Neurath, Türk dostu Sarraut, Potemkin.. Hüznü yüzünün ifadesinde okunan Baron Aloisi.. Amiral Pound, General Panof, General Daskalof yan yana yürüyorlar. Arnavudluk adliye nazırı B. Şat'u başını önüne eğmiş, mahzun adımlarla ilerliyor. General Domestika, General List, General Hutzinger, Amiral Yumoşev, General Buskay, General Keller, albay Kollet bir sıra halindedir. Kalabalık arasında Emir Âdil Arslan, Milletler Cemiyetinin mümessilleri Valters, İgnides, Bay Erm de göze çarpıyorlar. Bunların hepsini ayrı ayrı yazmak maddeten kabil değil.

Misafir delegelerini kamutay azaları takip ediyor. Ön safta Kamutay başkanı Abdülhalik Renda ve vekiller var, hepsi, tarif edilemeyecek derecede derin bir hüznün içinde, yavaş adımlarla ve kütle halinde ilerliyorlar.

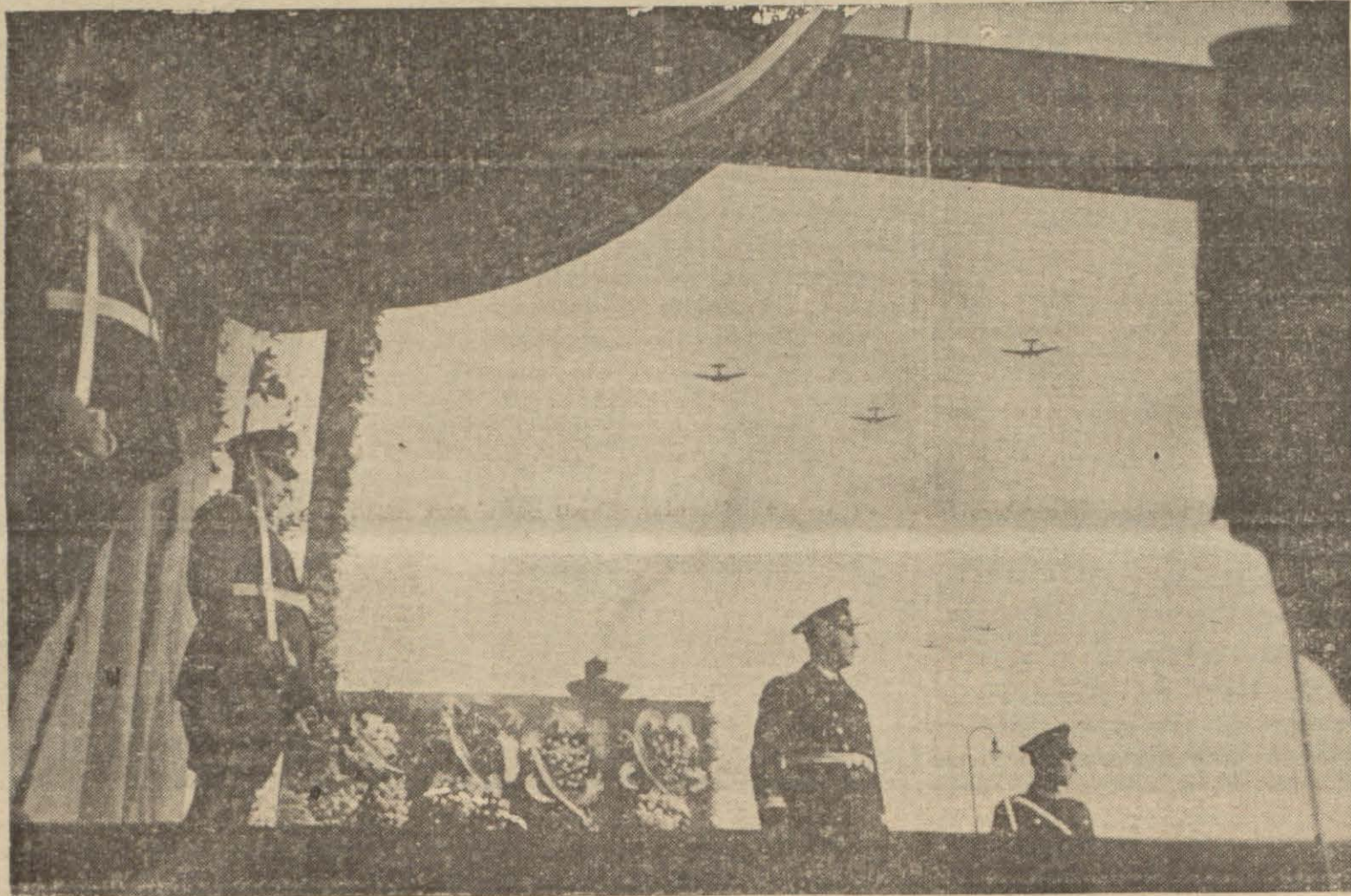
Atatürkün tabutu müzeye gelinceye kadar bütün güzergâh boyunca birikmiş olan ve acıdan, ızdırabdan yoğurulmuş olan ve sessizce inliyen halk kütellerinin arasından geçti. Tabut saflar önünden ağır ağır uzaklaşınca geride kalan halk yığınları daha sıklaşarak tek bir vücut halinde Büyük Atasına son vedasını yapmakta idi.

Atatürk'ün tabutu muvakkat istirahatgâhında

Şefin tabutu, kendisine son ihtiramı ifa için saf tutmuş Türk ve ecnebi kıtasının arasından geçerek, orada, Etnografî müzesinde hazırlanan muvakkat istirahatgâhı önüne geldiği zaman, cenaze alayının arzettiği manzara çok ulvî ve son derecede muhteşem oldu. Artık buraya herkesin, Büyük Şefle, Atasına, son vedasını yapacağı noktaya gelmiş bulunuyordu. Millet Meclisi önündeki katafalktan buraya gelinceye kadar yekpare bir granit parçası halinde kahraman Başbuğlarının tabutunun bulunduğu top arabasını çeken erler Halkevi ile müzenin arasında durduğu zaman Ona, günlerdenberi refakat etmekte olan silâh arkadaşları tabuta karşı cephe aldılar ve selâm verdiler. Bu anda gözlerimiz Halkevînin, müzeye nazır cephesindeki balkonda, Mareşal Birdwood'un teessürden takallüs etmiş asker çehresi çarptı. Rahatsızlığı dolayısıyla cenaze törenine iş-

Meşalelerin ışığında Onun ve Mehmedciğin heykelleri

Şayyarelerimiz Büyük Ölürü selâmlarken

Atatürkün aziz naşı top arabası üstünde istasyondan ayrılırken

tirak edememiş olan mareşal, Büyük Şefe son tazimini burada yapmakta idi. Tabut arabadan indirilerek müzeye grilinceye kadar arkasında yaver, elinde mareşal âsası olduğu halde rasimele ihtiramı ifa etti.

Top arabasının tevakkufu üzerine Büyük Önderin yaverleri ve maiyet sūbayları tabutun üzerindeki Türk bayrağını

ve örtüyü aldılar. Şefin tabutu zaferden zaferle koşturduğu Mehmedciklerle, komutanların ve sūbayların omuzları üzerinde yükseldi. Ve ağır ağır müzenin medhaleine doğru ilerlemeye başladı.

Medhale doğru yükselen mermer basamakların sağ tarafında Türkün Büyük evlâdına karşı milletlerinin, devletlerinin sonsuz saygı ve sevgilerini ve onun gay-

bubetinden dolayı Türk ulusuna taziyelerini bildirmek için gelen fevkalâde heyetlerle, kordiplomatik, sol tarafında ise, Vekiller Heyeti, Millet Meclisi azaları, merasime iştirak eden diğer zevat bulunmaktaydı. Tabut, Mehmedciklerin, generalerin, sūbayların elleri üstünde ve omuzlarında Türk ulusunun ve dünyanın bu değerli mümessillerinin son tazim te-

zahüratı arasında geçerek, oraya müzeye girdiği zaman Şefin hemşiresi, Reiscümhur İsmet İnönü ve B. M. M. Reisi Abdülhalik Renda, Başvekil Celâl Bayar, Büyük Erkanharbiye Reisi Mareşal Çakmak, tabutun konulacağı kaidenin önünde yer almış bulunuyorlardı.

Tabut, müzenin tam orta kısmını teşkil eden ve yukarıdan aşağıya beyaz muslinlerle kaplanmış olan salının ortasındaki kaideye gene silâh arkadaşlarının elleriyle kondu. Ve gene bu ellerle üzerine şanlı bayrağımız örtüldü.

Şimdi başta Cümhurreisi İsmet İnönü olduğu halde, bütün başlar eğik, derin bir huşu içinde Büyük Şefi anıyorlar ve Onun hatırasını taziz ediyorlar. Manzara, tarife sığmıyarak derecede yüksek ve heyecan verici...

Atatürkün her tarafı beyazlara bürünmüş olan bu istirahatgâhında ruhlara sükûn veren, teselli sunan bir hava esiyor. Bütün gözler ve kalbler siyah bir zemin üstünde yükselen beyaz bir kaide üzerinde yatan bayrağa sarı Atatürkün tabutunda... Kimse ne gözünü, ne kalbini Ondan ayıramıyor. Reiscümhur İsmet İnönü, Önderin tabutu önünde uzun bir vakfeden sonra Millet Meclisi Reisi, Başvekil ve Mareşal ile birlikte Atanın istirahatgâhından ayrıldılar. Ve ondan sonra da baş ve ayak uçlarında uçer meşalenin yandığı ve dört sūbayın yalınkılıç nöbet beklediği Büyük Kurtarıcının tabutu önünde Millet Meclisi azalarıyla kara, deniz ve hava kuvvetlerine mensubî komutanlarla, sūbayların ve hükümet erkânının veda ve tazim geçişleri başladı. Ve herkes büyük bir sükûn içinde gözyaşlarını içlerine akıtı akıtı Şefin önünden geçti.

Son Dakika

Yugoslavya ve Romanyada matem

Yugoslav Başvekil beyanatta bulundu, Romanyada mektebler tatil edildi

Belgrad 21 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor:

Başvekil ve hariciye nazırı B. Stoyadînoviç bugün Avala ajansının mümessiline aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Yeni Türkiyenin kurucusu büyük dostumuz Atatürkün cenaze merasiminin yapıldığı şu anda, krallık hükümeti ve bütün Yugoslav milleti namına, dost ve müttetik Türk milletine maruz kaldığı acı için en derin sempatiilerimizi arz etmek isterim. Atatürk, devrimizin en büyük adamlarından biridir. Şahsında en yüksek gövâlye ve büyük adam meziyetlerini taşıyordu.

Türk tarihinin en vahim anlarında, yurdunun mevcudiyetini kurtararak ona yeni Türkiyenin bütün sosyal, politik ve ekonomik hayatının ana islahatında daimî temeller verdi.

Bu bahis ve Onun idaresinde o kadar muvaffakiyetle yapıldı ki, modern Türkiye Cumhuriyeti dünyanın terakkisever devletleri arasında bugün mühim bir âmil teşkil etmektedir. Atatürk memleketimize karşı emin ve kıymetli dostluk hisleri beslediği gibi Yugoslav milleti de yeni Türkiyenin Atasına ve Onun kahraman milletine karşı daima aynı hislerle mütehasis olmuştur. Büyük Ölünün katabalkı önünde fikren büyük bir acı ile eğilerek, Türkiye Cümhur Başkanı İnönü ve bütün Türk milletine derin sempati ve dostluk hislerimizi ve Atatürk eserinin gelecekte bütün insanlığın nefisine olarak yapılması temennisini arz ederim.

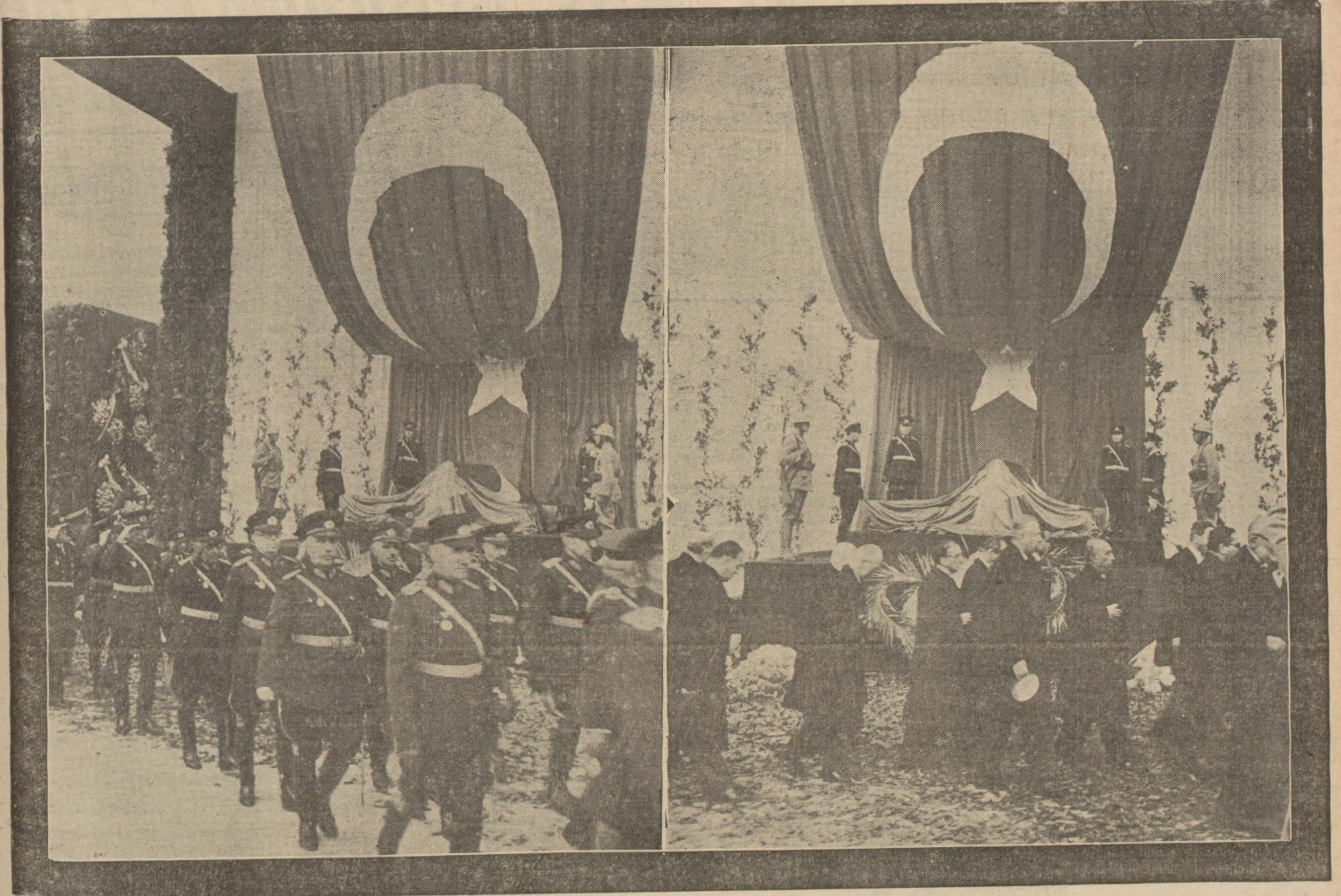
Romanyada

Bükreş 21 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Romanya, Türkiyenin matemini tamamen paylaşmaktadır. Atatürkün cenaze merasimi yapıldığı bugün, bütün memleketinde resmî ve hususî binaların üzerinde matemli Türk ve Romanya bayrakları, kardeşlik hislerini temsil etmektedir.

Hükümetin emri ile mekteplerde dersler tatil edilmiş ve muallimler taalebeye Büyük Ölünün şahsiyeti hakkında konferanslar vermişlerdir.

Eşsiz Kahramanın cenaze töreninden intibalar

Ankaradaki katafalkta, saygı ve kumandanlar, Ebedi Sefin aziz nâşını selâmlarlarken

Bütün Ankaralıları dün bu halde idiler: Saygı Aka Gündüz Büyük Ölüyü selâmladıktan sonra

Büyük Ölünün mukaddes nâşi işçiyondan Meclise naklediliyor

Katafalkta Reiscümhur İsmet İnönünün çelengi

• Diğer resimler 7 inci sayfadadır •

İstanbul and içti

Dün Büyük Millî Kahramanın aziz nâşının Ankaradaki ihtiram mevkiine konması münasebetile şehrimizin muhtelif yerlerinde matem törenleri yapıldı

Taksimdeki toplantıdan bir intiba

Ebedi Şef Atatürkün aziz nâşlarını ihtiva eden mukaddes tabutun Ankaradaki ihtiram mevkiine nakli münasebetile dün şehrimizde muhtelif yerlerde matem tezahüratı yapılmıştır.

Öğleden evvel Halkevlerinde toplantılar olmuş ve Atatürkün hayatı, memleketi nasıl uçurumdan kurtararak yükselttiği hakkında söylevler verilmiştir.

Öğleden sonra saat 14 de Taksim ve Harbiye meydanları ile Gülhane parkında üç büyük tören yapılmıştır.

Taksimdeki tören

Saat ondan itibaren büyük bir halk kütlesi Taksim meydanına akın etmeye başlamış ve âbide etrafındaki meydanlığı doldurmuştur. Meydanda jandarma ve polis noktaları tarafından inzibat tedbirleri alınmış ve vesaiti nakliye durmuştur. Saat 13 ten itibaren Beyoğlu kaymakamı ile, Parti, vilâyet ve belediye erkânı, Halkevi reisi ve azaları âbide etrafında toplanmışlardır. Törene saat 14 de başlanmış ve borazanın verdiği (ti) işaretinden sonra âbideye muhtelif teşekküller namına çelenkler konulmuştur. Bundan sonra Şehir bandosu tarafından İstiklâl marşı, Şöpen ve Bethoven'nin matem havaları çalınmış, bunu müteakib Parti namına avukat Meki Hikmet hazırlanan kürsüye gelerek bir söylev vermiştir. Meki Hikmet Atatürkün hayatı ile, onun ağzından 19 mayısı anlatmış, başardığı büyük inkılabları tebarüz ettirmiş ve:

«Atatürk ölmedi, ölmeyecektir» sözleriyle söylevini bitirmiştir.

Meki Hikmetten sonra belediye adına Beyoğlu Halkevi başkanı Ekrem Turun kürsüye gelmiş ve çok heyecanlı bir söylev vermiştir.

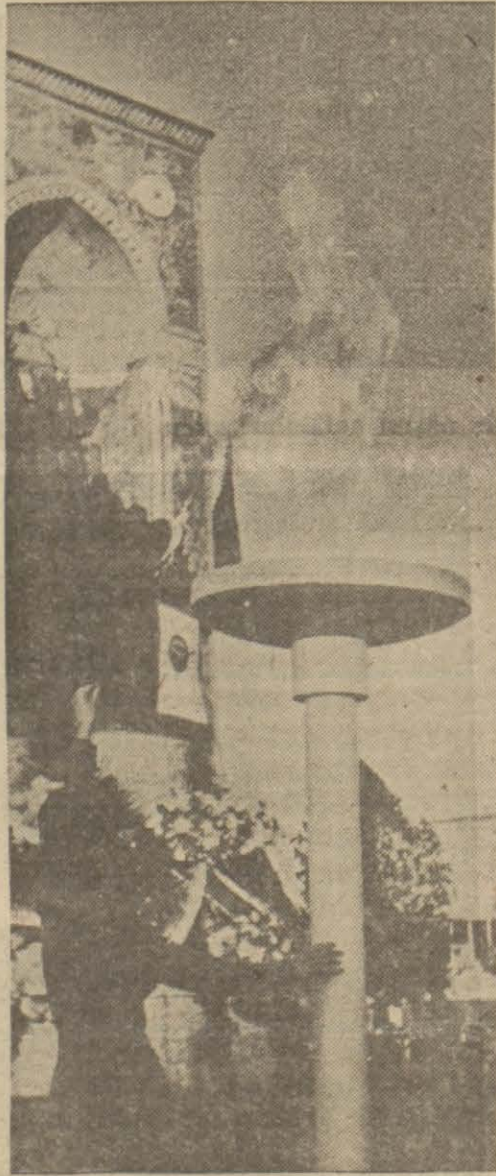
Ekrem Turun söylevini müteakib Şehir bandosu tekrar matem havaları çalmış, bundan sonra Halkevi namına Osman Sipahi ve halk adına da Kemal Bakı birer söylev vermişler ve Atatürkün vecizelerinden, onuncu yıldaki nutuklarından parçalar ve Türk gençliğine hitabesini okumuşlardır.

Bütün söylevler büyük bir heyecanla dinlenmiş, Şehir bandosunun nutuklarında çaldığı matem marşları meydana dolduran binlerce halkı bir tek göz gibi ağlatmıştır.

Nutuklardan sonra halk and içmeğe davet edilmiş ve bütün vatandaşlar hep bir ağızdan:

«Biz Türk milleti, Atatürkün inkılablarına, Onun cumhuriyetine ilelebed sadık kalacağımıza şerefimiz, namusumuz ve Türklüğümüz adına söz verip and içiyoruz» diyerek and içmişlerdir.

And müteakib tam saat 16 da Beyazıt ve Galata kuleleriyle Kadıköyündeki Sirenler, Denizbank ve şirket vapurları düdüklü çalmağa başlamış, Büyük Ölümlerin hatrasına son bir ihtiram olarak berkes olduğu yerde ve ayakta hürmet vaziyeti

Taksimdeki törenden sonra, âbidenin etrafındaki meşaleler yakılırken

olarak üç dakika tevakkuf etmişlerdir. Bütün nakil vasıtaları da oldukları yerlerde üç dakika durmuşlardır. Üç dakikalık sükûttan sonra Taksim âbidesinin etrafında Partinin altı undesini gösteren altı meşale yakılmış ve bu meşaleler ihtiram nöbeti bekleyen süngüü askerlerin muhafazasına tevdi edilerek merasime nihayet verilmiştir.

Harbiyedeki tören

Aynı suretle saat 14 de Harbiyede yedek sübay okulu önündeki heykel müvacehesinde büyük bir toplantı yapılmıştır. Buradaki törene Taşkılla askeri bandosunun çaldığı İstiklâl marşı ile başlamış, İstiklâl marşını müteakib matem havaları çalınmıştır. Bundan sonra Şişli Halk Partisi ile belediye, Halkevi ve halk namına birer nutuk söylenmiş, Atatürkün gençliğe hitabesi okunmuş ve and içilmiştir.

Sarayburnunda

Saat 13,30 da Ebedi Şefin heykeli etrafında Eminönü ve civarı Halk Partisi ve Halkevleri erkânı, gazeteciler, Darüşşafaka, İstanbul kız ve erkek liseleri, İstiklâl lisesi, ilk okullar talebeleri, öğretmenleri ve geniş bir halk kütlesi, yer almışlardır.

Onun heykeli etrafını çevirmiş olan binlerce insanın gözleri yalnız Onda; tunc üstüne işlenen harikulâde «mana» ve «enerji» ye bakıyor; Ondandaki ayrılışın derin ve anlatılmaz acısı, bu bakışlarda şekilleniyordu.

★

Saat 14 de, İtfaiye bandosu tarafından çalınan ve halk tarafından söylenen İstiklâl marşı ile, merasime başlandı. Bunun, Şöpenin matem havası, takib etti. Onun etrafını saranlar, Ondandaki fevkalbeğ metanet ve enerjiye rağmen, işte gene kendilerini tutamadılar; önce bir kaç hıçkırık, sonra bütün gözlerden boşalan göz yaşları...

Halkevi namına söz söyleyecek olan Eminönü Halkevi başkanı Ağah Sırrı Levend âbidenin önüne konulan kürsünün başına geçti ve hitabesini söyledi:

Ağah Sırrı Levendden sonra, Belediye adına söz söylemek üzere, Şehir Meclisi azasından Meliha Avni Sözen, kürsüye çıktı. Genç hatib, Atatürkün aramızdan kayboluşunun bütün memleketi bürüdüğü asil ve derin mateme tercüman olduktan sonra, yüzünü Atatürkün heykeline çevirerek hitabesini şu sözlerle bitirdi:

«Biliyoruz, inanıyoruz ki, yükseliş yoludur her açtığın yol. Bu inan içimizde ateşlidir. Bu inanla, bu inani saran Senin aşkıyla, Senin yolunda, Senin uyanık bekçileriniz. Tekrar ediyoruz; Hep ayakta! Müsterih ol, müsterih uyu.»

Bundan sonra söylenen nutukları müteakib tekrar kürsüye gelen Ağah Sırrı Levend, Ebedi Şefin âbidesi önünde and içileceğini söyledi ve bütün halka beraber şu sözleri tekrarladı:

«Burada Büyük ve Ebedi Önderimiz Atatürkün heykeli altında toplanan bizler, cumhuriyete, inkılablara, rejime sadık kalacağımıza, vatanın toprağı için kanımızı, istiklâli için canımızı feda etmekten çekinmeyeceğimize şerefimiz ve namusumuz üzerine söz veriyor ve and içiyoruz.»

★

Saat 16 da, her taraftan çalınan düdüklü beraber bütün halkı, aziz Atalarının manevi huzurunda ihtiram vaziyeti aldılar, 3 dakika sükût edildi.

Bundan sonra, Ebedi Şefin heykeli etrafında evvelce hazırlanan meşaleler yakıldı, önde Halk Partisi ve Halkevi mensubları, gazeteciler olduğu halde, sırasile mektebliler ve halk üçer üçer, Önderlerinin heykeli önünden geçerek son hürmet vazifelerini ifa ettiler.

Üsküdar'da

Üsküdar'da millî matem töreni Parti ve Halkevinin programları dairesinde saat 11,45 te Parti ve Halkevi kurayı

Reisicümhur İsmet İnönünün millete beyannamesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü yalnız Türk milletinin haklarını, insanlığa ezeli hizmetlerini ve tarihe hakkettiği meziyetlerini ispat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insaniyet vazifelerine sarsılmaz itikadı vardı. «Ne mutlu Türkün diyene» dediği zaman, kendi engin ruhunun, hiç sönmeyen aşkını ne manalı bir surette hülâsa etmiş idi.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mükemmel ve en temiz zihniyetleriyle mücehhez modern bir devlet haline getirmek Onun başlıca kaygusu olmuştu. Teşkilâtı esasla yemizde ve bugün hizmet başında, irfan muhitinde ve geniş halk içinde bulunan bütün vatandaşların vicdanlarında yerleşmiş olan lâyük, milliyetçi, halkçı, inkılabçı, devletçi cumhuriyet, bize bütün evsafı ile Atatürkün en kıymetli emanetidir.

Ufulündenberi Atatürkün aziz adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimi bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın belâğı misalidir.

Türk milletinin aziz Atatürke gösterdiği sevgi ve saygı, Onun niçin Atatürk gibi bir evlâd yetiştirebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürke tazim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halkımıza, kalbinden gelen şükran duygularını ifade etmeği, ödenmesi lâzım bir borç saydım.

Milletlerarasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürkün en kıymetli idealidir. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı insanlığın âtisi için ümid verici bir müjde olarak selâmlarım. Bu sözlerim, yazılarım ve top-rağımızda şövalye askerleri ve mümtaz şahsiyetlerle yazımıza iştirak eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımızın ifadesidir.

Devletimizin bânisi ve milletimizin fedakâr, sadık hadimi, insanlık idealinin âşik ve mümtaz siması, Eşsiz Kahraman Atatürk! Vatan sana minnettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk milletiyle beraber senin huzurunda tazim ile eğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Em'n ol, aziz hatıran sönmeyen meşale olarak ruhlarımızı zı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

REİSİCÜMHUR
İSMET İNÖNÜ

Okuyucuların kalemi ile

Arkasından...

Ey gamlı saçım! Yolmasam isyan edecek -
sin!
Bahtım da nasıl ah.. Bu uzun derdimi çek-
sin!
Yıkılmış beni bir kahbe ölüm karşına gel-
dim,
Dindir beni ey sevgili yurdum, sana gel-
dim!
Sustur beni bağrında yanan bir deli gam
var,
Kandır beni: Hâlâ o güneş yüzlü Atam var.
Hâlâ o bakışlar Marmaranın bağrına vur-
muş,
Hâlâ o çelik boy Ankaranın ufku durmuş,
Gittir, fakat erken bu gidış saçları altın,
Ey gözleri ummana çalan neşesi bahtın.
Aldın ya cihanlar değer insanı elimden,
Öldür beni ey kahbe ölüm bitmiş gibiyim
ben
Başlarda muhabbetli O; başlarda hatırdı
«Öldüm» dese millet Atatürk can yarattı-
dı.
Şaşkın soruyor gök: Onu toprak nasıl al-
dı?
Gökler! O da: Toprak da şaşırmış donakal-
dı.
Başlarda muhabbetli O, başlarda hatırdı
«Öldüm» dese dünya yeni baştan yarattıdı.
Tib Fakültesi İ. Yuna

Matemim

Acı, feryad yükseldi, tarih satırlarından,
Dedi «Ey! Türk milleti, öldü kahraman
Atam!
Gözlerini kapadı, o da fâni dünyaya,
Bıraktı milletini beyaz yıldızla aya!»
Ey Atam, dâhisin sen, sana tarih diyemem,
Çünkü ululuğunu yazmaz hiçbir kalem.
Yenmemiştin kuvvet senin dirayetini,
Kıramamıştı korku senin cesaretini.
Ey, Atatürk, öldün sen, milletin yaşayacak
Senin ulu adını her zaman taşıyacak,
Seni her an anarken gözlerimiz dolacak,
Sana en lâyük mezar Türkün kalbi olacak!
Mühendis mektebi talebesinden
Vedad Girgin

Büyük Atam

Açık kalbi Türkün Atam,
Orasıdır yerin Atam,
Türkün büyük hazinesi,
Topraklara sığmaz Atam!
Eşin yalnız şu güneşti,
Ancak güneş sana eşti,
Tarih bile görmemişti,
Senin gibi dâhi Atam!
Bir cihana bedeldin Sen,
Neden uçtun söyle neden,
Matemli cihan, gönülden
Ölümüne ağlar Atam!
Nevvare Senal

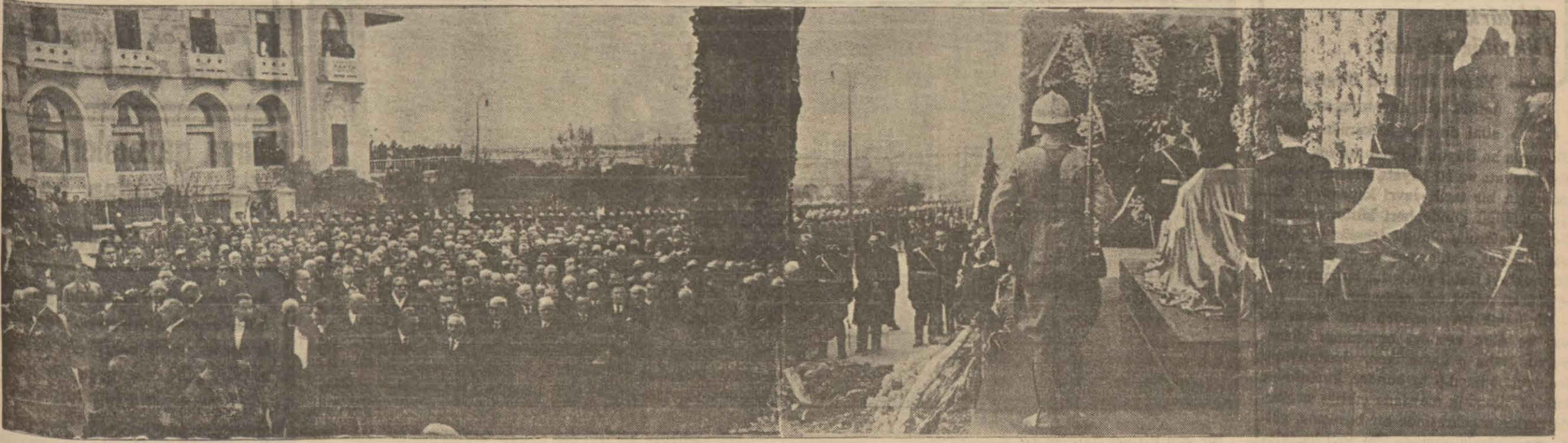
önünde olduğu gibi saat 14 e doğru bütün Üsküdarlıların iştirakile iskele meydanında ön safta gençlik bulunduğu halde yapılmıştır.

Saat 14,45 te İstiklâl marşıyla tören başlamış, müteakib Şöpen'in matem marşı çalınmış ve Parti üyelerinden ve Hukuk Fakültesi talebelerinden Yümnü Oktarın ve ondan sonra tarih öğretmenlerinden Bay Cemal Yener ve Reşad Kaynarın hoparlörlerle bütün halka gözyaşları döktüren hitabeleriyle Büyük Ölümlün bütün eserleri ve hayatı, ulusun ona olan bağlılığı tebarüz ettirilmiştir. Bunu müteakib elinde bir

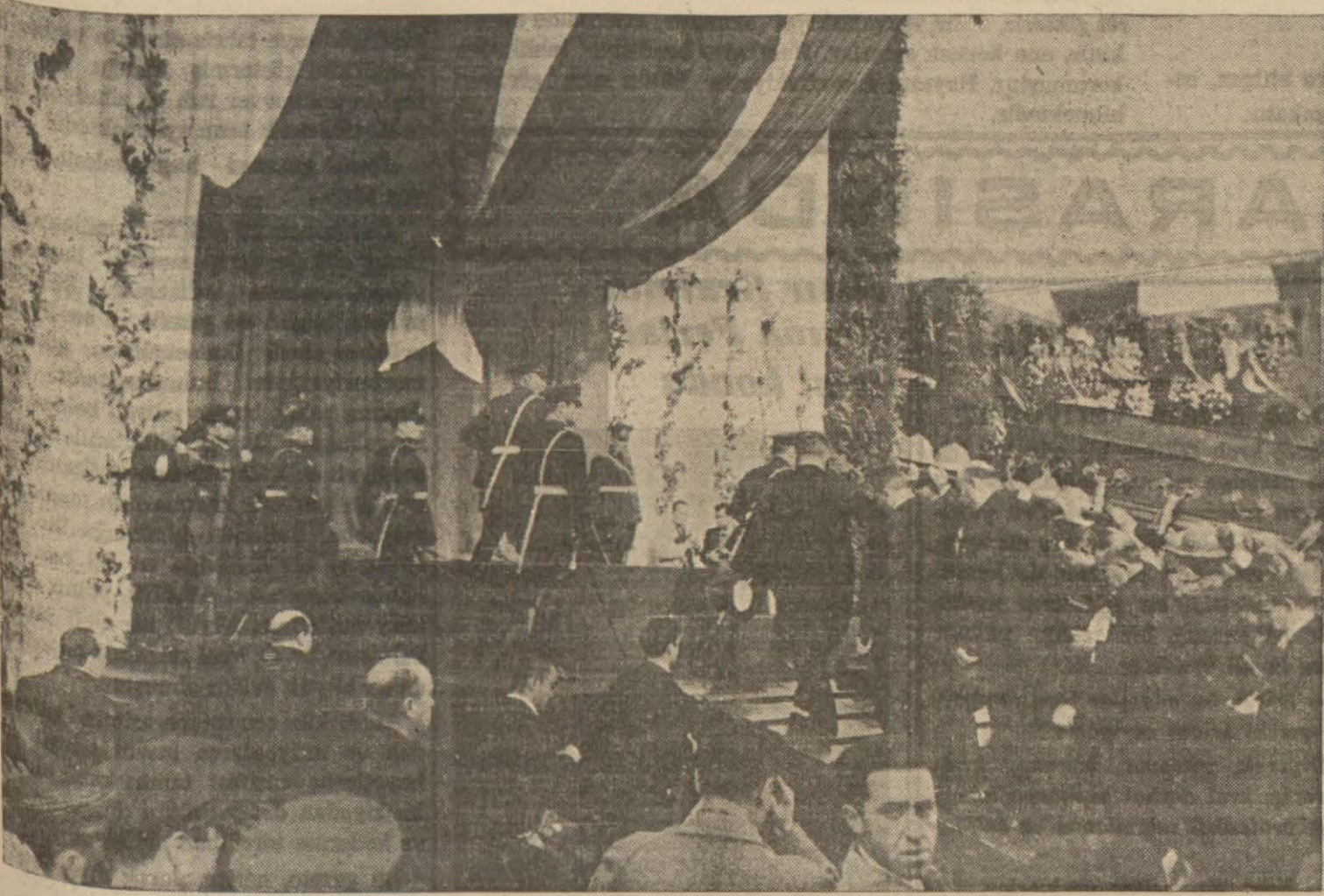
kâğıd olduğu halde kürsüye çıkan 7-8 yaşlarındaki Güneri Ektar (Bütün dünya ağlıyor) isimli manzumesini okumuş, ve coşkunluğu bir kat daha artırmıştır. En son olarak da Büyük Atamın son hitabesi okunmuştur. Tam bu sıralarda saat 16 yı çalarken dikkatle şaretilerle Büyük Ölüme hürmeten herkes olduğu yerde üç dakika durmuş tur.

Nihayet altı meşale yakılmış, başta hükümet, Parti ve Halkevi erkânı olmak üzere bütün halk Atatürkün bütünü önünden geçmişler ve törene nihayet verilmiştir.

Eşsiz Kahramanın cenaze töreninden intibalar

Büyük Ölünün mukaddes nâsi ve Onu son defa selâmlayan saygıları

(Sağda) mukaddes Ölünün sandukası Meclise getiriliyor, (solda) tabut katafalka yerleştiriliyor

Ankaralılar aziz nâşi böyle ağla yıp hıçkırarak selâmladılar

Bütün gözler yaşlı idi, hançereler içten kopup gelen feryad ve hıçkırıkları zaptedemiyordu

Hergün

Atatürk
Diktatör değildi

Yazan: Muhittin Birgen

Atatürk için, hayatının son merasimi de dün Ankarada yapıldı. Bununla bu Büyük Adamın toprak üstündeki hayatı ve bu hayata sımsıkı bağlanmış olan bir tarih devri kapanmış oluyor. Öldüğü gündüze bütün memleketin göstermiş olduğu teessür ve heyecana dikkat edenler pek vazih bir surette bir noktayı tesbit vesilesini bulmuşlardır: Atatürkü millet çok seviyordu!

Bu hakikatin tezahürü için zaten bu son ve elim vesileyi beklemeğe lüzum yoktu. Daha o hasta iken, hastalığının mahiyeti anlaşılıp ta bundan kurtulması imkânı olmadığı meydana çıktığı sıralarda herkesin çehresinde bir buruşma, gölgelenme peyda olmuştu. Bu nevi hastalığın 8-10 sene olsun yaşmaları ihtimali bulunduğunu gösteren tıbbî müşahedeler ağızdan ağza dolaşıyor ve hemen her ağza, hiç olmazsa, hastalığın Atatürk'te de böyle bir seyir takib etmesini temenni ediyordu. Ölmezden çok evvel, memleketin onu ne kadar çok sevdiği, hastalığına karşı gösterilen alâkama, bir müddet olsun yaşaması hususundaki temennilerle pek güzel sabit oluyordu.

Nihayet öldü ve o zaman bu sevgi ve teessür duygusu coşkun nisbetler aldı.

★

Atatürk'ün ölümü ve bu münasebetle meydana çıkan bu hâdise, Atatürk'ün hayatı ile birlikte, bir efsaneye de nihayet vermiş oluyor. Bu efsane de, Atatürk'ün bir diktatör olduğu hakkında, bilhassa haricte arada sırada söylenen sözlerdir.

Atatürk diktatör müydü? Eğer zahire bakılırsa Atatürk'e diktatör ismini yakıştıracak bir vaziyet görülebilir:

Memleketin bütün işlerinde, bazan ilk ve ekseriya son söz onun ağızından çıktığına göre, Atatürk'ün diktatör olduğunu iddia etmek isteyenler bu noktaya kuvvetle istinad edebilirlerdi. Fakat, Onun şahsına çok bağlı olan son on beş senelik siyasi varlığımızda Atatürk'ün bir diktatör olduğu iddiasına hak kazandırmak için bu zahiri alâmetten başka bir delil bulmak çok müşküldür.

Bence Atatürk bir diktatör değildi ve hiç bir zaman diktatör olmayı da istemiş bir insan değildir. Ben, hayatımın az çok olgun bir devrinde, on dört ay Onun yanında çalıştım. Atatürk devrinin hiç bir siyasi menfaati ile alâkam yoktur. Bundan sonra da bu yazılarımdan dolayı Ona dalvakuluk etmekle itham edilmeğe, maalesef imkân kalmadı. Bütün bu şartlar içinde ve tarih karşısında en iyi bir şahid sıfatıyla, şahsın ben o kanaatime ki Atatürk hiç bir zaman diktatör olmadı, yahud olmak istemedi ve eğer diktatörler gibi harekete mecbur olduğu zamanlar olduysa bunu da, istemiye istemiye yapmış bulundu.

Ben Onu demokrat ruhlu, filozof miyaz ve hürriyeti seven bir insan olarak tanıdım. Büyük Millet Meclisinin ilk senesinde, Meclisi ve memleketi sevk ve idare bakımından Onda, askerlerde en der görünen bir liberal politikacı ruh ve fikri bulunduğunu gördüm. Davasını, muarızını susturmak yolile kazanmayı düşünen adamı Atatürk'te, bilhassa ilk zamanlarda hiç görmedim. Münakaşa eder, mücadele eder, iknaa çalışır ve ekseriya muvaffak olurdu. Olmadığı zaman da sabreder, cereyana uyar, yumuşaklık gösterirdi. Başkumandan olarak, asker olarak nasıl çalıştığını görmedim. Fakat, eğer o zaman diktatör olmuşsa, farkatmanında her başkumandan zaten diktatördür.

★

Hayır, Atatürk diktatör değildi. Diktatörlerin arkalarından milletler, halk kütelleri hiç bir zaman göz yaş dökmeyiz ve böyle matem yapmazlar. Onlara yalnız etraflarındaki ağlarlar. Halk ise «Oh, çok şükür kurtulduk!» diye genlik yapar. Diktatörün bence miyarı budur; bu içtimal miyara vurduğumuz zaman Atatürkü diktatör olarak tasavvur etmemize imkân olmaz. Başka bir deil aramıza lüzum hissetmezsiniz sade bu tezahüre bakarak hükümümüzü verebiliriz.

Halk, Atatürkü yavaş yavaş baba olarak tanımağa alıştı. Halk, Atatürk'e büyük bir itimad ve emniyetle bağlandı. Onun her yaptığının doğru ve iyi olduğuna inandı ve Atatürk bu geniş itimad havası içinde memleketi, ileri ve

Resmî Makale:

Görmeği bilmek meselesi..

Bir gün Birinci Napolyona:

— Hayat mücadelesinde galib gelmenin reçetesi var mıdır? diye sormuşlardı.

İmparator gülerek:

— Hay, hay, cevabını vermişti, sırasına göre atılan, cesur, sırasına göre ihtiyatkâr ve korkak davranmaktı.

İyi teşebbüsü kötüsünden ayıran fark birçok zamanlar milimetre ile ölçülür. Fakat bu mesafe anlıyanın gözünde metre, anlamıyanın hesabında sıfırdır, anlıyan o dakikada cesareti gösterir, atılır, muvaffakiyet onundur, aksi halde ise çekilir, onu korkak sanırlar. Hakikatte kendisini tehlikeden korumuştur. Hayatta muvaffakiyetin bütün sırrı görmeyi bilmektir.

SÖZ ARASINDA

400 senedenberi
İlk defa düğün
Gören köy

İngilterede köylerden birinde 400 senedenberi ilk defa olarak düğün yapılmıştır. Bunu en büyük bir hâdise olarak karşıyan köy halkı, işlerini, güçlerini bırakarak, düğün seyrine koşmuşlardır.

Yumurtadan zehirlenebilir
miyiz?

İngilterede Durham şehrine gönderilen ördek yumurtalarından birini yiyen 12 yaşlarında bir İngiliz kıza yumurtanın içinde bulunan bir mikrop yüzünden zehirlenerek ölmüştür. Aynı yumurtalar için annesi, babası ve iki erkek kardeşi de, kaldırıldıkları hastanede tedavi edilerek iyileşmişlerdir.

Yüksek hedeflere doğru sürükleyip götürdü. Bu gidişte bir diktatörlük ruhu yoktur. Bir çok işlerde ilk veya son söz Onun olmuşsa bu, Onun diktatör karakterinden değil, gidişin zaruretlerinden ileri gelmiş bir şeydir. Atatürk ne diktatörü, ne de diktatörlüğü sempatik bir şey olarak tanımış değildir.

Hattâ, Atatürk, bir aralık memlekette ikinci bir fırka yaratmak bile istedi. Ancak, ilk adımda gördü ki bizim siyasi terbiyemiz, henüz kütle halinde ve günü gününe politika yapmaya müsaid bir inkişaf almamıştır. Bunun için bu tecrübeden vazgeçti. Bizler, halk, millet, millî hakimiyeti Onun kadar sıkı tutmasını ve kullanmasını bilmiş olsaydık, Atatürk bu tecrübeden vazgeçmezdi.

Hayır, Atatürk bir diktatör değildi; O nevi şahsına münhasır bir varlık, millî bir kılavuzdu!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Size selâm veriyorlar

İsveç kralı Gustav bir gün tek başına gezmeğe çıkmış, yolda önü sıra İsveçin tanınmış bir profesörü yürüyormuş. Sağda solda herkes duruyor, selâm veriyorlar, profesör de kendisine zannettiği bu selâmlara mukabele ediyormuş, bir aralık yüksek sesle kendi kendine:

— Bütün bu adamlar beni tanıyorlar mı ki selâm veriyorlar?

Diyerek, arkasına bakmış, kralı görmüş, kral derhal şapkasını çıkarmış, profesörü selâmlamış ve selsenmiş:

— Evet, size selâm veriyorlar.

İtalya Kralının kızı
Bir Prense nişanlandı

İtalya kralı Viktor Emanolin kızı Maria 28 yaşlarında prens Louis Parma ile nişanlanmıştır. Prenses uzun boyludur, asmer güzeldir. Bundan üç sene evvel, Avusturya tahtının namzedi Arşidük Otto ile evleneceği ısrarla söylenmişti.

Prenses Maria'nın evvele de Belçika kralı ile evleneceği rivayet edilmiş, bu arada 8 inci Edvarın tahta geçişinden onra İngiltere için seçilecek kraliçelikte ismi geçmiştir.

45 sene seviştikten sonra
evlenen ihtiyarlar

45 sene süren bir sevişmeden sonra, 73 yaşlarında bulunan bir İngiliz, 72 yaşlarında bulunan sevgilisile nihayet evlenmiştir. Nikâhta, bu hâdisenin yegâne şahidi olarak, vak'ayı ilk günündenberi bi-

Mısır Kralının
Kızına Ferial
İsmi kondu

Mısır kraliçesi Feridenin bir kız çocuğu doğurduğunu yazmıştık. Bu münasebetle Mısırda 20 bin çocuğa elbiseler verilecek ve o gün dünyaya gelecek olan bebeklerin ailelerine de birer İngiliz lirası hediye edilecektir. Yeni doğan bebeğe Ferial ismi verilecektir. Kral Fuadın koyduğu bir an'ane ile, bebeğe F ile başlayan bir isim verilmiştir. Doğum esnasında, kraliçenin başında 4 doktor ile 2 hastabakıcı bulunmuştur.

Kral Faruğa ilk defa kızını gösteren de kaynanası olmuştur. Ferial bir yaşına kadar bakacak olan mürebbiye Nurse Johnson 32 yaşlarında uzun boylu ve güzel bir İngiliz kızıdır. Yukarıdaki resim mürebbiyeyi göstermektedir.

İngiliz hâpishanelerinden
kamçı ile falaka cezası
kaldırılıyor

İngilterede dahiliye nezareti yeni bir hâpishaneler kanunu çıkarmak üzeredir. Yeni kanunda, bazı mecburi ve istisnai hâllerden maada, kamçı ile falaka cezası, ve ağır hizmet cezası ilga olunmaktadır.

len ve her iki tarafa da öğüdler, teselliler veren bir doktor bulunmuştur.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir dost söyledi:

— Canım balık istemişti, Eminönünün deniz kenarı kısmından dolaşarak Balık pazarına geçtim, ötedenberi alışveriş ettiğim bir dükkân vardır, oraya gittim ve adamı mutadî hilâfına suratlı buldum, hayrola, diye sordum:

— Battık bayım, battık, diye mukabele etti.

— Sebep nedir?

— Ne olacak? Eminönünün yıkılmasına başlanıp ta buraya

gelmek biraz güçleştiğindenberi halk balık yemez oldu, çok sevse bile zahmete katlanmamak için vazgeçiyor. Arasıra gazetelerde siz de okursunuz, bazan balık fazla tutulur, satılamaz, on binlercesi denize dökülür ve muharrirler çalacak halkın balı sevmediğinden bahsederler. Yanlıştır. Hakikat şu ki, halkımız balığı sever, fakat alması için önüne götürülmesi, buyurun denilmeis lâzım. Ben kaniim ki sahil şehirlerimizde tutulan balık iç memlekete götürülebilse çok değil, az gelir, kapışa kapışa satılır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün KonamadıDünya gazeteleri Eşsiz
Kahramandan bahse
devam ediyorlar

Iran gazeteleri «Atatürk gibi dehâlar ancak zahiren ölürler. Böyle insanlar bir nesil için doğmadıkları gibi, muayyen bir devre için de doğmazlar» diyorlar

Tahran 21 (A.A.) — Bugün, Ankarada yapılmakta olan millî cenaze merasimi münasebetile gazeteler, sayfalarını bu kederli hâdiseye tahsis etmekte ve her biri Atatürk'ün göstermiş olduğu dahiyane, faal ve münevver ruh ve zihniyeti heyecanlı tâbirlerle senna eylemektedir.

«Iran» gazetesi başmakalesinde diyor ki:

«Kahraman ve asil Türk milletinin uğramış olduğu derin matem, bugün en yüksek haddini bulmuştur. Zira Türk milleti, bugün en şerefli ve en liyakatlı evlâdını ebedî ikametgâhına götürmek mecburiyetinde bulunmaktadır. Güzel Ankara şehri, bugün ızdırab beldesi haline gelmiştir. Bütün Türk milleti, mütemadiyen en hararetili temennilerinin mezuu, en kuvvetli ilhamlarının membaı olmuş olan Şefinden ayrılmış bir türlü karar veremediğinden en acı minnetle içinde bulunuyor. Atatürk, yalnız kahraman milletinin büyük bir Şefi olmakla kalmamıştır. O, aynı zamanda beşeriyetin de en büyük evlâdı olmuştur.

Atatürk'ün cenaze merasimine iştirak eden ve milyonlarca insanı temsil eden heyetlerin vazifesi tamiri kabil olmayana bu ziyadan dolayı bütün dünyanın elem ve kederine tercüman olmaktadır.»

Bu gazete, netice olarak diyor ki:

«Atatürk'ün milletine yapmış olduğu hizmetler çok büyüktür. Ve bir müddet tarihinde misli mesbuk değildir. Bu sebebden dolayı Türk, velinimetine ebedî bir minnetarlıkla medyundur.»

«Tahran» gazetesi, ufulüne teessüf olunan Büyük Ölünün, büyük hizmetleri ve Türk milletinin Büyük Şefi için tutmakta olduğu matem tahsis etmiş olduğu başyazısında şöyle diyor:

«Bu gibi dehâlar, ancak zahiren ölürler. Çünkü hakikat halde milletlerin talâkilerine derin ve silinmez izler bırakarak eserleriyle daima berhayattırlar. Böyle insanlar, bir nesil için doğmadıkları gibi, muayyen bir devre için de doğmazlar. Bu gibi insanlar, milletlerinin nimetleri kaynağından mütemadiyen tefid olmalarına imkân bahsetmek suretile asırlarca milletlerinin tarihlerinde hâkim olacak olan insanlardır.»

«Küşiş» gazetesi, sa majeste Şehinsâh ile Türkiye'nin yeni Reiscümruru olmuş olan telgrafları neşretmekte ve Türk milletini ebedî Atatürk'e bu kadar lâzım bir halef intihab etmiş olmasından dolayı tebrik eylemektedir.

Dörtüol jandarma Kumandanlığı

Adana, (Hususî) — Dörtüol jandarma komutanlığına seyyar jandarma taburundan yüzbaşı Kadir Füz tayin edilmiştir.

TAKVİM

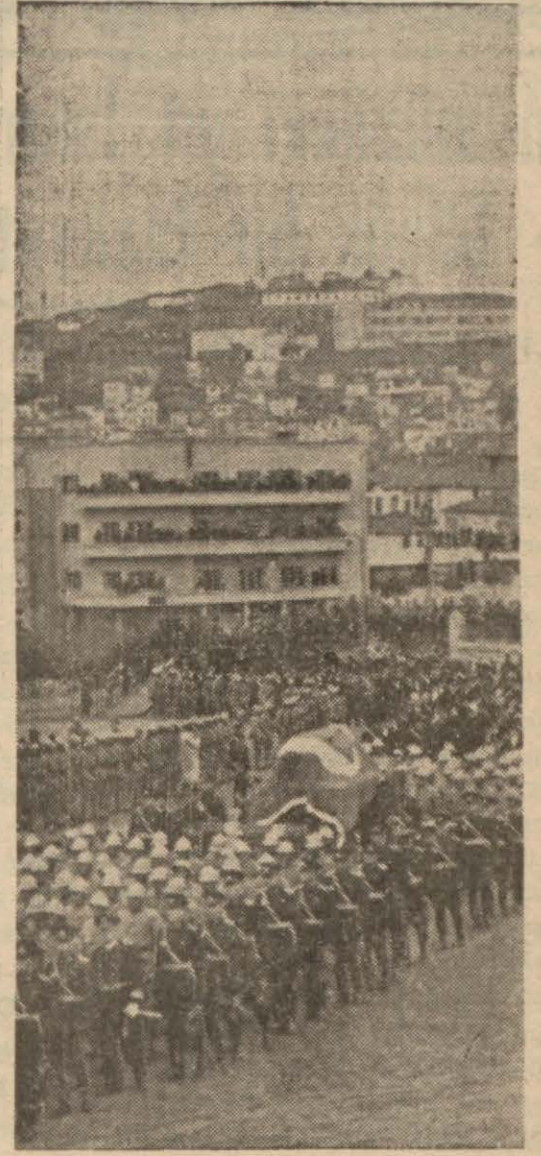
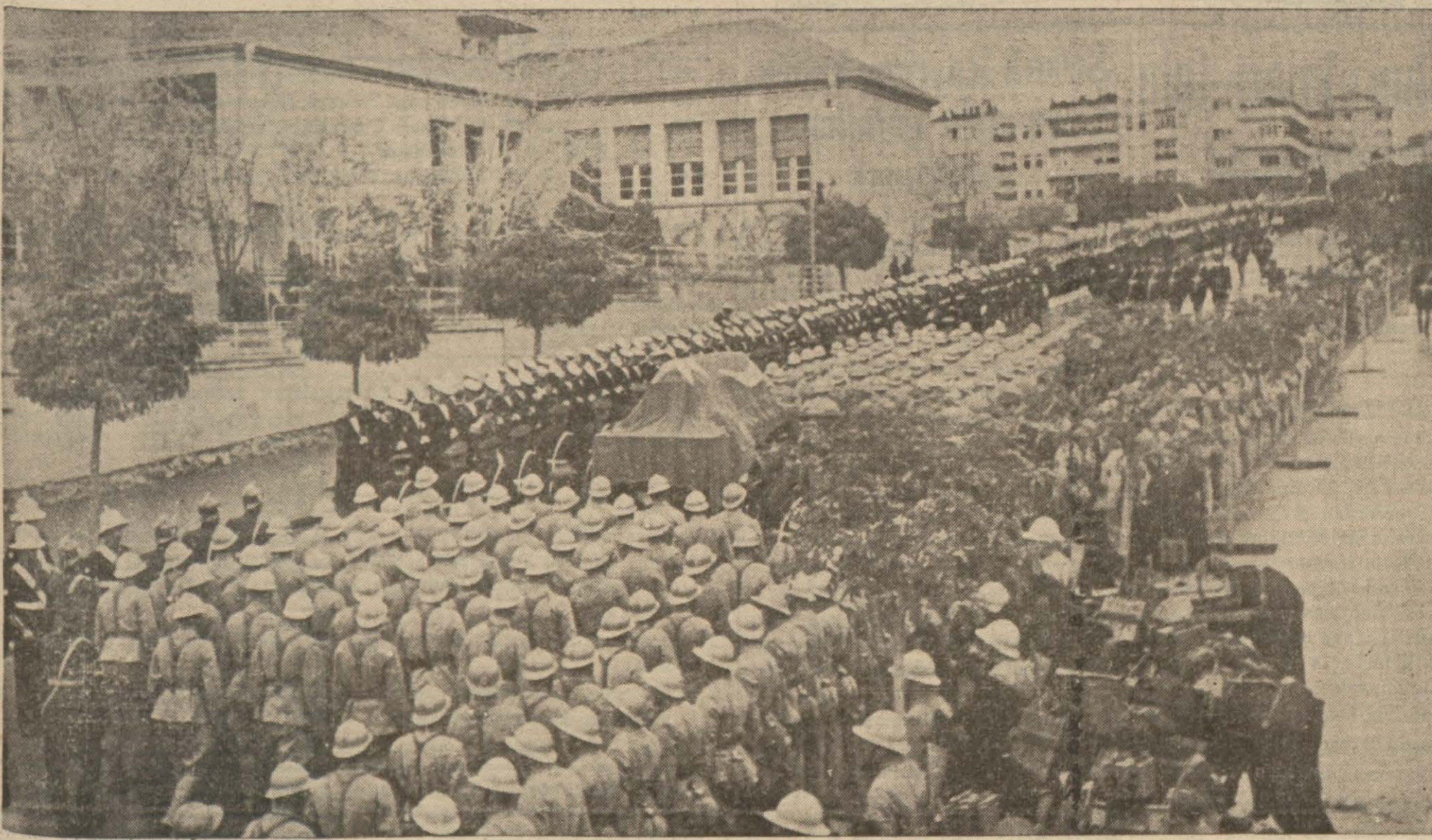
İKİNCİTEŞRİN

Rumi sene 1364	22	Arabi sene 1367
2 nci Teşrin	Resmî sene 1938	Kasım 16

SALI

GÜNEŞ		RAMAZAN		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	54	5	13	5	13
2	07	12	26	12	26
Öğle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	00	14	31	16	46
Z.	7	14	9	45	12

Dünkü cenaze töreninden intibalar

Onun kendisi kadar vakur, azametli ve ihtişamlı olan cenaze töreninden görünüşler: Cenaze alayı hareketten sonra

Başvekil ve Vekiller heyeti azaları cenaze töreninde

Reisicumhur İsmet İnönü tabutu takib ederken

İngiltere kralının İsmet İnönü'ne gönderdiği mesaj

Bu sabah şehrimize dönen İngiliz Mareşali Son Postaya beyanatta bulundu

Büyük Ölünün cenaze merasiminde İngiltere Kralını temsilen bulunmak üzere şehrimizden geçerek Ankaraya giden Mareşal Berdvud bu sabah hırsus trenle şehrimize dönmüştür.

Mareşal bir muharririmizi İngiliz sefalet konağında kabul ederek demiştir ki:

— Dün Yeni Cümhur Reisi İsmet İnönü tarafından kendi ikametgâhında saat dörtte kabul edilmek şerefine nail oldum.

Majeste KralCore tarafından kendilerine şahsi bir taziyet mesajı tevdi ettim.

Hakkımda gösterilen ihtimam ve misafirperverlikten dolayı fevkalâde mütehassis bulunuyorum. İsmet İnönü ile görüştüğümüz esnada benim Çanakkalede Atatürkün karşısında harbetmiş eski bir muharib olduğumu bildiğini gördüm.

Esasen üç sene evvel tekrar Çanakkaledeki mezarlıklarını ziyarete geldiğim esnada Büyük Kumandan Atatürk bana karşı dostluğunu izhar etmek için General Fahreddin Altayı sureti hususiyede Çanakkaleye göndermiş ve bana rehberlik ettirmişti.

Büyük askere karşı bu son vazifemi yaptığımdan ve bu münasebetle kralı temsil ettiğimden dolayı çok mütehassis bulunuyorum.

(Üstte) Alman askerleri Mukaddes Ölüyü selâmlarlarken, altta ayağından rahatsız bulunan ihtiyar İngiliz mareşali Etnografya müzesinin balkonundan Büyük Ölüyü selâmlıyor

Reisicumhur İsmet İnönü aziz nâşi hâmil tabutun kuvakkat istirahatgâhına konmasına yardım ediyor

Önümüzdeki yıl İstanbulun imarı için büyük bir faaliyet sarfolunacak

Atatürk bulvarının açılırken istismlâk olunacak bina sahiblerine yakında tebligat yapılacak

Atatürk bulvarının inşaatı etrafında belediye imar şubesi tarafından yapılan hazırlıklar ilerlemektedir. Yakında istismlâk edilecek bina ve arsa sahiblerine tebligat yapılacaktır. Atatürk köprüsünden Taksime kadar uzayacak geniş yola büyük ehemmiyet verilmektedir. Köprüyü inşa etmekte olan müteahhidle yapılan mukaveleye göre köprüün üzerine tramvay rayları döşenecek, fakat köprüden tramvay geçirilmeyecektir. Yapılan tedkiklere göre köprüye her iki taraftan inen yollar fazla dik olduğundan bu şerait altında arabalar gidip gelemez.

Azabkapıdan Taksime kadar uzayacak yol için de muhtelif müteahhidler işleri sürmektedir. Yol, Azabkapıdan Tepebaşına kadar müstakim ve tekrar buradan Taksime kadar müstakim bir hat gibi uzayacaktır. Bunun için İngiliz sefaret binasının satın alınarak yıkılması ıktiza etmektedir. Sefaret binası satın alınmadığı takdirde binanın altından bir tünel geçirilecektir.

takdirde binanın altından bir tünel geçirilecektir.

★

Beşiktaşta vücade getirilecek Hayredin meydanının plânları üzerinde etüdler yapılmaya başlanmıştır. Belediye imar şubesi müdürlüğü tarafından meydana aid vücade getirilen proje, nafia müdürlüğü tarafından tedkik edilmektedir. Nafia, meydanın açılması için belediyenin istismlâk edilecek bina ve arsalar etrafındaki etüdünü muvafık bulursa proje kat'i şeklini almış bulunacaktır. Bundan sonra harcanacak paranın tedariki ile meşgul olunacaktır.

Diğer taraftan belediye hükümetten alınacak paralarla yapılacak işler hakkında bir proje tanzim etmiştir. Hükümetten gelecek sene alınacak para ile derhal tabikata geçilecektir. Bu itibarla gelecek sene İstanbulun imarı için büyük bir faaliyet sarfedilecektir.

Şirketi Hayriye küçük ve yollu gemiler yaptıracak

Şirketihayriye, Boğaziçindeki vapur iskelelerinin yerlerini tedkik etmektedir. Boğazda son senelerde yeniden inşaat yapılmakta ve bu suretle kesafetin merkezi sıklığı, değişmek temayülünü göstermektedir.

Boğazın Karadeniz ciheti askerî mıntıka haline sokulmuş ve halk, askerî mıntıka kaya girip eğlenmekten menedilmiş olduğu için Boğazın eğlence semtleri de değişmeğe yüz tutmuştur. Eski senelerde rağbet gören ve bilâhare rağbetten düştükten sonra geçen seneden itibaren tekrar canlanan Çubuklu bu aradadır. Şirketihayriye, Boğazdaki eğlence yerlerinin birbirine yaklaştığını ve İstanbulla olan mesafelerinin kısaltıldığını nazarı itibara alarak; bundan sonra 65, 67, 74 gibi büyük gemi inşa etmemeğe karar vermiştir. Bundan sonra sefere çıkarılacak şirket vapurları 75, 76 numaralı vapurlar gibi küçük cesamette olacak, süratlerinin ziyadeliğine ehemmiyet verilecektir.

Muhtelif yerlerde kapalı havuzlar yapılacak

İstanbul muhtelif yerlerinde kapalı havuzlar vücade getirilecektir. Deniz kıyısına uzak semtlerde yapılacak bu havuzlardan halk ve çocuklar istifade edecektir. Şehircilik mütehassısı Prost, şehrin ileri plânına göre havuzların yerlerini tesbit etmiştir. Bunlardan birincisi Tepebaşı ile Kasımpaşa arasında; ikincisi Sultanselimle Haliç arasında yapılacaktır. Beyazid havuzunun suyu hususî tertibatla çekildiğinden bu sudan istifade etmek suretile Beyazid civarında da kapalı bir havuz yapılması düşünülmektedir.

Bayram çarşamba günü

İstanbul Müftülüğünden: İkinciyeşrinin yirmi üçüne tesadüf eden çarşamba günü Bayram olduğu ilân olunur.

BAYRAM NAMAZI

	S.	D.
Vasati saat	7	35
Ezani saat	2	50

Sadaki fitır

	En iyi	İyi	Son
Buğdaydan	15	14	12
Arpadan	24	20	19
Üzümden	84	67	54
Hurmadan	00	133	00

Yurdumuzun hava müdafaası esbabını temin hususunda pek meşkur mesalsi görülmekte olan ve aldığı teberruati Kimiy ve çocukları Esirgeme Kurumu gibi hayırlı teşekküllerle paylaşılan Türk Hava Kurumuna her veçhile yardımda bulunmak mühim bir vazifemizdir. Binaenaleyh bu babda Diyanet İşleri Reisliği tarafından verilmiş olan fetva mucibince sadakal fitır ve zekât ile mukellef olanların - havadan gelecek tehlikelere karşı yurdumuzu, milletimizi korumak uğrunda pek feyizli ve devamlı bir surette çalışan - mezkûr Türk Hava Kurumuna yardımda ve bu vesile ile de memleketimize hizmette bulunulması lüzumu sadakal fitırın nevi ve miktarı ile beraber ilân olunur.

Poliste:

Bir hizmetçi çamaşır asarken sokağa düştü

Beyoğlunda Küçük Parakkapıda Emin apartmanının 5 numarasında hizmetçilik eden Gülfem isminde bir kadın, pencerede çamaşır asmakta iken müvazenesini kaybederek sokağa düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, tahkikata başlanmıştır.

Bir rençber apartmanın beşinci katından düşüp yaralandı

Beşiktaşta Yıldız sokağında oturan Kırkor isminde bir rençber, Ayazpaşada Mehem Ali isminde birinin yeni yapılan apartmanının beşinci katında çalışırken müvazenesini kaybederek apartmanın zemin katına düşmüş, vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Yaralı Beyoğlu zükûr hastanesine kaldırılmış, tahkikata başlanmıştır.

Bir afyon ve bir esrar tiryakisi yakalandı

Tahtakalede güpheli bir vaziyette dolaşmakta olan Mehmed isminde biri zabit tarafından yakalanarak üzeri aranmış, bir miktar esrar bulunmuştur. Suçlu hakkında tahkikata başlanmıştır.

★

Tahtakalede güpheli bir vaziyette dolaşan Erzurumlu Ali Rıza isminde biri zabita tarafından yakalanarak üzeri aranmış, bir miktar afyon bulunmuştur. Suçlu hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bir tramvay bir otobüse çarptı

Evvelki gün, Sirkeci'den Salkımsöğüt cihetine gitmekte olan 1127 numaralı vâmen Mehmed'in idaresindeki 89 numaralı tramvay arabası, şoför Osman'ın idaresindeki Babaeski 15 sayılı otobüse çarpmıştır.

Otobüsün pencere camları kırılmış ise de insanca zayıt yoktur. Tahkikata başlanmıştır.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Sarı), Alemdarda (Sırtın Asım), Beyazıda: (Asador), Samatryada: (Teofilos), Eminönünde: (Amirasya), Eyüde: (Arif Beşir), Fenerde: (Emilyadi), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (Üniversite), Karagümrükte: (Kemal), Küçükpazarda: (Yörgi), Bakırköyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Galatada: (Hüseyin Hüsnü), Taksimde: (Limonçyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdar: (Selmiye), Sarıyerde: (Osman), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hulûsi), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

Şehir işleri:

Biçimsiz bina inşaatına müsaade edilmeyecek

Biçimsiz ve şehrin güzelliğini bozacak bina inşaatına müsaade edilmeyecektir. Bu zamana kadar yapılan binalar hiç biri birbirine benzememekte, Türk tarzı mimarisi ortadan kaybolmaktadır.

Belediye, bundan sonra açılacak meydanların etrafını çeviren binaların aynı tarzı mimaride yapılmasını temin edecektir. Bu binalar, meydanı süsleyen âbide vesair mühim bir binanın mimarî tarzına uyandırulacaktır.

Bir otomobil iki kişiye çarptı

Ayvansarayda buğday koruma memuru Nazmi ile Ahmed zabıtaya müracaat ederek şoför Mahmudun idaresindeki 1514 sayılı taksit otomobilinin kendilerine çarpmış olduğunu iddia etmişlerdir.

Suçlu şoför yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bıçak çeken bir adam yakalandı

Küçükpazarda Yenihayat sokağında oturan Ferhad, Tophanede oturan Alfin kendisine bıçak çektiğini iddia etmiştir.

Suçlu yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bir doktorun günlük notlarından

Kulaklardaki İltihablar ve nezleler

Kulaklarda vukua gelen nezleler, iltihablar ve akıntılar muhtelif sebepler tahtı tesirinde vaki olabilir. Fakat ekseriyetle tahrirlerin birdenbire yaptığı şiddetli nezlelerin boğaz yolu vasıtasıyla kulağa intikal en büyük âmildir.

Bundan başka kulak iltihabları hâd hastalıklarda olur. Meselâ kızıl, tifo, kızamık ve buna benzer sarı döküntülü hastalıkların mikrobları da kulakta iltihablar yapar.

Herhangi sebebden olursa olsun kulak iltihablarından, akıntılarının korunmak için en büyük, en esaslı çare burun ve boğazın temizliğidir. Her gece buruna damlatılacak muzadı taaffün mahallü ile gece ve sabah gene bazı muzadı taaffün mahallüleriyle ve yahud gayet basit sıcak tentürdiyotlu su ile yapılacak gargaralar hemen daima hastalıkların ve yahud nezlelerin kulakta iltihab ve iltihab yapmamasına yardım eder. Buhassa çocuklarda buna çok dikkat etmek lâzımdır. Çünkü müzmin hale gelen kulak iltihabları, yıllar süren akıntılar yaptığı gibi sağırılık dahi husule getirir.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederiz. Akal takdirde istedikleri mukabelesiz kalabilir.

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen İlk teminat kıymeti	Mahallesi ve cinsi
L. K.	L. K.
25	1 88 Zühtüpaşa Tahtaköprü caddesinde 2 No. lu evin enkazı.
160	12 00 Zühtüpaşa Tahtaköprü caddesinde 4 No. lu evin enkazı.
70	5 25 Zühtüpaşa Tahtaköprü caddesinde (6, 8, 10, 12) No. lu evin enkazı.
130	9 75 Zühtüpaşa Tahtaköprü caddesinde (14, 16) No. lu evin enkazı.
250	18 75 Osmanağa Arayıcı sokak 31, 31/1 sayılı iki bölük ahşap evin enkazı.

Yukarıda mevki ve cinsleri yazılı yerlerin enkazı açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 28.11.938 saat 11 dedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne gelmeleri. (8366)

İstanbul Jandarma satınalma komisyonundan

Miktarı kilo	Cinsi	Tahmin bedeli Lira Ku	İlk teminat Lira Ku
1240 - 1400	Kösele	2310.00	173 25

- 1 - Cinsi, miktarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı evsafına uygun 1240-1400 kilo kösele 3/12/938 Cumartesi günü saat 11 de Gedikpaşadaki İstanbul Jandarma satınalma komisyonunca açık eksiltme ile satın alınacaktır.
- 2 - Şartname hergün adı geçen komisyonunda görülebilir. Veya parasız aldırılabilir.
- 3 - 2490 sayılı kanuna göre şeraiti haiz isteklilerin ilk teminatlarla yazılı gün ve saatte komisyon gelmeleri. (8482)

Devlet Demiryolları ve İmanları İşletmesi Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 20.000 lira olan (76) kalem hususî elektrik tel ve kabloları 5/1/1939 Perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1500) liralık muvakkak teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (8517)

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

İLÂN

Osmanlı Bankasından: Şeker bayramı münasebetiyle Osmanlı Bankasının Galata, Beyoğlu ve Yeniceami Şubeleri sonesinin 23, 24, 25 ve 26 ıncı günleri kapalı olacaktır.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ : 1863
Sermayesi: 10.000.000 İngiliz İhran

Türkiyenin başlıca şehirleriyle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yeniceami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Biga İcra Memurluğundan:

Müflis Demetokalı Halil'in borçlarından dolayı mahcuz olup satılmasına karar verilerek birinci arttırmanın 21/11/938 ve ikinci arttırmanın da 6/12/938 tarihlerinde yapılacağı. (Yeni Sabah gazetesinin 19/10/938 tarihli nüshasının son sayfasında Son Posta gazetesinin de aynı tarih ve 14 cü sayfasında) Kargı çifliği vesair arazilerin satılacağı ilân edilmiş ise de birinci arttırmanın yapılacağı gün yani 21/11/938 pazartesi günü Ebedi Büyük Şefimiz Atatürk'ün Gümüş dolayısıyla Matem günü olarak tesbit edilmiş olmasına nazaran sözü geçen gazetelerde ilân edilen gayrimenkullerin birinci arttırmasının 2/12/938 tarihine rastlayan Cuma günü ve ikinci arttırmanın da 17/12/938 tarihine rastlayan Cumartesi günü Biga İcra Dairesinde 8 den 11 e kadar icra edileceği tashih ilân olunur.

20 ASRİN GÜNEŞİ

ULU ÖNDER ve ŞEFİMİZ K. ATATÜRK'ÜN

Ufulü üzerine Dolmabahçe Sarayından Sarayburnuna, Sarayburnundan İzmit'e, İzmitten Ankaraya ve Ankarada yapılan bilumum merasimin tamamı, Türkiyenin en meşhur operatörleri tarafından sinemaya çekilmiştir.

Ayrıca film arşivlerimizde mevcut ATATÜRK'ÜN İstiklâl harbinde memleketimiz dahilinde muhtelif seyahatleri, birçok açılış törenlerinde filmlerle bizzat kendilerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde irad buyurdıkları nutukları film halinde gösterilecektir. Bu 3000 metroluk film bu akşamdan itibaren

İPEK ve SARAY sinemalarında birden gösterilecektir.
Bu film yarından **ELHAMRA ve YENİ** itibaren İzmirde sinemalarında da aynı zamanda gösterilecektir.

TELGRAF HABERLERİ

Cümhurreisimiz bugün yabancı heyetler reis ve azalarını kabul edecek

Ankara 21, (Hususi) — Cümhurreisi İsmet İnönü yarın (bugün) saat 15,30 da şehrimizde bulunan ecnebi heyetlerin reis ve azalarını kabul edecektir. Ayrıca saat 16,30 da yabancı matbuat mümessillerini hususi surette kabul buyuracaklardır.

Fransa Dahiliye Nazırı, Büyük Ölü önündeki geçide evvelki gece halkla beraber iştirak etti

Ankara 21 (A.A.) — M. Albert Sarraut ile Fransız sefiri Henri Ponce, beraberlerinde General Huntzinger ile visamiral Lahorde olduğu halde Türk milletinin A-tatürkün tabutu önünde yapmakta ol-duğu geçide iştirak arzusunda bulun-

muşlar ve evvelki gece bu maksadla halk arasında karışan Albert Sarraut ile Henri Ponce, Fransız heyeti reisinin Fransız hükümeti namına sureti mahsusada Pa-risten getirmiş olduğu çelengi katafalkın önüne koymuşlardır.

Cinde Japonlar başıbozuk Çin kuvvetleriyle çarpışıyorlar

Tokyo 21 (A.A.) — Japon kıta, başıbozuk Çin kuvvetlerine karşı harekâta başlamışlardır. İki Japon kıtası Büyük Kanalin üzerinde ve Chantung'un gar-bında kâin İntzingle Houpen eyaletinin oenubu garbisinde kâin Hankong'u işgal etmişlerdir. Bu iki şehir, gayri munta-zam Çin kuvvetlerinin istinad etmekte ol-dukları hareket üssü idi.

İtalyanlar Şarki Afrikadan 120 kilo platin çıkardılar

Roma 21 — Yüksek otarşi komisyo-nunun son toplantısında İtalyan şarki Af-rikasında faaliyette bulunan üç madden şirketinin mümessilleri bilhassa altın ve platin arama ve istihsali yolunda elde edilen ilk neticeler hakkında şayanı dik-kat malûmat vermişlerdir.

Bu şirketlerden biri bu sene Joudo madenlerinde 120 kilogram platin istihsal etmiştir. 1939 senesinde takriben 200 kilo-gram platin elde edilebileceği ümid e-dilmektedir.

İkinci şirketin Uollega muntakasında kumlardan ve kayalardan altın çıkarmak yolundaki mesaisi 15,000 kilogram altın elde edilebileceği neticesini vermiştir.

İspanyada vaziyet

Salamanca 21 (A.A.) — Umumi karar-şah tarafından evvelki akşam neşredilen resmî bir tebliğde şöyle denilmektedir:

Segre muntakasında kıt'alarımız düş-manı Seros civarında işgal ettiği mevzi-lerden taretmişlerdir. Cümhuriyetçiler ağır zayıyata uğramışlardır. 1200 esir a-lınmış ve mühim miktarda harb malze-mesi iğtinam edilmiştir.

Hava kuvvetlerinin faaliyeti: Bugün öğle zamanı tayyarelerimiz Ali-ante şehrinde öldürülen ve gömülen Fa-lang müessisi Jose Antonio Primo de Ri-veranın hatırasını tebeilen şehrin hapis-hanelerinin ve mezarlığının üstüne çi-çekler atmışlardır.

İtalyada sellüloz istihsalâtını artırmak için yeni bir keşif

Roma 21 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Akademi azasından profesör Cior-dani'nin riyasetinde «Millî sellüloz» lminde bir şirket tesis edilmiştir. Şir-letin gayesi bazı nebatlardan çıkarıl-salâtını tanzim edilmektir. Bu fennî ve otarşik müessesenin ehemmiyeti bü-yüktür. Çünkü yeni şirket kâğıdı, men-sucat ve patlayıcı maddeler endüstri-sine lâzım olan sellülozu mühim mik-tarda temin edecektir.

Yunan Başvekili beyanatta bulundu

«Türk milletinin acısına Elen milletinin acısını katıyorum»

Ankara 21 (A.A.) — Yunan Başvekili Ekseleâns Metaksas, Türk matbuatına aşağıdaki be-yanatta bulunmuştur:

«Ankaraya üçüncü defa ola-rak yaptığım bu ziyaret acı his-lelerle meşbu oldu.

Kemal Atatürk'ü şahsan tanı-mak fırsatını bulmuş ve kendisi-le uzun görüşmelerde bulunmak şerefine nail olmuşum. Atatürk, yalnız Türk tarihinin büyük bir siması değil, aynı zamanda Bü-yük Adamdı. Onun yeni Türki-yeyi yaratan eseri asırlara inti-kal eden bir abide olarak kala-caktır.

Şefi için ağlayan bütün bir milletın arzettiği manzara hakikaten muazzam, hakikaten do-kunaklı ve müellimdir.

Türk milletinin acısına, Ona sı-ki ve gözülmez bağlarla bağlı bu-lunan Elen milletinin acısını ka-tyorum.

Ankaranın ayrılrken Türk milletinin mukadderatını kendisine tevdi ettiği Şefin ölen Bü-yük Adama lâyük bir halef oldu-ğu tesellisini götürüyorum.»

Atınada matem

Atina 21 (A.A.) — Atina ajan-sı bildiriyor:

Birçok gazeteler, Atatürk'ün fotoğrafını neşretmekte berde-vandırlar.

Atınada ve Yunanistanın diğer şehirlerinde umumî binalarda bayraklar yarım çekilmiştir. A-tina belediyesi caddelerde ma-tem dekorları vücade getirmiş-tir. Caddelerdeki lâmbalara sı-yah krepler asılmıştır.

Fransada grevler tekrar başladı

250 işçi bir fabrikayı işgal etmek istedi, fakat jandarma kuvvetleri grevcileri dağıttılar

Paris 21 (Hususi) — Hükümet tarafından ilân edilen yeni iktisadi ve malî kararname, bilhassa işçi sınıfı arasında büyük bir hoşnudsuzluk uyan-dırmıştır.

Amele, birçok yerlerde kırk saatten fazla çalışmak istememiştir. Rubede, bir fabrikanın 250 amelesi grev yapar-ak fabrikayı işgal etmek istemişse de, hareketi geçen jandarma kuvvetleri grevcileri dağıtmışlardır.

Ayrıca Nantta, diğer bir asker fabri-kanın 500 amelesi grev yapmış ve haf-tada kırk saatten fazla çalışmak iste-memiştir.

Umumî bir grevin ilân edilmesinden korkulmaktadır. Böyle bir ihtimalin önüne geçmek için, alâkadarlar tedbir almaktadırlar.

Fransa - Suriye paktı Berutta nümayişlere sebep oldu

Berut 21 (A.A.) — Dün Fransa - Suriye muahednamesine munzam mukaveleler hakkında neşredilen bir havadis üzerine bir takım nümayişler ve mukabil nü-mayişler olmuştur.

Faris Kuri tekrar Suriye meb'usan meclisine reis seçildi

Berut 21 (A.A.) — Bu ana kadar Su-riye meb'usan meclisi riyasetinde bu-lunmuş olan Faris Kuri, yeniden büyük bir ekseriyetle intihab edilmiştir.

Kral Karol, Londra ve Paristen sonra Berline gidiyor

Paris 21 (Hususi) — Fransız hükümet erkânile mühim temaslarda bulunmuş o-lan Romanya kralı Karol, beraberinde veliahd prens Mişel olduğu halde bu ak-şam Berline hareket etmiştir.

Kral Karolun Berline bir gün kala-rak, Alman ricalile de görüşeceği bildi-rilmektedir.

Romanya kralının gerek Londra, gerek Pariste yaptığı temaslara yalnız iktisadi mahiyette olmayıp, siyasi sahaya da intikal etmiştir.

Paris 21 (A.A.) — Romanya Kralı Karol ile Veliahd Prens Mişel, Reisi-cümhur Lebrun, Hariciye Nazırı Bo-ne, hususî trenle Rambouillet'ye git-mişlerdir. Reisiçümhur, orada misafir şerefine bir av partisi tertib etmiştir.

İngiliz ve Fransız nazırları Almanyaya karşı vaziyetlerini tesbit edecekler

Londra 21 (D. N. B. muhabirinden) Önümüzdeki hafta ortasına doğru İngiliz nazırları ile Fransız nazırları arasında yapılacak umumî müzakerelerin resmî programı neşredilmiştir.

Çemberlayn ile Lord Halifax, be-raberlerinde Başvekilin hususî kâatibi Lord Douglas ile Hariciye Müsteşarı Cadogan ve merkezî Avrupa işleri de-partmanı şefi Trang olduğu halde çarşamba günü Parise geleceklerdir.

İyi malûmat almakta olan mehafilde Paris müzakerelerinin İngiltere ve Fransanın yeni büyük devlete yani Al-manyaya karşı takib edecekleri hattı harekete müteallik olacağı söylenmek-tedir.

Münih 21 (A.A.) — Münih mat-buatı Çemberlayn ve Halifaxın yakında Parise yapacakları seyahat hakkın-da tefsirlerde bulunmaktadırlar. Mat-buat bazı siyasi mahfellerin Münih konferansile hâsil olan havaya mugay-ir bir hava yaratmağa çalıştıklarını kaydetmektedir. İngiliz matbuatının bu münasebetle ittihaz ettiği tarzı ha-reket bilhassa tenkid edilmektedir.

İspanyadan dönen Belçika gönüllüleri

Brüksel 21 (A.A.) — Cumartesi gün-ü Cümhuriyetçi İspanyadan gelen Belçika gönüllülerinin hemen hepsi malûl, yaralı veya hastadır.

Adana muallimlerinden ikisi Elâziğa verildi

Adana, (Hususi) — Şehrimiz yirmi üç nisan okulu öğretmenlerinden Şefika Arkut Edirne vilâyeti ve Gazi okulu öğ-retmenlerinden Hadiye Dumlu arzuları üzerine Elâziğ vilâyeti emrine verilmiş-tir.

Akhisar parti kongresi yapıldı

Akhisar, (Hususi) — Parti kaza kongresi vali ve C. H. Partisi ilyönkurul baş-kanı Dr. Lütfi Kırdarın başkanlığında toplandı.

Sekreterliğe Halid Akgün, Sürücü Öz-kan seçildi. Memleketin dilekleri üyeler tarafından anlatıldı, icab eden işlerin yapılarak kabul edilmesi üstyönkurula bil-dirilmesine karar verildi.

İki senelik çalışma raporu takdirle kar-şlandı.

İlçeyönkurul başkanlığına Mehmed Sındırğlıoğlu, üyeliklere de Ali Kemal Ergun, Nüzhet Işık, Ahmed Onal, Meh-med Şehbazoğlu, doktor Ziya Ali Cü-lüm, orta okul direktörü Ekmel intihab edilmiştir.

Çorlunun yeni muallimleri

Çorlu, (Hususi) — Muradı okulu baş-öğretmeni Sabahaddin Çorlu Cümhuri-yet okulu başöğretmenliğine, Kızılpinar öğretmenliği Sabri de aynı mekteb öğ-retmenliğine tayin edilmiş ve işe başlamış-lardır.

Siyaset ALEMİNDE

● Akdeniz hakkında bir Fransız noktai nazarı

Yazan: Selim Ragıp Emeç

S on seneler içinde emniyetli meselesi bir hayli mürekkebi sarfedilmesine ve söz söylenmesine esbeb olan «Akdeniz» hakkında gözüme bir ya-zı ilişti. Bu yazı, geçen ay Romada toplanan Volta kongresine eski Fransız baş-vekillerinden Andre Tardiyönün tevdi ettiği bir eserin bazı parçalarını ihtiva etmektedir. Çok şayanı dikkat bir tedkik mahsulü olan bu yazıda, Bay Tardiyö Akdenizi ve Akdeniz etrafında toplanan meseleleri şöyle tarif ediyor. Ben, bir hülâsa yaptığım için bu satırlar, eski baş-vekilin ancak mana itibarile fikirlerini ifade etmektedir. Lâfzî olarak şekiller ayrıdır.

«Akdeniz ne Avrupaya, ne de Afrika veya Asyaya aid değildir. Bu, bir hattı vasıl ve bir mafsaldır. Vaziyeti itibarile bir hayat ve bir medeniyet merkezi ol-duğu için tabiatile ihtiraslara hedef ol-muştur. Asya ve Avrupanın büyük ne-hirler etrafında toplanan kavimlerini Ak-denizin cazibesi denizci milletler yap-mıştır ve bunlar, istilâya açık olmakla maruf olan Afrikaya tevaccüh etmişler-dir. İnanlığın tefekkür merkezleri olan Atina, İskenderiye, Roma, İstanbul, Pa-ris daima Afrikaya gözlerini dikmişler-dir. Birçok milletlerin büyük büyük rol oynadıkları bu denizin her millet ken-dine aid olabileceğini zannetmiştir. Vak-tile bu denizin bütün sahillerine sahib bulunan eski Romalılar Akdenize Mare nostrum adını vermişlerdir. Onların ha-lefi olmak iddiasında bulunan İtalya ise bütün Akdeniz ve Afrikaya tesahüb dai-yesine kalkıştı. Fransızlar da aynı lisani kullanyorlardı. Birinci Napolyon Akde-nizi bir Fransız gölü olarak Fransız me-malikhine ilhak etmişti ve 1830 da Cezaire yerleşen Fransa cenub ve şimal sahilleri ele geçince bu ilhakın tamam olduğunu sanmıştı. Cebelütankla Minorca a-dasına yerleşen, Ütreht muahedensile de Maltayı ele geçiren İngilizler, bundan iki sene evvel Bay Çörçil'in ifadesile Ak-denizi imparatorluğun eigerleri olarak gösteriyorlardı. İstikbalimiz şu üstünde-dir, vecizesini ortaya atan ikinci Vilhel-min kafasında da Akdenizle Afrika yer etmişti. Bir gün gelip imparatorluk yol-larına, kömür ve petrolden mahrum bu-lunan bir milletın el atabileceği sanıl-mamıştı. Şu da unutulmamak lâzımdır ki 1840 daki Avrupa buhranına Afrika ve Akdenize aid iddialar sebebiyet vermiş olduğu gibi İtalyayı ittifakı müselles sa-fına sürükleyen, Roma - Berlin mühveri-nin kurulmasına da gene bu iki mevzu sebep olmuştur. Elyevm Akdeniz devleti olarak üç büyük kuvvet vardır: İngilte-re, Fransa ve İtalya. Bay Tardiyöye göre bu devletler yekdiğerine birçok zararlar verebilirler. Fakat yekdiğerini ikna ede-mezler. Binaenaleyh başkalarına muhtaç olmadan birbirleriyle ahenk içinde ge-çinip gitmelidirler. Çünkü, Akdeniz bu ahengin anahtarıdır. Tek başına bu anahtara sahib olmak bir cinnettir.

Bir kısım Fransanın Akdeniz vaziyeti hakkındaki telâkkisi işte budur. Bu denizi, bu üç devlet paylaşmalı ve arala-rında gürültü çıkarmamalıdır. Yani İtal-ya'yı tatmin ederek Almanyayı bertaraf etme politikası — Selim Ragıp Emeç

Edirne Osmanlı Bankası müdürlüğü

Edirne, (Hususi) — Osmanlı Bankası müdürlüğüne tayin edilmiş olan Akşehir şubesi müdürü Osman Zühtü Edirne-ye gelerek vazifesine başlamıştır.

Son Posta okuyucularına

Gazetelerin Şeker ve Kurban Bayramlarına tesadüf eden günler-de yerlerini (Kızılay) gazetesine terketmeleri mutaddır. «Son Posta» bu itiyada uyararak çarşamba ve perşembe günleri çıkmıyacak, cu-ma gününden itibaren neşir vazife-sine devam edecektir.

Hâdiseler Karşısında

Elimizden ne gelir?

— Elimizden ne gelir ki:

Toprağı kendine rameden, toprak feyzini bir balmumu gibi şekilden şekile sokan, bir kudret membaını bakır te- le sıkıştırın, göklere çıkan, denizler altına giren medeniyet; ölüm karşısında elleri bağlı bekliyor.

Her şey:

— Yasaklı
— Yasaklı
— Yasaklı

Diyemiyoruz ve ölüm, küçüğü, büyüğü, kıymetliyi, kıymetsizi, genci, ihtiyarı; sıra aramadan; sorup danışmadan alıyor, götürüyor.

★

— Elimizden ne gelir ki!

Ölüm bizim babamızı alır, anamızı alır, kardeşimizi alır. Biz ağlarız günlerce yeis içinde yaşarız ve nihayet hep aynı sözü söyleriz:

— Elimizden ne gelir ki!

★

Hiçbir kuvvetin:

— Yasaklı

Diye yolunu kesemediği ölüm, nihayet Türkün ve dünyanın en büyük adamını da aldı. Onu gözyaşları ara-

sında ebedi istirahatgâhına kadar götürdü ve boyunlarımız bükük:

— Elimizden ne gelir ki!
Dedik. Fakat aynı zamanda bağırdık:

— Hayır O ölmedi, O yaşıyor. Çünkü Onun eseri yaşayacak.

★

— Elimizden ne gelir ki!
Hayır bu hiç doğru bir söz değil. Elimizden herşey gelir. Mademki O herhangi bir ölü değildir. Mademki Onun yaşadığına inanıyoruz. Bu sözü geri almak gerek:

— Elimizden ne gelir ki!
mi dedik. Hayır hayır!

— Elimizden herşey gelir.

O bize mükemmel bir eser bıraktı. Yaşasaydı, bu eseri daha mükemmel bir hale getirecekti.

Mademki O bizim içimizde yaşıyor. Onun yapmak isteyip yapamadığını biz yapmalıyız.

— Elimizden herşey gelir.

Eseri tamamlamakla Onun yaşadığını isbat etmeliyiz!

İSMET HULÜSİ

Kadın Köşesi

Çocuk bakımı

Çocuğunuzun konuşmasını daha küçükten düzeltmelisiniz

Hemen her çocuk muayyen kelimeleri kendine mahsus bir şive ile söyler. Bu bebek dili çok defa o kadar tatlı, o kadar tuhaftır ki biz büyükler bunu düzeltmek şöyle dursun, çocuğu kendi gibi yarım yarım konuşarak sevmeye bile kalkarız. Bu, onu adetâ teşvik olur.

Böylece yavrumuzu bazan bütün ömrüne duyacağı bir ızıraba kendi elimizle atmış oluruz. Çocuk büyür, dilini iyice düzeltmeden mektebe gider. Arkadaşları onun o sözlerle alaya başlarlar. Herkesin kendisiyle eğlendiğini gören yavru da bir sıklıganlık, ürkeklik başlar. İçin için üzülür, melânkoliye kapılır. Dilini düzeltse bile, aldığı bu ilk tesirle pısrık olmaktan kurtulamaz. Artık cesaretini kendine inancını kaybetmiştir. Daima arkadaşlarından geriye kalır. Zekâsı bile inkişaf edemez. Bu, tabii bir bebek konuşmasının vaktinde düzeltilmemesinden doğabilecek acı bir netice...

Bir de hakikaten kekeme olan çocuklar vardır. Bunların kekemeliği ya sınırdan, ya da damakların teşekkülündeki bozukluktan gelir.

Sinirden geliyorsa yapılacak şey gene çocuğu düzgün konuşmaya çalışmak olmalıdır. İcab ediyorsa heceleri tek tek söyletmeli, bu heceleri birleştirerek düzgün ve kısa kısa kelimeler yapabilmesine çalışmalıdır.

Şarkı söylemek te bu gibilere çok iyi gelir. Çocuk şarkı söylerken kendini unuttur ve düzgün telâffuza başlar. Bu düzgünlüğe gitmeye daha çok alışır.

Burada anne kadar öğretmenin de rolü büyüktür. Çocuğun öğretmenle yakından temas etmeli. Onu arkadaşlarının alayından korumasını, ona cesaret vermesini rica etmeli.

Mümkünse çocuğu bir zaman için evden başka bir yere yollamalı. Yeni bir muhit bunlara daima iyi bir tesir yapar. Mektebde, eğer öğretmen çocukla yakından meşgul olursa, bu yeni muhitin yerini tutar.

Yaradılıştan ağzının teşekkülü huzur olduğu için iyi konuşamayan çocukları tabii doktora göstermek ve ona göre tedavi etmek lâzım gelir. Çocuğun kendini bütün hayatınca küçük ve geri hissetmemesi için bu işi pek erkenden ehemmiyetle ele almalıdır.

Yemek bahsi:

Yufkalı kebab

Koç etinin bud tarafından biraz yağlı kesip bunu kuşbaşı doğrayıp soğan suyu ve tuz ile oğup bir gün o halde bırakınız. Sonra şişlere saplayarak göz ateşte çevire çevire pişiriniz. Tuzlu su ve biraz da sadeyağı ile bir yufkalık hamur tutup kalınca yufka açınız. Et suyunda pişirerek ve kefkire alarak lâyıkile süzdükten sonra sadeyağdan sertleşmeyecek kadar kırtartınız. Bir sahana yayınız, ortasına kebabları diziniz, arzu olunan baharatı da serpip yufkayı dört tarafından önkerek bir bohça yapınız ve altüst ederek kenarına koyu et suyu koyup kapağını kapatınız ve bu suyu çekinceye kadar hafif ateşte kaynatınız.

Her kadın bilmelidir

Hasır nev'inden yaygıların üstündeki yağ lekeleri petrol ile temizlenir. Lekeler iyice yerleşmiş ise bir diş fırçasını petrole batırıp leke yerlerini iyice fırçalayınız.

Tarihî tedkikler:

İhtişam yarışı...

Yazan: Kadircan Kafıl

Devletlerin arasına askerî kudretlerini birbirlerine göstermeleri ötedenberi âdet ve ihtiyâç halindedir. Şimdiki zamanlarda bunu manevralar veya geçid resimlerle yapıyorlar. Bir devletin ordusunu kuvvetli gören dostların dostlukları artıyor ve düşmanların kötü niyetleri uyuklamağa mecbur oluyor.

Eski devirlerde manevralar yoktu. Türkler büyük avlar tertib ederlerdi. Bu alaylarda otuz kırk bin kişinin bulunduğu olur, yabancı elçilerin, esir düşmüş düşman kumandanlarının davet edildiği görülürdü. Fakat bunlar pek seyrekti. Gösterişlerin, ordu kudreti cihetinden değil, devletin zenginliği cihetinden yapılması için daha çok fırsat çıkardı. Bunlar da yabancı veya rakip devlete gönderilen elçi heyetleriyle olurdu. Bu heyetler ekseriyetle yeni bir padişahın veya kralın tahta çıkması sırasında tebrik ve bediye takdimi için giderlerdi. Gelen yabancı heyetlere karşı onları kabul eden devlet te elden geldiği kadar muhteşem bir kabul resmi hazırlar, öylelikle bir ihtişam yarışı halini alır.

Osmanlı tarihinde bu çeşid sahneler çoktur. En meşhurlarından biri de İran hükümdarının ikinci Selimin cülusunda gönderdiği sefaret heyetidir.

İran sefaret heyetinin reisliğini Revan valisi Şah Kulu Sultan Han yapıyordu. Bu adam Osmanlı imparatorluğuna komşu bir memlekette olduğu için sık sık münasebette bulunurdu. Zaten ikinci Selimin cülûs tarihi olan 1566 dan on iki yıl önce de gene elçi olarak gelmişti. Aynı zamanda güzel ve nükteli söz söyleyen hoş bir adamdı. Vazifesini yaptığı sırada o zamanki İran devletinin kudret ve haşmetini göstermek üzere elden gelen gayret ve fedakârlığı yapmış, şahı da buna razı etmişti.

Şah Kulunun yanında kenarları altın işlemeli amame giymiş olan yüz yirmi İran asilzadesinden başka surma elbiseli iki yüz atlı, onlar kadar şatafatlı giyinmiş olan dört yüz tacir bulunuyordu. Bunlara aid eşya ile padişaha ve vezire sunulacak hediyeleri bin yedi yüz at, katır ve deve taşıyorlardı.

Sefaret heyetinin hususî bir mızıkacı takımı vardı. Bu takımın beş tane büyük davulunun her biri birer deveye yüklenmişti. Diğer âletler de beşi uzun üçü küçük olmak üzere sekiz boru ile beş ney, bir düdük, bir tambur ve birçok diğer âletlerden ibaretti. Çalgıcılar arasındaki dört güzel sesli ve şarkıcı cariye bilhassa göze çarpıyorlardı.

Şahın padişaha gönderdiği hediyeler pek değerli ve çoktu: Altınla işlenmiş en güzel kumaşlardan iki çadır, fevkalâde san'atkarane işlenmiş cildler içinde bir Kur'anıkerim ve bir şehname. İkisi on miskal yani kırk dirhem yani yüz gram ağırlığında iki büyük inci bunlar arasında en hafif fakat en pahalı olanlardı. Ayrıca armud biçiminde bir yakut, devrin en kıymetli ve değerli keten ve ipek kumaşlarından bir çokları da vardı. Bu kumaşların değeri, (Hammer) in yazdığı doğru ise, tamam yüz altmış dört bin altın yani bugünkü hesaba aşağı yukarı bir milyon sekiz yüz bin liradır. Birçok büyük halılar, kâseler, yüzükler, eğerler de vardı.

İran hükümdarı bunlardan başka av için alıştırılmış ve yetiştirilmiş olan kırk şahin de göndermişti. Ayrıca vaktile babası Kanunî Süleyman tarafından öldürüleceği için İrana kaçan ve orada idam edilen şehzade Beyazıdın silâhlarla devrelerini de yollamıştı.

Şah Kulu bu büyük alayla İran payitahtından çıktı. Erzurum valisi onu karşılayacaktı. Elçinin ihtişamını önceden öğrenmişti. O da kendisini göstermek hevesini bir türlü yenemedi, hattâ devletin şerefini korumak maksadile bunu lüzumlu buldu. Hemen civardaki timar ve zeamet sahibleriyle kendi emrindeki askerleri topladı. Onları mükemmel surette düzdü.

Şah Kulu, Erzurum valisinin kendisini karşılamazdı geldiğini söyledikleri ezan az sekiz bin kişinin dörtlük yaklaşıpken gösterdikleri heybetli manzara karşısında bakakaldı. Hele biraz yaklaşınca hayreti büsbütün arttı. Çünkü bu sekiz bin kişiden iki bin kişinin elbiseleri gayet değerli kumaşlardan ve yepyeni olduğu

gibi silâhları da altın ve gümüş işlenmişti. Bir kasırga hızile karşılaşıpken atlıların saçtıkları beyaz ve sarı parıltılar gözler kamaştırıyordu.

Yanımdakilerin ihtişam sayesinde İstanbul halkını, vezirleri ve hattâ padişahı şaşkırtacağı uman Şah Kulu bir vallinin ihtişamı karşısında afallamıştı. Gurur ve neğ'esi kırılmıştı, bununla beraber vazifesini sonuna kadar yapmak üzere yoluna devam etti.

İkinci Selim o sırada Edirne'de bulunuyordu. Elçi İstanbulda Piyale Paşa tarafından kabul edildi.

Edirne'deki sarayın ve kabul merasiminin ihtişamını artırmak için hiçbir şey esirgenmemişti: Her renkten ve parlak elbiseler giymiş olan askerî, onların üstlerinde ve silâhlarında parıldayan altın ve gümüşleri gören elçi hayranlığını gizliyemedi.

Şah Kulu iki gün sonra sadrazamın ziyaretine giderken bir silâh patladı ve yanımdakilerden biri yaralandı. Bunu atan adam hemen yakalandı ve bir atın kuyruğuna bağlanarak alayın geçeceği yollarda, ölüncüye kadar, sürüklendi.

Elçi sadrazama hediyelerini takdim etti. Ona:

— Bütün ülemanız eserlerinin mukademelerinde sizin adınızı anmadılar. Hattâ İran âlimleri de pek haklı olarak, sizin yaptığınız güzel işleri eserlerinde anlatmışlardır.

Dedi.

Padişah tarafından kabulü sırasında alayın önünde satenden, kadife ve sırmalı çuhadan, Şam kumaşlarından elbiseler giymiş çavuşlarla müteferrika ve sipahiler bulunuyordu. Ondan sonra yürüyen üç yüz İranlı da çeşid renklerde ve kenarları hayvan resimleriyle işlenmiş alay elbiseleri giymiş oldukları halde ilerliyorlardı. Elçinin atlarını götüren şahşaklar ve iki yüz yeniciden sonra Şah Kulu göründü. Başında sırmalı sarık, arkasında al elbise vardı. Eger takımı altın, gümüş ve firuzelerle parıldayan bir ata binmişti. Fakat bu ihtişam Osmanlı sarayının ihtişamı karşısında sönük kalıyordu. Bununla beraber inciler, yakutlar, çok ince oldukları halde tanesini altı kişinin kaldırabilirdiği büyük halılar, zehir dokunduğu takdirde kırıldıkları söylenen sekiz kâse (?) ikinci Selmin takdirlerini kazanmıştı. Elçinin itimad mektubu da hediyeleri derecesinde muhteşem, belki de onlara üstündü. Çünkü pek parlak bir üslûbla yazılmıştı. Sarı Abdullah efendinin mecmuasında bu mektub büyük boyda kırk dokuz yapraklıdır.

Bugünkü siyasî münasebetlerle bu tarih sayfalarını karşılaştırınca rıyadan samimiyete, lüzumsuzluktan faydaya, israftan tutumluluğa doğru büyük adımlar atılmış olduğunu daha iyi anlıyoruz.

Adana mem'leket hastanesi bakteriyoloğu

Adana (Husufi) — Adana memleket hastanesi bakteriyoloğu doktor Kamal Arsoy Samusun memleket hastanesi bakteriyoloğuluğuna tayin edilmiş ve yerine Konya memleket hastanesi bakteriyoloğu doktor Vasfi Gûsar atanmıştır.

Kars beled'yesi şehir için radyo ve hoparlör aldı

Kars, (Husufi) — Kars belediyesi halkın ihtiyacını nazarı itibara alarak iki büyük hoparlör ve bir büyük radyo getirerek şehirde bir tesisat yapmıştır.

Akhisarda belediye faaliyeti

Akhisar, (Husufi) — Belediyeden istasyona kadar olan hükümet caddesi beton olarak inşa edilmektedir. Elektrik istasyonunda yenilikler yapılmakta, ağaç olan direkler değiştirilerek demir direklerle dikilmektedir. Hükümet, Parti, belediye elele vererek ümrana hız vermektedir.

Alaşehirde polis teşkilatı

Alaşehir, (Husufi) — Manisa vilâyetinin Akhisar, Turgudlu, Salihli kazalarının dan sonra Alaşehirde polis teşkilatına başlanmıştır. Ayrılan polisler ve komiser asayiş işlerini devir almıştır.

Bunları biliyor mu idiniz?

Telgraf tellerinin süs olarak kullanıldığı mem'leket

Borneonun şimalindeki sıra kavaktaki yerliler telgraf tellerinin meclûbudurlar. O civarda yapılan telgraf hatları daima yerli güzelleri tarafından koparılarak, süs olarak kullanılır.

★

225.000.000 sene evvel

Fennî ismi Edaphosaurus olan, ve bazıları «gemi-kertenkele» adını verdikleri bir hayvanın Teksasta bir fosilini ele geçirmişlerdir. Boyu 2 buçuk metre olan bu hayvanın 225.000.000 sene evvel dünyada yaşamış olduğu iddia edilmektedir.

★

Horza benzeyen tavuk

1474 senesinde İsviçrede, Bal eyaletinde horza çok benzeyen ve horoz gibi öten bir tavuk ilk yumurtayı yumurtladığı anda derhal yakalanmış ve bir direğe bağlanarak diri diri yakılmıştı. Horza benzeyen bu tavuğun bir sihirbaz olması şüphesi yakılmasına sebep olmuştu.

Dünyanın ihtiyar ikizleri kimlerdir?

Dünyanın en ihtiyar ikizleri madam Luise Vaverie Julie Filanchapouechtirler. Yaşları dokson dördütdür. Birbirlerine çok benzerler.

Garibi şu ki şimdiye kadar bu iki kardeş aynı zamanda hastalanmışlar, aynı zamanda yatağa düşmüşler, aynı zamanda iyileşmişlerdi.

★

Düet adam

Şikagoda Luis Perlman adlı bir musikişinas vardır. Bu adam aynı zamanda bir piyano ve bir kemane çalmaktadır. Bu yüzden kendisine Düet adam adını vermişlerdir.

★

Tırnak ve saç

Tırnak ve saç birbirine hiç benzemeyen şeylerdir değil mi? Halbuki hakikatte her ikisi de aynı maddelerden teşekkül etmişlerdir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına Cevablarım

Göztepede Bayan «D. İ.» ye:

— Başkalarının muvaffakiyetlerini kıskananlar kendileri çalışıp yükselmekten âciz olanlardır. Bu içtimai kaideyi gönül sahasına naklederseniz:

— Başkalarının saadetini kıskananlar bedbaht olanlardır, şeklinde ifade edebilirsiniz. Fakat bu hükmün mutlak surette doğru değildir. Kendisi tamamen mes'ud olmasına rağmen başkasının saadetini çok görmek de vardır. Hakkinızda imzasız mektubu yazmış olanı bulmak, bu bakımdan pek kolay olmayacak sanırım. Zira sadece düşmanlarınızı değil, dostlarınızı da gözden geçirmek lâzım gelecektir.

Bebekte Bayan Bedriyeye:

— İç işlerinin hâkimi kadın, dış işlerinin erkektir. Fakat bu iki saha arasında hududtaşı ekseriya orta ve çimene bürünür, görünmez olur, işler arasında tedahül başlar. Meselenin esası kadınla erkeğin yekdiğerine samimiyetle bağlı olmalarındadır.

Evet. İç işleri kadındadır, dış işleri erkektedir amma, geminin umumî kumandasının da erkte bulunduğunu unutmayınız.

★

İzmirde Bay Ahmed Hilmiye:

Evvelâ mektubla ziyaretlerine gitmek arzusunda olduğunuz bildiriniz, sonra verecekleri cevabı bekleyiniz, cevap almazsanız arzunuzu tekiden bildirmeye lüzum yoktur.

TEYZE

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Rozanın evinde başlayan hikâye

Ben makascının dediği gibi.. acaba; İstanbul kazan ve ben de kepçe olsam bu karayağz delikanlıyı ele geçirebilecek miyim? Bu, pek muhal olan bir hayal amma.. hele bir, işe girişelim.. bakalım; ayinei devran, ne suret gösterir?

Gündüz, o kadar yorulmuşum ki; gece adetâ, ölü gibi uyumuşum.

Uyanır uyanmaz, derhal giyindim. Kafama, enli kenarlı şapkamı geçirdim. İkinci vapurla İstanbul'a indim. Doğruca doktorun muayenehanesine gittim.

Doktor, beni bu kadar erken gördüğüne hayret etti. Mutad olan şakrak tavrile:

— Gel bakalım benim sahte hastam. Böyle sabah karanlığı, horozu başına alıp gelmene bakılırsa muhakkak mühim bir haber var?.

Şapkamı çıkardım, bir sandalyenin üstüne attım. Kendim de bir koltuğa gömülerek bir sigara yaktım. Çalışmamandan mağrur ve mütehir bir tavrla:

— Mühim.. çok mühim, doktor.

Diye mırıldandım.

Doktor, bir sandalye çekti. Ciddî bir tavırla karşına oturarak:

— Mühim haberler, ha... Anlat bakalım, kızım.

Dedi

— İki gündür; nerede çalışıyorum, biliyor musunuz?

— Herhalde.. Beyoğlunda.

— Hayır.

— Ya, nerede?..

— Suikasd yerinde.

— Hangi suikasd yerinde?.

— Haydarpaşada.

— Haa... Suikasd yeri diye, oraya mı diyorsun?.

— Değil mi ya, doktor?.. Yoksa, siz de mi bu hâdisenin bir kaza eseri olduğuna tarafdarsınız?

— Benim, henüz hiç bir fikrim yok... Fakat, meselenin kaza olduğuna kanaat getirmek lâzım.

— Nasıl olur, doktor bey... Müsaade ediniz de size, tedkikat ve tahkikatın neticesini anlatayım.

Hikâyeye, Rozanın evinden çıktığım dakikadan itibaren başladım. Bütün bördüklerimi, bildiklerimi ve işittiklerimi anlattım.

Doktor, derin bir sabrı tahammülle beni dinledi. Hattâ vakit vakit, derin hayret eserleri gösterdi... Fakat, tam sözüm biter bitmez, ne cevap verse beğenirsiniz?.

— Evet, kızım.. bütün bu söyledikleriniz en kuvvetli mantık delillerine uygundur gelebilir... Ancak şu var ki; bu fecî felâketin başlıca sebebi, dik-katsizlik yüzünden vukua gelen bir kazadan başka bir şey değildir.

Derhal, oturduğum yerde doğruladım. Derin bir hayretle sordum:

— Nasıl olur, doktor bey. Hem, söylediklerimi kabul ediyorsunuz. Hem de hâdisenin bir kaza eseri olduğunu iddia ediyorsunuz.

Doktor, sükûnetle cevap verdi:

— Bu iddiayı eden, ben değilim ki.. Tahkik hey'eti, bu yolda rapor vermiştir. Bunu kabul etmek de, zarurîdir.

— Fakat ben bunun aksini isbat edeceğim.

Doktor, derhal kaşlarını çatdı. Çok ciddi bir tavır aldı.

— Haa.. bak kızım.. sana; cevap vermeden evvel, bir nasihat vereyim.

Vazife ifa ediyorsun. Bu vazifede birinci şart, siyasete tâbi olmaktır... İcab ettiğî zaman, işnenin deliğinden Hindistan'a seyredeceksin. İcab etmediği zaman da, gözünün önündeki baham kubbesini görmeyeceksin... Şimdi, bu mesele için tahkikine memur olanlar, kaza diye rapor verdiler. Sen de kabul edersin ki, bu raporun altını imza edenler, herhalde budala adamlar değildir.

Yerimden fırladım ve bağırdım.

ler. Demek ki bunda, bir sebep ve hikmet var... Bu sebep ve hikmeti, hükümet de kabul etmiştir. Artık bu vaziyet karşısında, ortaya başka bir iddia çıkarmak, doğru değildir.

— Fakat, doktor bey...

— Hiç yorulma, kızım... Bu işin fakatı, makatı yok...

— Canım.. Hiç olmazsa o sebep ve hikmeti öğreneyim.

Doktor, sanki bizi dinleyenler varmış gibi kulağıma eğildi:

— Bona, lüzumsuz gevezelik ettirme.. Sen, zeki bir kızsın. Şunu bilmen lâzım ki, biz bugün âdetâ vesayet altında bulunuyoruz. Kuvvetimizin fevkinde bir kuvvet var. Bize yardımcı gelenler, bizim âmirimiz kesildiler... Onlar ne derse, öyle olur.

— Onlar, böyle mi söylüyorlar?

— Evet.

— Fakat hakikat meydanda. Bu kadar meydanda olan bir hakikatten kaçmakta ne mana var?.

— Hakikatten kaçılmazsa, mes'uliyetle karşılaşmak icab ediyor.

Yerimden fırladım. Ve, bağırdım:

— Anladım, doktor bey.. mes'uliyet-ten kurtulmak isteyenler, (suikasd) 1, (kaza) yapıyorlar.

— Ha, babana rahmet.

— Peder, henüz vefat etmedi.

— Allahın rahmeti, yalnız ölüleri i-çir değildir ya. kızım. Cenabıhak, cümlemize merhamet etsin.

— Amin.. cidden, âmin, doktor bey... (Arkası var)

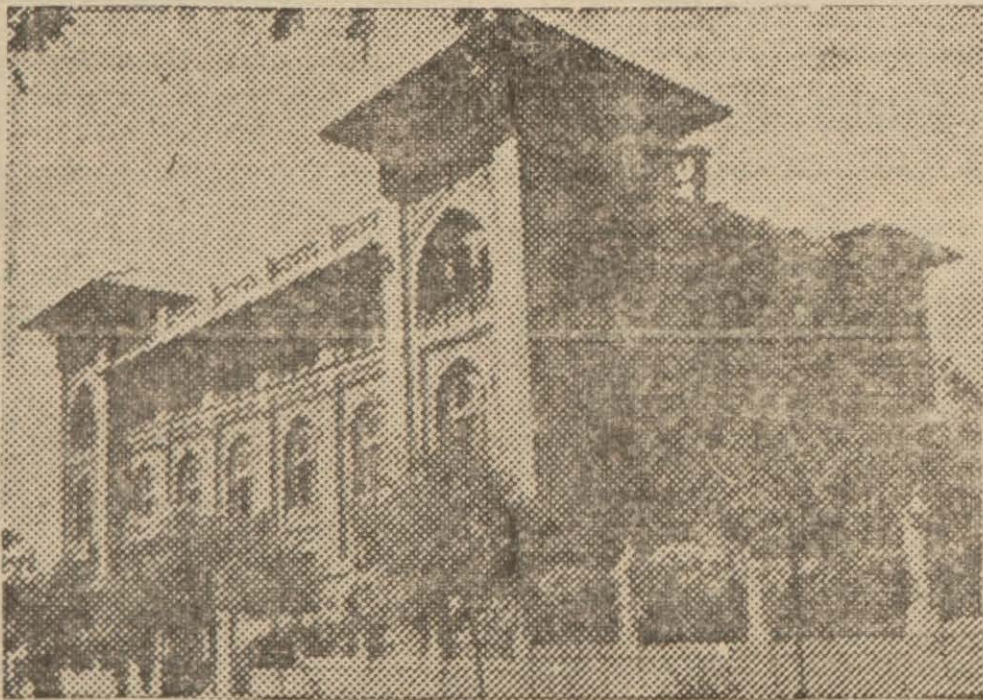
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1838

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

"Son Posta" nin siyasi tefrikası : 18

MANLYAARBINİN ŞARKA AID KAYNAKLARI

Yazan: Jean Pichon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

Süveyş kanalında motörlü nakliyat ve Fransa ile İngiltere arasında bitmiyen rekabet

Bu buhrandan prestijimiz gübhesiz ki pek azalmış bir halde çıkıyorduk. Fakat, Mehmed Alinin Mısırdaki nüfuz ve kudretinin takviye edilmesinden memnun olmamız icab ederdi. Bu sayede, Mısırdaki nüfuzumuz idame edebilecektik.

İngiltere bizi Suriyeden ve Fırat'tan bertaraf etmekle beraber Rusyayı boğazlardan uzaklaştırıyordu. Fakat Mısır meselesi hakkında birçok vesikalara istinaden yazılmış olan bir kitab, M. Roger Lambelin Sir Valentine Chirol tarafından Büyük Britanyanın Mısır hıdivi ile münasebetleri hakkında beyan ettiği mütealeayı hatırlatıyor. Şark meselelerine dair pek iyi vesikalar toplamış olan İngiliz muharriri Mehmed Alinin aleyhinde bulunacak yerde onun tarafını iltizam etseydi acaba Palmerston'dan iyi yapmış olmaz mıydı diye düşünüyorum. İngiltere Suriyede, Mısırdaki Arabistanda, Sudanda paşanın hâmisî vaziyetini alsaydı ve ona Fransızlardan daha fazla müzaheret ve müsaade göstererek böyle mahirane bir politika ile hırsicahlarını teşvik etseydi hiç şübhe yok ki Hind yolu üzerindeki hâkimiyetini sağlam ve ucuz surette tesis etmiş olurdu. Daha o tarihten itibaren geniş bir İngiliz - Arab imparatorluğu kolayca teşkil edebilirdi. İngiltere böyle bir imparatorluk yaratmaya yarım asır sonra çok daha zor şartlar içinde uğraşmış olurdu.

M. Guizot boğazlar mukavelenamesinin müzakeresiyle meşgul olduğu sırada, Fransızlarla İngilizler arasındaki rekabetin en başlı mevzuu olan Yakınşarkın ticaret yolları meselesi hakkında İngiltere hükümeti ile anlaşmağa teşebbüs etti.

13 kânunusani 1841 de, Londradaki sefirimiz Comte de Saint-Aulaire'e Palmerston'a söylenecek şu sözleri tebliğ etti: «Gerek Süveyş tarikile Akdeniz ile Kızıldeniz, gerek Suriye ve Fırat tarikile Akdeniz ile Basra körfezi arasındaki ticaret yolları için umumî serbestî şartı, belki de müsbet bir bitaraflık şartı tesis edilebilirdi. Bu bütün Avrupa için büyük bir ehemmiyeti haiz olurdu. Avrupanın Asya ile süratli bir surette artmakta olan münasebetleri için öyle mükemmel prensipler vazederdi ki ihtimal ki bir daha bunları tesise fırsat bulunmazdı.»

M. Guizot birkaç hafta sonra bu meseleyi tekrar ele alarak, Londradaki maslahatgüzarımız Baron de Bourqueney'e yazdığı mektubda «Avrupa ile Asya arasında gerek Süveyş berzahı ve Kızıldeniz, gerek Suriye, Fırat ve Basra körfezi tarikile vukua gelen münakale yollarının, hiçbir devlete hususî bir müsaade ve imtiyaz temin etmeden, bütün Avrupa milletleri tarafından serbest surette kullanılmasını temin edecek kat'î bir uzlaşmaya mevzu teşkil edilebileceğini» bildiriyordu.

İngilterenin cevabı gecikmedi. 21 şubat 1841 de, Lord Palmerston Mösyo Guizot'a cevap verdi: «Avrupanın Asya ile büyük münakale yollarından bütün devletlerin serbest surette istifadeleri (ne tarzda kaleme alırsanız alırsanız) yalnız İngiltere tarafından elde edilmiş hususî bir nimet gibi telâkki olunacaktır. 15 temmuz 1840 danberi, İngiltere politikasına karşı serdedilen büyük muahazelerden biri Mısır meselesi vesilesile münakale yollarının inhisarını ele geçirmek istemesidir. Bunu prensip itibarile sair bütün devletlere de teşmil etmek neye yarayacak? Hindistanda bir imparatorluğa malik olan başka bir devlet var mı? İngilterenin, sahte bir feragat altında mütefiklerini aldatmış söylenecek ve bu da bilhassa Fransa da söylenecek. İngilterenin yalnız kendisinin işine yarayacak bir maddenin muahedenameye sokulmasını istediğini ve Fransa ile çalışmak için bunu şart koştuğunu söyleyecekler. Bizim elimizde bir imtiyaz yoktur. İmtiyaz da istemiyoruz. Hususî bir ferdin teşebbüs ruhunun yarattığı şeyi istemekte ve elde etmekte herkes serbest olsun. Bu bir muahedeye konuşacak şartlar için mevzu teşkil edemez...»

M. Guizot ısrar etmedi ve mesele mu-

allâkta kaldı. Zaten İngilterenin o tarihte müzakeresi bertaraf etmek isteterek bir takım mühim sebebi vardı. Mülazım Waghorn ile yüzbâşı Francis Chesney tarafından tavsiye edilmiş olan seri nakliyat projelerini ikmal ile meşgulüdü. Lord Palmerston «hususî bir ferdin teşebbüs ruhundan» bahsederken onlara ima ediyordu.

Mısır seferinden sonra, Manş denizinin öte tarafındaki komşularımız Hindistandaki imparatorluklarla seri münakale vasıtaları tesisi ile işgalden hâli kalmamışlardı. 1823 de ve 1826 da, Bombay hükümeti Hindistan ile Süveyş arasında buharlı bir seyrüsefer servisi tesisi için Türkiyeye iki kere teklifte bulunmuşsa da muvafık bir cevap alamamıştı. Bunun üzerine, mülazım Waghorn Hindistana gitmek için Mısır yolu ihtiyar edilirse, iptidai vesait ile bile, elde edilecek büyük tasarrufları isbata kalktı. 1829 da, Ümidburnu yolile gönderilmiş olan mektubların ikinci nüshalarını masrafı kendisine aid etmek üzere sevk etmek müsaadesini istihâl etmişti. Mutad nakliye vasıtalarını kullanarak ve bilhassa İskenderiyeden Süveyşe kadar Mısır'a geçmek için «Overlan yolunu» takib ederek hep o birinci gelmişti. Bu isbat neticesinde, 1830 da Bombaydan Süveyşe ilk defa olarak buharlı bir gemi geldi. Fakat Mehmed Ali bu nakliyat pek müsaad görünmediklerinden, İngilizler Fırat tarikile nehir nakliyatını da tedkik etmişlerdi. İşte 1828 ve 1832 de Mezopotamya ve Kızıldeniz tarikile vukua gelen üç seyahat ten sonradır ki yüzbâşı Francis Chesney mülazım Waghorn'un kararlarında farklı neticelere vâsıl oldu. O, Basra körfezi yolu lehinde rey beyan ediyordu. Bunun üzerine, Kızıldeniz yolile ve Basra körfezi ve Fırat yolile mukayeseli bir tecrübe yapıldı. Fakat tasarruf ve iktisad mülâhazasına mebni Ümidburnu yolile celbi iktiza eden kömür nakliyat zorluğundan dolayı bu tecrübeler cesaret verici bir mahiyet arz etmediler.

Binaenaleyh istikbalde bulunacak hâç çaresi şimendiferlerle buhar gemilerinin birlikte istimalinden ibaret gibi görünüyordu. Bunu, 1837 de, yüzbâşı Francis Chesney Fıratın seyrüseferine kabiliyeti hakkında uzun ve derin bir tedkikten sonra tavsiye etti. Suriyede, Lâzkiye ile İskenderun arasında Süveydyeden hareket ederek Antakya ve İskenderundan geçecek ve Fırat üzerinden Meskeneye müntehi olacak bir demiryolunun inşasını tavsiye ediyordu. Bu şimendiferin mütemmimi olmak üzere, Meskene ile Basra arasında bir de gemi servisi ihdas olunacaktı.

İşte M. Guizot'un Lord Palmerston'a Süveyş ile Basra körfezi yollarının bitaraf hale sokulmasını teklif ettiği zamanlarda İngilizler yüzbâşı Chesney'in projesini file çıkarmak üzere idiler. Bağdad'da, İngiltereden numaralı olarak gönderilmiş parçalarla inşa edilen vapurlar biraz sonra Fırat üzerinde sefere başlıyacaktı. Diğer taraftan Peninsulaire ve Orientale kumpanyası, 1840 tarihindenberi, Hindistan ile Süveyş arasında bir vapur servisi tesisi etmişti. Londra kabinesi İskenderiyeyi Kahire yolile Süveyşe bağlayacak bir demiryolunun inşasını da düşünüyordu ve Mısır berzahından bir kanal açılması hakkındaki Fransız projelerini akamete uğratmak üzere bu hattın imtiyazını alacağını ümid ediyordu. Görülüyor ki Lord Palmerston Avrupa ile Hindistan imparatorluğu arasındaki büyük münakale yolları üzerinde başka devletlere ve bilhassa Fransanın bir takım hukuk dava etmelerine hiç müsaade edecek değildi. M. Guizot'un verdiği cevabda, bu Hindistan imparatorluğunun yegâne hâkimi İngiltere olduğuna hatırlatmakta da kusur etmemişti.

1854 de Kırım muharebesi vukua geldi. 30 mart 1856 da, muhasemata nihayet veren Paris muahedenamesi Avrupa devletlerinin Türkiye ile münasebetlerinde bir değişiklik yaptı.

(Arkası var)

«Son Posta» nun deniz romanı: 15

Deniz Şeytanı

Türkiye çeviren: M. Süreyya Dülmen

Meşhur güreş şampiyonu

Fakat benim fikrimi işgal eden Sankt Paulinin neşatlı eğlence ve zevk salonları değildi. Beni Hamburg'a çeken, beni oraya götüren başka sebep vardı.

Brauerknechtergebende eski eve gitmiştim, eskilikten gıcırdayan merdivenleri çıkıyordum. Peter Breumer yazısı hâlâ odanın kapısında idi. Kapıyı vuruşuma ihtiyar, fakirane kılıklı bir kadın kapıyı açmakla ve beni içeri almakla cevap vermişti.

Tavanda hâlâ kırlangıç balığı sallıyor, duvarda Peterin yaptığı gemi resmi duruyor, papağan hâlâ sümsük sümsük kafesinde bulunuyordu. Yaşlı kadın:

— Peter mi? diyordu, o, öldü.. burada şimdi ben oturuyorum.. onun hemşiresi.

— Peter öldü mü?
— Evet, üç yıl evvel.. Onun denize çıkmasına yardım ettiği genç siz misiniz? Onun oğlu?.. Ah.. o ne kadar çok sizden bahsedirdi. «Acaba çocuk şimdi nerelerde dir?» diye sorardı! Evet Peter öldü!

Peterin ölüm haberini aldıktan sonra gittim, büyük bir gemi demirini aldım ve üzerine (Seni unuttum - oğlum) cümlesi yazılı bir tunç levha tesbit ettirerek Ohlsdorf'daki kabrini ziyarete koştum, ve bu, bir gemiciye en uygun bir monument olabileceği kanaatinde bulunduğum bu çapayı kemali itina ile kabrin üstüne yerleştirdim.

Seadlerin akınlarından beri ihtiyar gemici Peterin kabri -bilhassa Alman çocukları için - ziyaretgâh halini almıştır.

Hamburgda, Hamburg Dom denilen festivallerin başladığı birincikanun ayı idi. Mahud Sankt Pauli'de bir çok, yeni yeni, eğlence yerleri ve meşherler açılmıştı. Bunlardan birinde de meşhur pehlivan Lipstulian güreş için angaje edilmişti. Onu yenebilecek olana elli mark mükâfat verileceği ilân olunuyordu. Arkadaşlar beni, onunla güreşe teşvik ve tahrik ediyorlar ve herhalde herifi sallarsın edip yere vuracağımı söylüyorlardı.

— Phelax, diyorlardı, haydi tereddüd etme!.. Çık!.. Muhakkak onu devirirsin!

— Hayır, diyordum, ben iştihar etmek arzusunda değilim!

Pehlivan bu konuşmaları işitmiş ve arkadaşlarının beni tahrik ettiklerini görmüş olmalıdır ki platformda, mağrurane bir eda ile, ilerleyerek bana:

— Oğlum, diyordu, buraya gelirken bir çuval getir de eve dönerken kırılmış kemiklerini içine koyarsın!

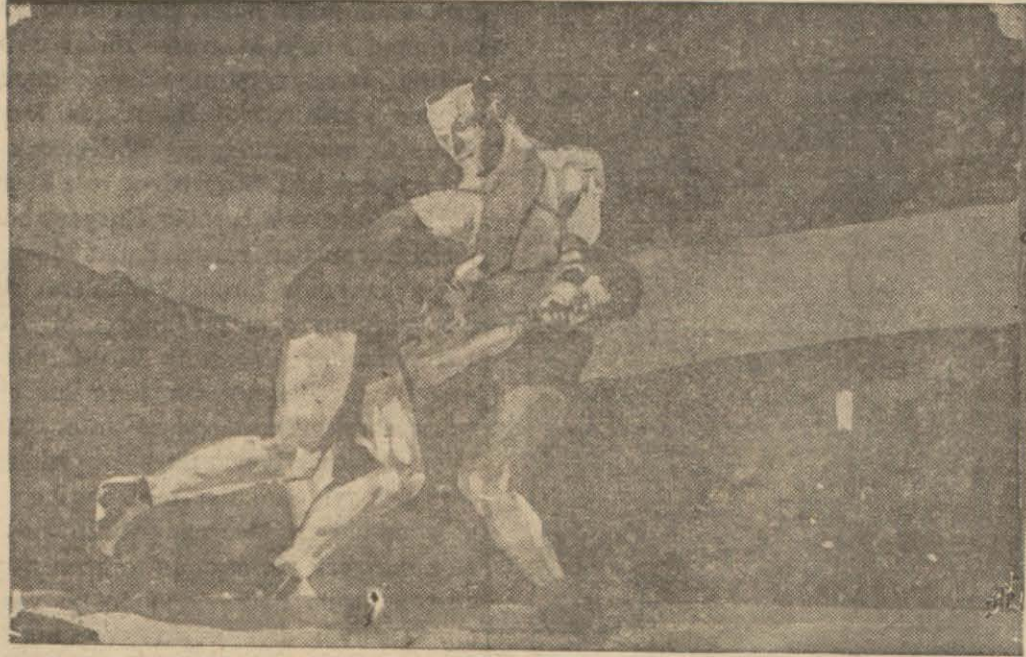
Herifin sözleri bana dehşetli bir tahkir gibi gelmişti, derhal yerimden kalkarak güreş mahalline tırmanmışım. Müessesenin çığırtkanı bağıryordu:

— Haydi.. bayanlar, baylar! Giriniz! Kemikleri kırılacak bir tüfeyle bulunmuştur.. buyurun efendim buyurun!

Lipstulian platformda, müsabakaya girmiş bir öküz gibi yürüyordum. Para çantamı çıkarıp tutmak üzere bizim yelkeniye vermiştim. Müessesenin adamları beni küçük bir çadıra götürerek bana kırmızı-beyaz bir gömlek ve kısa bir güreş pantolonu giydirmişlerdi, belime de bir kemer takılmıştı. Bu kıyafette tekrar platforma döndüğüm zaman Lipstulian nazarlarını şöyle bir vücudümde dolaştırarak çıplak kollarım üzerinde bir müddetçik tesbit etmiş ve bir an dalar gibi olmuştu.

Bu hakiki ve teknik bir güreş değildi, sadece işlenmiş bir kuvvetin denenmesi kabilinden bir elleşme idi. Lipstulian beni kendisine doğru şöyle bir sıkmek teşebbüsünde bulundu, işaret verilmeden evvel devirmek istedi. Onun bu hareketi beni kızdırmıştı. Anı bir atılışa onu yakaladım, fakat ne dersiniz, yerden kaldıramadım. Bütün orada mevcut gemiciler bana cesaret vermek için bağıryıyorlardı. Gemi arkadaşlarımdan biri eğer hasmımı alt edersem ilâve olarak bana elli mark vereceğini ilân ediyordu.

Üçüncü teşebbüsümde muvaffak oldum: Herifi kaldırdım, o, ayaklarından birini çadır direğine dayayarak kuv-

«Ayağımı kaydırdım ve onu kündeneden aşağı atmaya muvaffak oldum.»

vet almağa çalışıyordum. Fakat ayağımı kaydırdım ve onu kündeneden aşağı atmaya muvaffak oldum.

Müessesenin çığırtkanı, şampiyonun sırtını yere getirmediyim -havlar gibi - bağırarak söylüyordu. Fakat onun bu itirazı seyircilerden pek azının tarafdarlığına karşılık gelmişti. Ortalıkta dehşetli bir gürültü ve şamata vardı. Gemiciler her türlü patırdı çıkarmağa hazır bulunuyorlardı.

Müessesese müdürü elime bir takım gülmüş sikkeler sıkırtıyordu. Bu mev'ud elli yerine yirmi marktı. İtiraz etmemiştim. Hasmımı yendikten sonra tabiatimde bir değişiklik hasıl olmuştu, tatlılaşmışım. Gemi arkadaşlarım beni omuzları üzerinde yükseltmişlerdi. Böylece beni en yakın bir salona geçirmişlerdi. Burada - galib safiyetle - halkı tekrar tekrar selâmlamışım.

Ondan sonra arkadaşlar beni bir fotoğrafçıya isal ederek güreş elbiseleri ve altında (Sankt Paulinin güreş şampiyonu) cümlesi yazılı muhtelif poz resimleri çıkartmışlardı.

Fakat bilir misiniz? Bu resmi gördükçe ne kadar gururlanırdım!

İşte bu, benim, artık «Adam» olduğumun bir vesikası gibi bir şeydi.

Aynı gece bu fotoğrafa bakıyor, onu ebeveynime göndermeği düşünüyordum. Muhakkak ki onlar beni artık ölmüş biliyorlardı. Haydi, adam değilken kendimden onlara haber ulaştırmağa utanıyordum. Fakat ya şimdi?.. Resme tekrar tekrar baktım ve bu Sankt Pauli güreş şampiyonunun mühib tekaddümesinin arkasına şu satırları yazdım:

«Aziz bir hatıra olmak üzere muhterem pederime»

Sadık oğlum Felix tarafından
1902

Bu ibareyi fotoğrafın arkasına yazdıktan sonra zarfladım ve zarfın üzerine de babamın adresini yazdım.

Fakat... Birdenbire cesaretim beni terketmişti. Bu fotoğrafla memleketimizdeki hayatım arasındaki farkı gözümün önüne getirmiştim: «Sankt Paulinin güreş şampiyonu» ile «fehmetlû Kont Heinrich Von Luchner'i mukayese etmiştim, bu mukayeseden sonra kalbimde acılar duyarak birdenbire zarftan resmi çıkararak sandığıma koymuşum.

Babam, benim imparatorluk ordu-sunda bir zabıt olmamı nasıl umuyor idiye benim de imparatorluk donanmasında bir deniz zabiti olmadıkça aile ocağıma dönmiyeceğime dair olan yemin hatıramı gelmişti. Bundan dolayı kendi kendime:

— Varsın beni ölmüş bilsinler... Tâ imparatorluğun bahriye üniformasını lâbis olarak kendilerine dönünciye kadar..

Diyordum.

Ve hakikaten bir deniz zabiti olarak evime avdet edince, lâtife olarak bu fotoğrafı «Sankt Paulinin güreş şampiyonu» diye babama göstermişim de,

aziz babacığım onu elimden kapmış ve senelerce cüzdamında iftiharla ve gururla taşıyıştı.

— VI —

Caesara gemisinin acıklı seferi

Şimdi size oldukça dramatik bir deniz macerası anlatmak isterim. Bir dakika müsaade buyurun, pipomu yakayım.. ve Caesara gemisinin deniz seferini anlatayım.

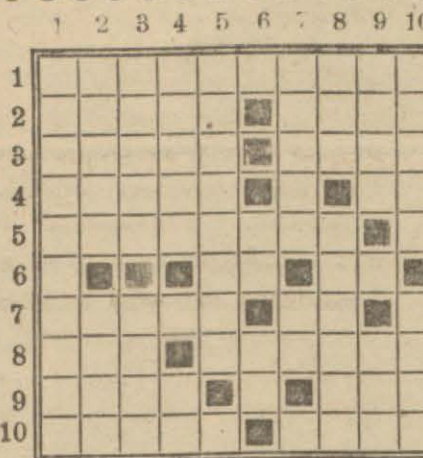
Bu benim hizmet ettiğim ilk Alman gemisi idi. Melbournee götürülmek üzere aldığımız hamule ile Hamburgdan hareket etmiştik.

Nauke de bu gemide idi. Binaena-leyh tekrar iyi bir arkadaşına kavuşmuş bulunuyordum. Kaptanımız akıllı bir adamdı. Yalnız çingene tabiatlı idi, hasis bir ihtiyardı.

Alman gemilerinde Smutje tesmiye edilen açığı çok iyi bir adam, güzel bir arkadaştı. Amma hasis ve cimri kaptanın gönlünü de hoş etmesini bilen bir kurnazdı! İkişi başbaşa vererek bizim gidamızdan kesmek için şayanı hayret şeyler yaparlardı.

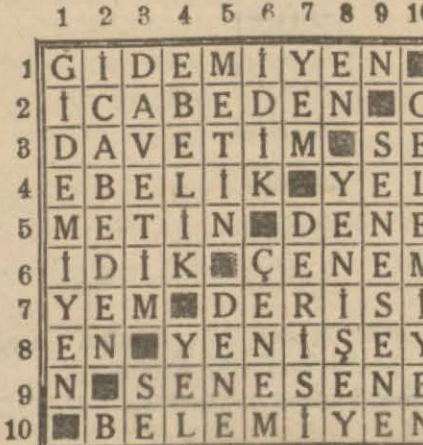
(Arkası var)

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA ve YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Merhabalaşma.
- 2 — İsimler - Başkan.
- 3 — Fakat - Yeni vapurlarımızdan biri.
- 4 — İmal eden! - Sonunda bir «Ne» o saydı çıld.
- 5 — Ufacık.
- 6 — Vülayet - İstifham nidası.
- 7 — Tezayüd eden - Esmek masdarından emrihazır.
- 8 — Fenalık - İnsanca.
- 9 — Vade - Bir meyva.
- 10 — Harbeden erler - Canh.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 137

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Musuldan İstanbula döndükten sonra Fransa hükümetinin ansızın bir zırlı göndererek Midilli adasına asker çıkardığı ve hükümet dairelerini işgal ettiği işitildi.

Babâli ve mezahib nezareti de evvelce verilen kararda sebat edemediler. Bu intihabı yapan mitranlar, badema vukubulacak intihablara papa vekilinin iştirak etmiyeceğini tahriren taahhüd ederlerse, müstesna bir muamele olmak üzere, vaki intihabın tasdik kılınacağını bildirdiler.

Bu emirler, mitranlara tebliğ olundu.

Verdikleri müşterek cevabda, papa vekilinin, badema bulundurulmayacağı sarahaten yazmağa cür'et edemedikleri veya onun muvafakatini alamadıkları için; hakikaten mugayir olarak, intihab esasında ictima edilen odadan çıkarak intihabdan sonra mahza dua için heyete iştirak ettiğini, yani intihabata karışmadığını bildirmişlerdi.

Bu cevab, evvelki taamül iddiasını zımnen çürütmekle beraber, Kasımın dua vesilesile intihab meclisinde bulunmasına açık bir kapı bırakıyordu. Ben, bu cevabın emirlere uygun bir taahhüd olmadığını söyledim gibi, mezahib nezareti de kabule şayan bulmadı. Mesela halile kaldı. İcab ettikçe Emanoel efendi (patrik) imzaisile tezkere yazıyor, biz de (Mitran Emanoel efendi) diye cevap veriyorduk.

Bayram veya velâdet ve culûs günlerinde saraya ve sadarete patrik imzasile çektiği telgrafnamele imzaya göre cevap geldiği için telgraf müvezzilerine bol bol bahış veriyor, fakat mezahib nazırı ya hiç aldırıyor veya mitran Emanoel efendi diye yazarak onun keyfini kaçırıyordu.

Hükümsüz kalan bu intihabdan sonra, papa vekil mensenyör Hanri Musulda hastalanarak Bağdadda öldü.

Bu ölümün, papa tarafından duçar olduğu pek şiddetli tekdirlere, tahkirlerden ileri geldiğini, mevsum malumatına müsteniden, Yusuf efendi söylemişti.

Mitran Yusuf Zeyyat efendi de, manalı bir tebessümle, onu tasdik etmişti.

Bunlardan ve diğer bazı vaziyete vakif kimseler ile petrikhane mensublarından tereşşüh eden rivayetlere göre, itirazım üzerine intihabın ne suretle neticesiz kaldığına dair kasidin gönderdiği mektubu, Papa, bizzat okurken oturduğu koltuktan bir kaç defa hiddetle fırlayıp kalkmış, yazdığı cevabda, «genç bir Türk olduğu anlaşılın Musul valisini istenilen yolda hareket ettirmeğe, hiç olmazsa susturmağa bir çare bulumyarak asırlardanberi devam eden bir taamülü bozduğunu mukaddes pederin pek ziyade teessüfünü mucib olduğunu» bildirmiştir.

Musuldan İstanbula döndükten bir müddet sonra, Fransa hükümetinin, ansızın bir zırlı göndererek Midilli adasına asker çıkardığı, hükümet dairelerini işgal ettiği işitildi. Bu hareketin, yirmi sene evvel, hazinenin, Fransız tebaasından Topini ve Lorando adlarındaki iki bankerden istikraz ettiği seksen bin Osmanlı lirasının ödenmesindeki pek ziyade teahhürden ileri geldiği anlaşıldı. (1)

Eşhasa aid bir alacağın istifası için, makul ve müllâyim yollar daima mevcud iken, o zamanki Fransa hükümetinin şımarık bir çocuk gibi pek şiddetle hareket etmesi, yalnız bizi değil, bütün dünya efkârı umumiyesini ve Fransa meb'usan meclisini de hayrete düşürmüştü.

(1) O zamanki rivayete göre, bu para, Murad V nin cülûsu esnasında istikraz olunarak cülûs merasimine sarf veya kendisine takdim edilmiştir. Murad ve halefi olan Abdülhamid II inin zamanında «Murad» ismi bile söylenemez olduğu, bu isimle müsemma az çok maruf kimseler bile adlarını değiştirdikleri için yirmi senedenberi malye nazırlarının bunun verilmesine değil, hazinenin böyle bir borcu bulunduğunu söylemeğe bile cesaret edememişlerdir. Bu sükût yüzünden devlet hazinesi asıl borcun dört mislinden ziyade tutan, faizle beraber üç yüz seksen bin lira vermeğe mecbur olmuştur.

Vâki olan istizah üzerine, hükümetin verdiği izahatta, bu muamelelerin Midilli işgalinin yalnız şahsi matlûbun alınması maksadile olmadığını göstermek için, eski tabiri «sümmeltedarik» icad edilen bahaneler bulunmuştu. Mesela memleketimizdeki Fransız mekteplerinin tamirine müşkülâtla müsaade ediyormuştu. Diğer beş altı madde içinde de taamül kadimi vechile intihab olunan Musul Bağdad Gildânî patriği intihabın tasdik olunmaması da vardı.

Fransa cümhuriyeti ne kadar lâzım olursa olsun, indelhace vaktile bir papa tarafından verilen «La fille aimée de l'Eglise» «Kilisenin büyük kızı» ünvanına muvafık bir hareketle, kendin memleketerinden kovdukları, Katolik papasları ile şerhaktaki Katolikleri hayretten hayretten şeref lâzimesi olduğunu beyan ile Fransız meb'usan meclisinin hayret ve heyecanını izale etmişti.

Lorando ve Topini'nin alacakları diye olunmakla beraber, patrik Emanoel efendinin intihabının da tasdik edileceği maalesef anlaşılıyordu.

Bu meselenin haricî şeklini Fransa matbuatında görmekte bulunduğumuz gibi Babâli ve sarayca cereyan eden ahval ve mahsus temayülâtı da Mezahib nazırı Abdurrahman Paşadan öğrendiğim için müşarünileyhin de tasvibine ve Darüssade ağası Abdülhamid'e vasıtasile padişaha şu arzıyı takdim etmişim:

«İki şahsın alacağını tediye ettirmek için, Fransa hükümetinin bir zırlı göndererek Milliyi işgal etmesini Fransız meclisi meb'usanı da tasvib etmiş ve istizaha kalkışması üzerine sümmeltedarik bulduğu birkaç ehemmiyetli madde arasına Musul Gildânî patriğinin intihabı tasdik olunmaması meselesinin de karıştırıldığını gazetelerde gördüm.

Papa vekilinin huzur ve müdahale ile icra edilen bu yolsuz intihabın tasdik olunacak ise, hiç olmazsa atıyı temin için Mezahib nezaretinin mevcut evrak dosyasında mahfuz tutulmuş ve bu intihabı icra eden rüesayı ruhaniye tarafından verilen beyannameleri sarahaten mezkûr olduğu üzere emanet vekilinin intihaba müdahale etmesi intihab icra edildikten sonra intihab meclisine mahza dua etmek için girilmesi anlaşılmasına binaen tasdik edilmiştir» yolunda bir kayıt ilâvesi muvafık olacağı acizane bir mülâhaza arz ederim.»

Fransa hükümetinin bütün talebini tamamen kabul ediliği için, bu arzın Abdülhamid II tarafından okunmuşunda değil, zarfının açılmış olduğunu da bile şübheli idim.

Yedi sene kadar sonra, Abdülhamid II nin hal'ini müteakib nüvud ve mevazirlerine hükümetçe vaziyet mevkilî olan ve meb'usan meclisi tarafından minna da üç meb'us bulundurulmuş misyona, o zaman şehremini ve Musul valisi olmak münasebetle Babâli beni de reis tayin etmişti.

Bu komisyon Yıldızda vazifesini yaptığı esnada Murad Bey ve Ali Kemal'in jurnallerini aramak için mükerrem gelen o zamanki hürriyet kabinesini Enver ve hatırımda kaldığına şahid olan re Mentese meb'us Halil Beyler, günün zarfları bile açılmamış binlerce jurnale vesair evrakı, buldukları evrak ve salonların ortalarına yığarak buraya kıp gitmişlerdi.

Bizim arkadaşlar, arasında bu evrak harmanlarının kıyılarında tesadüfen denleri okudukları için benim arzımda Trabzon meb'usu İzzet efendinin line, açık olarak geçmiş. Haleb meb'usu (eski Ticaret Vekili) Ali Cenani meclis hum:

— Bakın, sizin de jurnalınızı bulduk diye lâtife etmişti.

(Arkası var)

Fazla Yemek

Bazan insan kendisini tutamıyarak veyahud bir bayram, ziyafet veya davette mutaddan fazla yer ve içer. Fakat çok geçmeden vücudunda ağırlık MİDEDE EKŞİLİK veya kusma elhasıl bir keyif bozukluğu hiss edilir. O zaman derhal yarım bardak taze suya bir kahve kaşığı

MAZON
Meyva Tuzu

katarak içiniz; keyifsizlik alâmetleri zail olur. İçilmesi gayet lâtifdir. Tesiri seri, kolay, tabii ve kat'îdir. Mazon isim ve HOROZ markasına dikkat.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

- I — Şartname ve nümunesi mucibince satın alınacak 26½ m/m lik yüksek nevi 15000 bobin sigara kâğıdı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.
II — Muhammen bedeli beher milimi sif 2,10 kuruş hesabı 8347,50 lira ve muvakkat teminatı 626.07 liradır.
III — Eksiltme 28/XI/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözlü geçen şubeden alınabilir.
V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14,30 a kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. «7480»

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Lira K.	Tutarı Lira K.	% 7,5 teminatı Lira Kuruş	Eksiltmenin şekli saati
Beyaz toz yaldız	100 kilo	2,80	280.—	21.—	Pazalık 14
Sünger kâğıdı	15000 adet	—,8	1200.—	90.—	Açık 14,30

- I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartname ve nümuneleri mucibince hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.
II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.
III — Eksiltme 7/XII/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözlü geçen şubeden alınabileceği nümunelerde görülebilir.
V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8485»

İşin mahiyeti	Keşif bedeli Li. Kr.	% 7,5 teminatı L. Ku.	Şartname L. K.	Eksiltmenin pazarlık 14
İstanbul başmüdürlüğü binasının kaldırım tamiri işi	1185,65	89,03	— —	
Maltepe enstitüsü memur evleri bahçe duvarlarıyla kaldırım yapılması işi	881,27	62,84	— 5	açık 14,30
Bahariye tütün işleme evi iskelesi inşaatı	729,80	54,73	— 4	açık 15

- I — 9/XI/938 tarihinde ihale edilemeyen İstanbul Başmüdürlüğü kaldırım tamiri işi, Maltepe enstitüsü memur evleri etrafına duvar ve parmaklık ve merdivenli üç bahçe kapısı ile kaldırım yaptırılması işi, Bahariye tütün işleme evi yeniden yaptırılacak iskele inşası hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.
II — Keşif bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.
III — Eksiltme 1/XII/938 tarihine rastlayan Perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Keşif; şartname ve projeler yukarıda yazılı bedellerle hergün sözlü geçen şubeden alınabilir.
V — Maltepe Enstitü duvarları ve Bahariye işleme evi eksiltmelerine iştirak etmek isteyenlerin İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesinden fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.
VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8356)

Cinsi	Miktarı	Munammen Beheri L. K. S.	B. Tutarı L. K.	% 15 teminatı Lr. Kr.	Eksiltmenin şekli Saati
Bileği taşı tütün tozu	96 adet		36.—	5. 40	Pazarlık 14
	100 ton	Bedeli	550.—	187. 50	Açık 14,15
		Ambalaj mas	700.—		
			1250.—		
İskarta ip	1958 Kilo	— 19. 12, 5	374. 46	56. 16	14

- I — Paşabahçe fabrikasında eski cam fabrikası enkazından bakiye 50 santim kütünde ve bir santim kalınlığında 56 adet bileği taşı, İzmir tütün fabrikasından mayıs 939 nihayetine kadar toplanacak 100 ton tütün tozu ve Üsküdar depoları gurupunda mevcut 1958 kilo iskarta ip hizalarında yazılı usullerle satılacaktır.
II — Muhammen bedelleriyle % 15 teminatları hizalarında gösterilmiştir.
III — Arttırma 28/XI/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesinde müteşekkil komisyonunda yapılacaktır.
IV — Bileği taşı nümuneleri Paşabahçe fabrikasında 1145 + 813 = 1958 kilo ip nümunesi Üsküdar depoları gurupunda görülebilir.
V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatlerde % 15 teminat paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8247»

Cinsi	Miktarı	Munammen Beheri L. Kr.	B. Tutarı L. Kr.	% 7,5 teminatı L. Kr.	Eksiltmenin saati
Yassı ve Yuvarlak kayış	1575 metre		896.—	«Sif» 67.20	14
17X68 sarı Tirtikli alüminyum Kâ.	200 kilo	2.24	448.—	«Sif» 3.86	14.30

- I — İdaremizin nakliyat şubesi için şartnamesi mucibince yapılacak açık güverteli armah ve tam teçhizatlı bir adet çekirme (tekne) 19/XI/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden pazarlık usulile eksiltmeye konmuştur.
II — Muhammen bedeli 4500 lira ve muvakkat teminatı 337.50 liradır.
III — Eksiltme 5/XII/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözlü geçen şubeden alınabilir.
V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8282»

Aydın Vilâyeti daimî encümeninden

- 1 — Eksiltmeye konulan iş Aydın ilinin Çine kazasında ilk mektep inşaatı 27570 lira 31 kuruş keşif bedellidir.
2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A — Kapalı zarf usulile eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi.
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D — Fennî şartname.
E — Keşif metraj cetvelleri.
F — Resimler.
İstiyenler bu evrakı Aydın Nafia Müdürlüğünde görebilirler.
3 — Eksiltme 8/12/938 Perşembe günü saat 15 de vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.
4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2068 liralık muvakkat teminat vermesi ve Aydın vilâyetinden bu iş için alınmış müteahhidlik vesikası göstermesi yaptığı en büyük işin bedeli 2500 liradan aşağı olmaması müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan birisile müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lâzımdır.
6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı satten bir saat evveline kadar nafia dairesine getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabu edilmez. (8488)

İstanbul Defterdarlığından .

Boğaziçinde Arnavutköyünde Arnavutköy mahallesinin yeni Set sokağında eski 13 yeni 8 sayılı evin 9/48 payı muharremen (607) altı yüz yedi lira 50 kuruş bedel üzerinden parası peşin verilnek ve yirmi senelik vakıf icaresile sair masrafi alıcıya aid olmak şartile açık artırma usulile satılacaktır.
İsteklilerin 28/11/938 Pazartesi günü saat 14 de yüzde yedi buçuk teminat akcileriyle Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona müracaatları. (F.) (8344)

gibi nümuneleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8282»

- I — İdaremizin nakliyat şubesi için şartnamesi mucibince yapılacak açık güverteli armah ve tam teçhizatlı bir adet çekirme (tekne) 19/XI/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden pazarlık usulile eksiltmeye konmuştur.
II — Muhammen bedeli 4500 lira ve muvakkat teminatı 337.50 liradır.
III — Eksiltme 5/XII/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözlü geçen şubeden alınabilir.
V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8335)

Dünyanın
En Sağlam ve
Sıhhi
Prezervatifleri
Teki 10, 3 lük 20,
6 lük 40 Kuruştur.
Her eczanede bulunur

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Eyi Işık

Evinizi şenlendirir

Bunun için de içi buzlu Osram-D-ampulünü tercih etmelisiniz. Osram-D-ampulları sarf edecekleri cereyana mukabil elde edilebilecek azami ışık nisbetini temin ederler, yani Ucuz ışık!

Bunun için daima tercih edeceğiniz içi buzlu

OSRAM-D

AMPULLARI

AEG
Türk Anonim Elektrik Şirketi Umumiyesi
İSTANBUL P.K. 1449

Türkiye Vekilleri:

Elektron
Türk Anonim Şirketi
İSTANBUL P.K. 1144

Öksürenlere ve göğüs nezlelerine **KATRAN HAKKI EKREM**

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

İkinci Keşide: 11 / Birincikânun/938 dedir.

Büyük ikramiye: 45.000 Liradır...

Eundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyango'nun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

Asipin Kenan

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripden, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilaç budur.

İsmine dikkat buyurulması

Beykoz

Deri ve Kundura Fabrikası

Türk Anonim şirketi müdüriyetinden:
Şirket müdüriyeti İstanbulda Aşrefendi sokaklarında Baker hanının 2inci katına nakledilmiştir.

P. T. T. Fabrika müdürlüğünden:

Kasa imalinde kullanılmak üzere on üç kalem saç ve sair malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 849 lira 94, teminatı muvakkatesi 63 lira 75 kuruştur.

Eksiltme 25/11/938 tarihine müsadif Cuma sabahı saat 10 dadır.

İsteklilerin şartnameyi görmek için hergün eksiltmeye girmek için de muayyen gün ve saatte teminat makbuzlarıyla birlikte fabrikada müteşekkil komisyonuna gelmeleri. (8260)

ADEMİ İKTİDAR
Ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri. Her eczanede arayınız.
(Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata, İstanbul

Ticarethanemiz eskisi gibi kürk mantolarını 10 sene garanti ve

12

ay vade ile kefaletsiz olarak satılmaktadır. Anadolu'da aynı şekilde sipariş kabul etmekteyiz.

Mahmudpaşa Kürkçü hanı içerisinden

BEYKO Telefon: 21685

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında faclaza miktarda ilan yaptıracağız ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlançılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Milyonlarca kişinin sıhhi ve idareli sabunu

Milyonlarca pratik kadının buldukları ve kullandıkları ideal sabunu olan CADUM sabununu siz de kullanınız. Gayet kurudur, fazla köpürür ve kokusunu son damlasına kadar muhafaza eden en ekonomik bir sabundur. En sıhhi bir sabun olup en hassas cildleri bile mükemmelen temizler ve beyazlatır.

CADUM SABUNU

GÜZELLİĞİNİZ İÇİN

KREM BALSAMIN KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız ve halis acıbadem çeşidleri hususî vazo ve tüplerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

PARİS ve LONDRA'nın En son modellerine göre BAYANLAR için büyük

ŞAPKA MEŞHERİ

gayet ucuz fiatlarla BAKER MAĞAZALARINDA ŞAPKA dairesinde satılmaktadır.

Mühim müjde:

15 sene teminatlı Meşhur Singer saatlerinin satışında tenzilâta başlandı. Singer Saat Mağazası İstanbul Eminönü Tel 21964

ŞAPKA

Meraklılarına Vlyananın meşhur

P. ve C. HABİG

Marka şapkaların en son modelleri gelmiştir

Taktitlerinden sakınmak için Şu resimdeki markaya dikkat